

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA POVIJEST

**IZVEDBENI PLAN NASTAVE
PRIJEDIPLOMSKOGA DVOPREDMETNOG STUDIJA POVIJESTI**
u akademskoj 2026./27. godini

- Studij traje **tri godine** (šest semestara).
- Tjedno opterećenje studenata u nastavi iznosi oko 20 sati, a ukupno trogodišnje opterećenje na temelju 40-satnog radnog tjedna, godišnje po 30 tjedana nastave i 12 tjedana ispitnih rokova iznosi **180 bodova**. Jedan bod znači opterećenje s 30 sati rada (40 sati tjedno x 45 tjedana x 3 god. = 5400 sati / 180 = 30).
- **Predmeti** (kolegiji) su jednosemestralni i izvode se u zimskom ili ljetnom semestru.
- Student upisuje **obvezne (jezgra)** i **izborne predmete (unutarnja izbornost)** studija **povijesti**, koji na dvopredmetnom studiju donose najmanje 72 boda (40 %). Student upisuje i **vanjske izborne predmete (vanjska izbornost)** iz ponude općih predmeta (strani jezici i dr.), iz ponude edukacijskoga paketa (EP, ako se odluči za dobivanje kvalifikacije za rad u školi) ili iz ponude drugih studija.

dvopredmetni studij povijesti: najmanje 72 boda (40 %)	drugi dvopredmetni studij: najmanje 72 boda (40 %)	vanjska izbornost: najviše 36 bodova (20 %)
---	---	--

- Obvezni predmeti (A) čine **jezgru** studija povijesti, a izborni predmeti (B) okupljeni su u **tri modula**. Predmeti jezgre pružaju uvid u osnove historiografije i daju pregled povijesnih razdoblja svjetske i nacionalne povijesti. Za njih se vežu modulski predmeti koji podrobnije obrađuju pojedine povijesne teme.

JEZGRA	Uvod u prapovijesnu arheologiju Uvod u stari vijek Uvod u staru povijest hrvatskih zemalja	Uvod u srednji vijek Uvod u hrvatski srednji vijek	Uvod u novi vijek Uvod u hrvatski novi vijek Uvod u suvremenu povijest Uvod u hrvatsku suvremenu povijest
	Istraživanje povijesti, Historiografija, Uvod u pomoćne povijesne znanosti, Terenska nastava I-III		
MODULI	Modul 1 Prapovijest i stari vijek (vidi ponudu predmeta)	Modul 2 Srednji vijek (vidi ponudu predmeta)	Modul 3 Novi vijek i suvremena povijest (vidi ponudu predmeta)
VANJSKA IZBORNOST opći predmeti (strani jezici i dr.), edukacijski paket (EP), ponuda drugih studija			

- Pojedini modul otvara se u semestru u kojem se sluša i uvodni predmet u povijesno razdoblje čime se u većoj mjeri čuva kronološki slijed nastave. Modul 1 otvara se u prvom, Modul 2 u trećem, Modul 3 u petom semestru. Svaki modul ostaje otvoren do kraja studija. Studenti dvopredmetnog studija moraju odabrati najmanje 1 predmet po modulu. Za modulske predmete (osim Poučavanja i prenošenja znanja i vještina) vrijedi ograničenje od 12 studenata po predmetu.
- Svaki od modula prati održavanje obvezne **terenske nastave** (jednom godišnje). Osim terenske nastave koja po programu pripada određenoj godini studija, studenti kao izborne predmete mogu svake godine odabrati i preostale dvije terenske nastave te tako tijekom studija prikupiti najviše 9 bodova.
- Studijski program sadrži i pojedine **posebne predmete** povijesne tematike koji nisu dio jezgre niti modula. Za njih također vrijedi ograničenje od 12 studenata po predmetu.
- Najviše 4 boda tijekom studija je moguće ostvariti sudjelovanjem u **izvannastavnim aktivnostima** (npr. praksa u muzejima, arhivima i sl. ustanovama, uređivanje časopisa *Epulon*, objavljivanje znanstvenih radova ili druge izvannastavne aktivnosti).
- **Ispiti** se polažu tijekom redovitih ispitnih rokova (zimski, ljetni, jesenski) i izvanrednih rokova tijekom semestra. Predmete odslušane u zimskom semestru najbolje je polagati u zimskom roku. Ispitne i sve ostale studentske obveze za svaki su predmet opisane u silabu i dostupne na mrežnim stranicama pojedinog kolegija. Redoslijed polaganja ispita ovisi o vezanosti predmeta (navedeno u silabima) i o uvjetima za upis više godine (navedeno na sljedećoj stranici).
- Dvopredmetni studenti tijekom studija moraju napisati najmanje jedan seminarski rad iz modula po vlastitom izboru. Svi studenti slobodno biraju kolegije i nastavnike kod kojih će pisati rad. Rad treba biti opsega oko deset kartica (18 000 znakova) i zamjena je za završni ispit iz dotičnog predmeta. Seminarskim radom moguće je položiti najviše dva predmeta po modulu.
- Tijekom VI. semestra student uz pomoć mentora piše **završni rad** koji donosi 6 bodova. Rad se vezuje za jedan od predmeta jezgre ili unutarnje izbornosti studija povijesti. Dvopredmetni studenti biraju na kojoj će studijskoj grupi pisati rad. Rad je opsega 20-30 kartica (36 000 – 54 000 znakova).
- **Uvjeti za upis više godine na dvopredmetnom studiju**
Uvjeti za upis druge godine: najmanje 42 boda, uključujući obavezno položene predmete jezgre (Uvod u stari vijek, Historiografija) i obavljenju terensku nastavu iz prapovijesti i starog vijeka.

Uvjeti za upis treće godine: najmanje 102 boda tijekom dvije godine studija (60+42), uključujući položene predmete jezgre s druge godine (Uvod u srednji vijek, Uvod u hrvatski srednji vijek, Uvod u novi vijek, Uvod u hrvatski novi vijek), obavljenju terensku nastavu iz srednjeg vijeka te položen najmanje jedan predmet iz Modula 1 (ako nije položen na prvoj godini).

Uvjeti za završetak studija: 180 bodova, od čega najmanje 72 na studiju povijesti, uključujući položene ispite jezgre i najmanje po jedan predmet iz svakog modula (od čega najmanje jedan putem seminarskog rada), odrađene najmanje tri različite terenske nastave i na jednoj od studijskih grupa napisan završni rad duljine 20-30 kartica.

- Svaki student dobiva nastavnika **voditelja** koji vodi brigu o njegovu radu i nudi potrebnu pomoć.
- Završetkom trogodišnjeg studija stječe se naslov **sveučilišnog prvostupnika / prvostupnice povijesti** (*univ. bacc. hist.*).
- Prvostupnici mogu nastaviti studij upisom diplomskoga studija povijesti na pulskom Sveučilištu, a mogu odabrati i odgovarajući studij na drugim visokim učilištima.
- Osim u programu studija, dodatna pravila studiranja te opisi studentskih prava i obveza nalaze se u sveučilišnom Pravilniku o studiranju, Pravilniku o ocjenjivanju, Pravilniku o završnom radu, Statutu Sveučilišta te Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Zakonu o studentskom zboru i drugim studentskim organizacijama.

RED PREDAVANJA

Dvopredmetni prijediplomski studij povijesti

Predmet	Nositelj-nastavnik	Bod	Sati P-S-V	Semestar
PRVA GODINA				
Uvod u stari vijek	R. Matijašić	6	30-15-0	Z
Uvod u staru povijest hrvatskih zemalja	D. Bulić	6	30-15-0	Z
Istraživanje povijesti	M. Mogorović Crljenko	3	15-15-15	Z
Historiografija	R. Kurelić	3	15-15-0	LJ
Izborni predmet iz M1		5	30-15-0	Z/LJ
Terenska nastava: prapovijest i stari vijek	M. Zgrablić	1	0-0-30	Z/LJ
Najmanje opterećenje na studiju povijesti		24		

S jednopredmetnim studentima moguće je slušati Latinski jezik.

DRUGA GODINA

Uvod u srednji vijek	M. Levak	6	30-15-0	Z
Uvod u hrvatski srednji vijek	R. Kurelić	6	30-15-0	LJ
Izborni predmet iz M2		5	30-15-0	Z/LJ
Terenska nastava: srednji vijek	R. Kurelić	1	0-0-30	Z/LJ
Uvod u novi vijek	S. Bertoša	6	30-15-0	LJ
Uvod u hrvatski novi vijek	S. Bertoša	6	30-15-0	LJ
Najmanje opterećenje na studiju povijesti		30		

S jednopredmetnim studentima moguće je slušati Uvod u pomoćne povijesne znanosti.

TREĆA GODINA

Uvod u suvremenu povijest	I. Milovan Delić	6	30-15-0	Z
Uvod u hrvatsku suvremenu povijest	I. Duda	6	30-15-0	Z
Izborni predmet iz M3		5	30-15-0	Z/LJ
Terenska nastava: novi vijek i suvremena povijest	I. Duda	1	0-0-30	Z/LJ
Završni rad		3 (6)		LJ
Najmanje opterećenje na studiju povijesti		21		

Najmanje opterećenje na studiju povijesti: jezgra i unutarnja izbornost (moduli) Jezgra: 57 Moduli: 12 Terenska nastava: 3 Završni rad: 3 (6)	75/180 = 42 %
Najmanje opterećenje na drugom studiju	72/180 = 40 %
Idealno opterećenje vanjskom izbornošću na prijediplomskom studiju	33/180 = 18 %

MODULI

Napomena: u uglatim zagradama navedeni su predmeti koji nisu u ponudi u akademskoj 2026./27. godini

Predmet	Nositelj-nastavnik	Bod	Sati P-S-V	Semestar Z/LJ
Modul 1: Prapovijest i stari vijek				
Uvod u antičku arheologiju	R. Matijašić	5	45-0-0	Z
Rađanje islamskog svijeta	M. Zgrablić	5	30-15-0	Z
Izvori za antičku povijest	G. Stepanić	5	30-15-0	LJ
Apeninski poluotok u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku	M. Zgrablić	5	30-15-0	LJ
Vjerski suživot u kasnoj antici: kršćani, pogani i židovi	M. Zgrablić	5	30-15-0	LJ
Poučavanje i prenošenje znanja i vještina I (<i>priznat kao dio EP</i>)	D. Bulić	5	30-15-0	LJ
Modul 2: Srednji vijek				
Znakovi, simboli i ceremonijalna komunikacija	R. Kurelić	5	30-15-0	Z
Križarski pohodi	M. Levak	5	30-15-0	LJ
Umijeće ratovanja u kasnoj antici i srednjem vijeku	R. Kurelić	5	30-15-0	LJ
Istarska obitelj na razmeđu srednjeg i ranog novog vijeka	M. Mogorović Crljenko	5	30-15-0	Z
Poučavanje i prenošenje znanja i vještina II (<i>priznat kao dio EP</i>)	M. Levak	5	30-15-0	Z
[Tijelo, intima, emocije u srednjem i ranom novom vijeku]	M. Mogorović Crljenko	5	30-15-0	Z
[Istra u ranom srednjem vijeku]	M. Levak	5	30-15-0	Z
Modul 3: Novi vijek i suvremena povijest				
Povijest srednje i jugoistočne Europe u XIX. st.	M. Dabo	5	30-15-0	Z
Istra u modernoj hrvatskoj povijesti	M. Dabo – T. Filipović	5	30-15-0	Z
Totalitarizmi u XX. st.	I. Milovan Delić – T. Filipović	5	30-15-0	LJ
Granice i život uz granicu u Europi u XX. stoljeću	I. Duda – T. Filipović	5	30-15-0	LJ
Moć, poredak i raspad: povijesna analiza društvenih sustava	R. Kurelić	4	15-30-0	Z
Poučavanje i prenošenje znanja i vještina III (<i>priznat kao dio EP</i>)	M. Dabo	5	30-15-0	LJ
[Socijalistički čovjek: jugoslavenski slučaj]	I. Duda	5	30-15-0	LJ
[Sjedinjene Američke Države u Hladnom ratu]	I. Milovan Delić	5	30-15-0	LJ
[Svakodnevnica u ranonovovjekovnoj Europi]	D. Doblanović Šuran	5	30-15-0	Z

POSEBNI POVIJESNI PREDMETI

Vježbe iz kurzivne humanistike*	S. Bertoša	2	0-0-15	LJ
Introduction to Croatian History**	I. Duda – I. Jurković – M. Mogorović Crljenko – D. Doblanović Šuran – R. Kurelić	4	30-0-0	LJ Z

* Za sve godine studija.

** Namijenjen je studentima drugih prijediplomskih studija i studentima na razmjeni te studentima diplomskog studija povijesti koji nisu prvostupnici povijesti.

IZVANNASTAVNA AKTIVNOST

Predmet	Nositelj-nastavnik	Bod	Sati P-S-V	Semestar
Izvannastavna aktivnost I	M. Mogorović Crljenko	1	0-0-30	Z/LJ
Izvannastavna aktivnost II	M. Mogorović Crljenko	1	0-0-30	Z/LJ
Izvannastavna aktivnost III	M. Mogorović Crljenko	1	0-0-30	Z/LJ
Izvannastavna aktivnost IV	M. Mogorović Crljenko	1	0-0-30	Z/LJ

Mjesto izvođenja nastave:

Filozofski fakultet, Negrijeva 6, Pula

Početak i završetak nastave (prema akademskom kalendaru Sveučilišta)

https://www.unipu.hr/akademski_kalendar

Raspored

https://ffpu.unipu.hr/ffpu/za_studente/raspored_nastave

Ispitni rokovi

Putem Informacijskog sustava visokih učilišta (ISVU) i modula Studomat.

Edukacijski paket

https://ffpu.unipu.hr/ffpu/studijski_programi/edukacijski_paket

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku

Nastava iz navedenih predmeta može se izvoditi na engleskom jeziku.

Jezgra

Uvod u stari vijek

Uvod u hrvatski srednji vijek

Uvod u suvremenu povijest

Uvod u hrvatsku suvremenu povijest

Modul 1

Apeninski poluotok u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku

Modul 2

Umijeće ratovanja u kasnoj antici i srednjem vijeku

Znakovi, simboli i ceremonijalna komunikacija

Istarska obitelj na razmeđu srednjeg i novog vijeka (*samo konzultativno*)

Modul 3

Totalitarizmi u XX. stoljeću

Povijest srednje i jugoistočne Europe u XIX. st. (*samo konzultativno*)

[Socijalistički čovjek: jugoslavenski slučaj]

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	Kod: 46902 Uvod u stari vijek		
Nastavnik	Prof. dr. sc. Robert Matijašić		
Studijski program	Prije diplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	Obvezan	Razina kolegija	Prije diplomski
Semestar	Zimski	Godina studija	I.
Mjesto izvođenja	Dvorana (I. Matetića Ronjgova 1)	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta		
Korelativnost	Povijest civilizacija Sredozemlja, Grčka i rimska historiografija, Poučavanje i prenošenje znanja i vještina I., Gospodarska povijest antike, Grčka kolonizacija Jadrana, Dalmacija i Istra u rimsko doba, Ekonomija rimske rustične vile		
Cilj kolegija	Temeljni cilj kolegija je upoznati studente s osnovnim metodološkim zasadama i glavnim odrednicama događajne povijesti starog vijeka.		
Ishodi učenja	1. Imenovati i opisati osnovna zbivanja i procese bitna za povijesni razvoj u starom vijeku. 2. Identificirati temeljne pojmove povijesti staroga vijeka. 3. Povezivati zbivanja i procese u cjelinu. 4. Raščlaniti uzročno posljedične veze povijesnog razvoja u starom vijeku. 5. Kritički vrednovati povijesne izvore, zbivanja i procese.		
Sadržaj kolegija	1. Uvodne metodološke zasade. Zemljopisne i vremenske odrednice (Sredozemlje, Grčka i Rim). Historiografija staroga vijeka, proučavanje staroga vijeka, vrste i karakteri izvora. Grčka i rimska historiografija, povijesna, književna i druga vrela. 2. Istočno Sredozemlje u II. tis. pr. Kr. Fenicija, Cipar, Kreta i okolne zemlje. Kreta i Miken, Ilijada i Odiseja. Oblikovanje grčke civilizacije od doseljenja do razdoblja kolonizacije. 3. Doba VI-V. st.: dovršenje oblikovanja polisa, grčko-perzijski ratovi, peloponeski ratovi. Uspon Makedonije u IV. st. Doba Aleksandra Makedonskog, helenizam. 4. Italija u II. i I. tis. pr. Kr. Italici. Etrušćani. Osnutak Rima, kraljevstvo. Rimska Republika, ekspanzija. Punski ratovi. 5. Građanski ratovi I. st. pr. Kr. Dva trijumvirata. Cezar i Oktavijan. Početak Carstva 6. Povijest Rimskog Carstva od I. do V. st. Dinastije i carevi. Pojava kršćanstva. 7. Uzroci propasti Rimskog Carstva.		

	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS- u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	aktivnost u nastavi	1-3	33,75	0,1	10 %
	tri kolokvija	1-5	56,25	2,5	3 x 14 = 42 %
	ispit (pismeni)	1-5	80	3,4	58 %
	ukupno		170	6	100 %
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): 1. Aktivnost u nastavi: vrednuje se sposobnost studenta u prepoznavanju temeljnih pojmova i povezivanju zbivanja i procesa u cjelinu. 2. Kontinuirana provjera znanja: tijekom nastave pišu se tri provjere znanja u obliku testa s po 10 pitanja; svaka provjera znanja nosi najviše 14% udjela u ocjeni. Student koji stekne manje od polovice točnih odgovora, dobiva 0% udjela u ocjeni. U zadnjem tjednu nastave održavaju se popravni testovi za studente koji ih iz opravdanih razloga nisu prethodno pisali ili nisu na njima ostvarili minimalni postotak bodova. Student može jednu provjeru znanja popraviti u posljednjem terminu nastave zajedno s trećom provjerom, a drugu može popraviti zajedno sa završnim ispitom. U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih navedenih obveza. 3. Završni ispit: sastoji se od pisanog testa s 10 pitanja. Student koji na završnom ispitu stekne manje od polovice točnih odgovora, dobiva 0% udjela u ocjeni i mora ponoviti završni ispit u popravnom roku. Završni ispit nosi 42% ocjene. Studenti će na nastavi stjecati znanja i usvajati vještine verbalnim (pripovijedanje, objašnjavanje i razgovor) i vizualnom (demonstracija) metodama. Seminarski se dio nastave odnosi na razgovor i diskusiju sa studentima o pojedinim pitanjima iz sadržaja predmeta. Nema udio u ECTS-u, niti u ocjeni, jer se za njega nije potrebno pripremati. Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 5 (izvrstan) = 89 – 100% ocjene 4 (vrlo dobar) = 76 – 88,9% ocjene 3 (dobar) = 63 – 75,9% ocjene 2 (dovoljan) = 50 – 62,9% ocjene				
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. kontinuirano učiti i položiti tri pisane provjere znanja 2. položiti završni ispit.				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi objavljuju se početkom akademske godine za tekuću godinu na mrežnim stranicama Odsjeka za povijest i u ISVU-u. Prvi kolokvij piše se krajem listopada/početkom studenog, drugi početkom prosinca i treći krajem siječnja.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Nastavni materijali studentima će biti dostupni na internetskoj stranici predmeta. Kontaktiranje s profesorom moguće je elektroničkom poštom izvan termina konzultacija prema potrebi. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na sveučilišnim mrežnim stranicama: http://www.unipu.hr/index.php?id=532 . Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju, a dostupne su im na sveučilišnim mrežnim stranicama.				
teratura	Obvezna: 1. The Times atlas svjetske povijesti, Zagreb 1986, 7-19, 86-93 (19 str.). 2. Veliki svjetski povijesni atlas, Zagreb 1999, 30-55 (26 str.).				

	3. M. Gross, Suvremena historiografija, Korijeni, postignuća, traganja, Zagreb 1996, 21-34 (14 str.). 4. Povijest svijeta od početaka do danas, Zagreb 1977, 99-135 (37 str.). 5. Povijest (UTET – Jutarnji list), Zagreb 2007, sv. 2, 199-219, 228-428, 453-533, 606-622 (Grčki i helenistički svijet), (400 str.) 6. Povijest (UTET – Jutarnji list), Zagreb 2007, sv. 3, 13-27, 159-292 (Grčki i helenistički svijet), (146 str.) 7. Povijest (UTET – Jutarnji list), Zagreb 2007, sv. 3, 443-623 (Rim: od početaka do Augusta), (181 str.) 8. Povijest (UTET – Jutarnji list), Zagreb 2007, sv. 4, 13-138, 219-235, 525-671 (Rimsko Carstvo), (290 str.) 9. Povijest (UTET – Jutarnji list), Zagreb 2007, sv. 5, 14-48, 160-216 (Kasno Rimsko Carstvo), (90 str.) Izborna: 1. Razni autori, Povijest svijeta od početaka do danas, Zagreb 1977, 200-280. 2. V. V. Struve, D. P. Kalistov, Stara Grčka, Sarajevo 1969. 3. P. Lisičar, Grci i Rimljani, Zagreb 1971. 4. H. Bengston, Einführung in die alte Geschichte, München 1975 (Introduzione alla storia antica, Bologna 1990) 5. H. Kreissig, Povijest helenizma, Zagreb 1987. 6. S. Mazzarino, La fine del mondo antico, Le cause della caduta dell'impero romano, Milano 1988². 7. D. Ambaglio, D. Foraboschi, Introduzione alla storia antica, Milano 1995.
--	--

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	kod: 185247 (POV) Uvod u staru povijest hrvatskih zemalja		
Nastavnik Suradnik	Izv. prof. dr. sc. Davor Bulić		
Studijski program	Prije diplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	Obvezni	Razina kolegija	Prije diplomska
Semestar	Zimski	Godina studija	I.-III.
Mjesto izvođenja	Dvorana (Alda Negrija 6)	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta		
Korelativnost	Uvod u stari vijek, Prapovijest hrvatskih zemalja, Ekonomija rimske rustične vile		
Cilj kolegija	Osnovni cilj kolegije je upoznati studente s relevantnim spoznajama o povijesti hrvatskih zemalja u starom vijeku.		
Ishodi učenja	1. Definirati i opisati zbivanja i procese povezane s grčkom kolonizacijom, rimskim osvajanjem i romanizacijom hrvatskog povijesnog prostora. 2. Interpretirati temeljne pojmove stare povijesti hrvatskog povijesnog prostora. 3. Upotrijebiti i povezati rezultate i zaključke istraživanja povijesti srodnih disciplina (epigrafija, arheologija, povijest umjetnosti). Povezivati zbivanja i procese u cjelinu. 4. Raščlaniti uzročno posljedične veze povijesnog razvoja u antici. 5. Kritički vrednovati povijesne izvore, zbivanja i procese.		
Sadržaj kolegija	1. Izvori za povijest hrvatskih zemalja u antici. Grčko razdoblje: pojava antike na istočnoj obali Jadrana, grčka kolonizacija, povijesne okolnosti razvoja grčke civilizacije. 2. Rimsko osvajanje kao postupni i dugotrajni proces tijekom dva posljednja stoljeća Republike: prva pojava rimskih interesa u Jadranu, ratovi Rimljana s ilirskim i drugim narodima.		

	3. Rimsko razdoblje: kolonizacija i romanizacija kao politički i kulturni procesi, organizacija rimske državne uprave, cestovna mreža materijalna kultura i prožimanje rimske i autohtone kulture u onomastici, religiji i likovnim spomenicima. 4. Kasnoantičko razdoblje: Pojava kršćanstva, prve zajednice, dioklecijanove reforme i posljedice. Podjela Carstva u našim krajevima, povijest hrvatskih zemalja do pada Zapadnog Rimskog Carstva i dalekosežne posljedice takve podjele.												
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS bodovima a	Maksimalni udio u ocjeni (%)								
	pohađanje P, S	1-5	33,75	1,12	0 %								
	dva kolokvija	1-5	70,15	2,35	2 x 25 = 50 %								
	ispit (pisani)	1-5	76	2,53	50 %								
	ukupno		180	6	100%								
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):												
	1. Pohađanje nastave: student/studentica je dužan pohađati nastavu. 2. Kontinuirana provjera znanja: tijekom nastave pišu se dvije provjere znanja u obliku testa s po 10 pitanja; svaka provjera znanja nosi najviše 25% udjela u ocjeni, tj. točan odgovor na jedno pitanje po 2,5% udjela u ocjeni. Student/studentica koji stekne manje od polovice točnih odgovora, dobiva 0% udjela u ocjeni. U zadnjem tjednu nastave održavaju se popravni testovi za studente koji ih iz opravdanih razloga nisu prethodno pisali ili nisu na njima ostvarili minimalni postotak bodova. Student/studentica može jednu provjeru znanja popraviti u posljednjem terminu nastave, a drugu može popraviti u jednom od termina završnog ispita u veljači, prije kraja semestra. 3. Završni ispit: sastoji se od pisanog testa s 10 pitanja, tj. točnim odgovorom na jedno pitanje student/studentica ostvaruje 5% udjela u ocjeni. Student/studentica koji na završnom ispitu stekne manje od polovice točnih odgovora, dobiva 0% udjela u ocjeni i mora ponoviti završni ispit. U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih navedenih obveza. Seminarski se dio nastave odnosi na razgovor i diskusiju sa studentima o pojedinim pitanjima iz sadržaja predmeta. Studenti će na nastavi stjecati znanja i usvajati vještine verbalnim (pripovijedanje, objašnjavanje i razgovor) i vizualnom (demonstracija) metodama. Prema <i>Pravilniku o studiranju</i> konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: <table><tr><td>5 (izvrstan)</td><td>= 89 - 100%</td></tr><tr><td>4 (vrlo dobar)</td><td>= 76 - 88,9%</td></tr><tr><td>3 (dobar)</td><td>= 63 - 75,9%</td></tr><tr><td>2 (dovoljan)</td><td>= 50 - 62,9%</td></tr></table>					5 (izvrstan)	= 89 - 100%	4 (vrlo dobar)	= 76 - 88,9%	3 (dobar)	= 63 - 75,9%	2 (dovoljan)	= 50 - 62,9%
	5 (izvrstan)	= 89 - 100%											
	4 (vrlo dobar)	= 76 - 88,9%											
	3 (dobar)	= 63 - 75,9%											
2 (dovoljan)	= 50 - 62,9%												

Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u nastavnome procesu. 2. Ostvariti minimalno 25% udjela u ocjeni tijekom nastave. 3. Položiti završni ispit.
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi objavljuju se početkom akademske godine za tekuću godinu na e-učenju i u ISVU-u. Prvi kolokvij piše se u 7., a drugi u 14. tjednu nastave.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Uvjet za izlazak na ispit je ostvarenih minimalno 25 % udjela u ocjeni tijekom nastave. Student/studentica koji ne ostvari 25 % do kraja veljače u tekućoj akademskoj godini, mora predmet ponovo upisati sljedeće akademske godine. Nastavni materijali (Power Point prezentacije i dio stručne literature) studentima će biti dostupni na internetskoj stranici predmeta. Kontaktiranje s profesorom moguće je elektroničkom poštom izvan termina konzultacija prema potrebi. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na sveučilišnim mrežnim stranicama: Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju, a dostupne su im na sveučilišnim mrežnim stranicama. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija, - provedbi aktivnosti, metoda tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja, - studentskim obvezama, - dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Obvezna: 1. R. MATIJAŠIĆ, 2009. - <i>Povijest hrvatskih zemalja u antici do cara Dioklecijana</i>, Zagreb. 2. R. MATIJAŠIĆ, 2012. - <i>Povijest hrvatskih zemalja u kasnoj antici od Dioklecijana do Justinijana</i>, Zagreb, 11-160. 3. M. SUIĆ, 1996. - <i>Odabrani radovi iz stare povijesti Hrvatske</i>, Zadar, 49-67, 289- 327, 349-414. 4. M. ZANINOVIĆ, 1996. - <i>Od Helena do Hrvata</i>, Zagreb, 209-228, 248-257, 259- 290, 308-328. 5. M. ZANINOVIĆ, 2015. – <i>Ilirski ratovi</i>, Zagreb, 59-177. Izborna: 1. DEGRASSI, A., 1954. - <i>Il confine nord-orientale dell'Italia romana</i>, "Dissertationes Bernenses", I, 6, Bern. 2. G. ALFÖLDY, 1956. - <i>Bevölkerung und Gesellschaft der römischen Provinz Dalmatien</i>, Budapest 3. J. J. WILKES, 1969. - <i>Dalmatia (Provinces of the Roman Empire)</i>, London. 4. BOJANOVSKI, 1974. - Dolabelin sistem cesta u rimskoj provinciji Dalmaciji, "Djela Akademije nauka BiH, Centar za balkanološka ispitivanja", 6. 5. GABRIČEVIĆ, 1979. - Bilješke uz prvi ilirski rat, Radovi, "Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru" (RFFZd), 12 (1), Zadar 1974., 5-26. 6. M. KRIŽMAN, 1995. - <i>Antička svjedočanstva o Istri, Istra kroz stoljeća</i>,

	I.kolo, Pula-Rijeka. 7. BANDELLI, 1981. - La guerra istrica del 221 a.C. e la spedizione alpina del 220 a.C, "<i>Athenaeum</i>", n.s. 59, 3-28. 8. S. ČAČE, 1979. - Prilozi proučavanju političkog uređenja naroda sjeverozapadnog Ilirika, "<i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru</i>" (RFFZd), 18 (8), Zadar, 43-121. 9. S. ČAČE, 1988-1989. - Rimski pohod 221. godine i pitanje političkog uređenja Histrije, "<i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru</i>" (RFFZd), 28 (15), Zadar., 5-17. 10. M. KOZLIČIĆ, 1990. - <i>Historijska geografija istočne jadranske obale</i>, Split 11. ŠAŠEL, 1992. - Stages in the Administrative Development of Roman Parentium, u: Opera Selecta, "<i>Situla</i>", 30/1992, Ljubljana, 661-668. 12. S. ČAČE, 1993. - Broj liburnskih općina i vjerodostojnost Plinija (Nat. Hist. 3, 130; 139-141), (RFFZd), 32 (19), Zadar, 1-35. 13. DOMIĆ-KUNIĆ, A. 1999-2000. - Gentije – međunarodni odnosi između Ilirije, Rima i Makedonije uoči i za vrijeme trećeg makedonskog i trećeg ilirskog rata, "<i>Opuscula archaeologica</i>", 17, Zagreb 1993., 205-251. 14. K. REGAN (ur.), <i>Hrvatski povijesni atlas</i>, Zagreb 2003., 71-84. 15. D. RENDIĆ MIOČEVIĆ, 1989. - <i>Iliri i antički svijet</i>, Split, 341-351, 413-448, 623- 674. 16. STARAC, 1999. - <i>Rimsko vladanje u Istriji i Liburniji, I</i>, Istrija, Pula 17. STARAC, 2000. - <i>Rimsko vladanje u Istriji i Liburniji, II</i>, Liburnija, Pula. 18. G. BANDELLI, 2001. Roma e l'Adriatico fra III e II secolo a.c., "<i>Antichità Altoadriatiche</i>", 46, Trieste-Roma., 17-41. 19. N. CAMBI, 2002. - <i>Antika</i>, Povijest umjetnosti u Hrvatskoj, knjiga 2, Zagreb. Drgo dopunjeno izdanje CAMBI, N., 2020. – <i>Umjetnost antike u hrvatskim krajevima</i>, Split-Zagreb. 20. M. SUIĆ, 2003. - <i>Antički grad na istočnoj jadranskoj obali</i>, 2. Izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb. 21. D. BULIĆ, 2012. - Rimski centurijacija Istre, "<i>Tabula</i>", 10, Pula, 50-74.
--	--

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	Istraživanje povijesti				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	prof. dr. sc. Marija Mogorović Crljenko https://ffpu.unipu.hr/ffpu/marija.mogorovic_crljenko				
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	Obvezni	Razina kolegija	Prijediplomski		
Semestar	Ljetni	Godina studija	1.		
Mjesto izvođenja	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski		
Broj ECTS bodova	3	Broj sati u semestru	15P-15V-15S		
Preduvjeti za upis i/ili za svladavanje	Upis u studijsku godinu.				
Korelativnost	Kolegij Istraživanje povijesti dio je jezgre prijediplomskog studija povijesti te korelira sa svim obveznim predmetima i edukacijskim modulima studija povijesti, kao i sa studijima srodnim povijesnoj znanosti (demografija, etnologija, arheologija, povijest umjetnosti, povijest medicine, povijest književnosti, filologija, pravo, sociologija, ekonomija, itd.). Sadržaj kolegija usporediv je i s drugim studijima povijesti				
Cilj kolegija	Temeljni cilj kolegija je upoznati studente sa smjerovima u zapadnoj historiografiji, upoznati ih s važnošću znanstvenih i stručnih ustanova poput knjižnica, arhiva, muzeja, instituta za povijesnu znanost. Upoznati studente i osposobiti ih za pronalaženje literature i izvora te za pisanje prikaza, seminarskih, završnih, diplomskih i u konačnici znanstvenih radova.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija u ovom semestru biti osposobljeni za: 1.pravilno definiranje i uporabu temeljnih pojmova vezanih uz različite grane povijesne znanosti; 2.postavljanje istraživačkog pitanja 3.strukturiranje i pisanje rada 4.pronalaženje izvora i literature 5.pisanje znanstvenih bilježaka 6.korištenje fundusa knjižnica, arhiva i muzeja prilikom istraživanja i pisanja rada				
Sadržaj kolegija	Kolegij uključuje sljedeće sadržaje: 1.Uvodna razmatranja: povijest – historija – historiografija; objektivnost/subjektivnost i pristranost u istraživanju povijesti 2.Grane historijske znanosti 3.Istraživanje literature i izvora 4.Pisanje prikaza i znanstvenih radova 5.Posjet znanstveno-stručnim i kulturnim ustanovama (knjižnice, muzeji, arhivi).				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)

(alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	pohađanje P, V (lab), S	1-6	30	1	0%
	terenska nastava	1-6	6	0,2	2%
	samostalni zadatci (domaća zadaća, istraživanje, usmeni i pismeni, crtanje, graf, sviranje, pjevanje...)	1-6	12	0,3	18%
	aktivnosti (učionične i izvanučionične, radionica)				
	pismeni radovi (seminarski, esej, prikaz, radni listići...)	1-6	21	0,5	30%
	usmena izlaganja				
	kolokvij (usmeni ili pismeni)	1-6	21	0,5	20%
	ispit (usmeni, pismeni, koncert)	1-6	30	0,5	30%
	drugo				
	ukupno			3	100%
Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):					
Studentske obveze	Studentske obveze su: - pohađanje nastave - priprema zadanog gradiva - aktivno sudjelovanje na nastavi - kontinuirana provjera znanja putem rasprava - pisanje jednog prikaza - pisanje manjeg rada (3-4 kartice teksta) sa znanstvenim bilješkama (provjera pisanja bilježaka) - kolokvij - polaganje završnog ispita				
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija, - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja te načinima vrednovanja, - studentskim obvezama, - dostupnoj literaturi. O tome će nositeljica kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.				
Literatura	Obvezna: 1. Mirjana Gross, Suvremena historiografija: Korijeni, postignuća, traganja, Zagreb: Novi Liber, Zavod za hrvatsku povijest, Zagreb, 1996. ili 2001, str. 356. -416. (poglavlja: Osnovna pitanja historijskog istraživanja, Znanstveni postupak) 2. Zrinka Nikolić Jakus, Uvod u studij povijesti. Historiografski praktikum, Zagreb: Leykam international, 2008. 3. Marc Bloch, Apologija historije ili zanat povjesničara, Zagreb: Srednja Europa, 2008. 4. Keith Jenkins, Promišljanje historije, Zagreb: Srednja Europa, 2008. 5. Miroslav Bertoša, Izazovi povijesnog zanata: Lokalna povijest i sveopći modeli, Zagreb: Antibarbarus, 2002., str. 283.-296. (Povijesni događaj,				

naracija i političko u „novoj povijesti“); 297.-311. (Je li etnologija teritorij povjesničara?); 313.-349. (Demografija predindustrijske Europe).

6. Edward Hallett Carr, Što je povijest?, Zagreb: Srednja Europa, 2004., str. 5.-24. (Povjesničar i činjenice); str. 47.-71. (Povijest, znanost i moral); str. 91.-111. (Povijest kao napredak); str. 113.-133. (Obzorje se širi).

7. Peter Burke, Očevid: Upotreba slike kao povijesnog dokaza, Zagreb: Antibarbarus, 2003., str. 7-34. (Uvod: svjedočanstvo slika; Snimke i portreti); str. 47.'84. (Sveto i nadnaravno; Moć i prosvjed); str. 109.-166. (Pogledi na društvo; Stereotipi drugih); str. 167.-179. (Od svjedoka do povjesničara).

8. Lynn Hunt, Nova kulturna historija, Zagreb: Naklada Ljevak, 2001., str.: 7.-22. (M. Gross, Predgovor); str. 25.-51. (L. Hunt, Uvod: historija, kultura i tekst); str. 82.-112. (S. Desan, Svjetina, zajednica i ritual u radovima E. P. Thompsona i N. Z. Davis); str. 214.-239. (R. Chartier, Tekstovi, tiskanje, čitanja).

9. Peter Burke, Što je kulturalna povijest?, Zagreb: Antibarbarus, 2006.

Izborna literatura:

1. History Skills. A Student`s Handbook, ed. Marry Abbott, Routledge: London – New York, 2009. (2nd edition)

2. Patrick Dunleavy, Kako napisati disertaciju: Kako planirati, skicirati, pisati i dovršiti doktorsku disertaciju, Zagreb: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, 2007.

3. Mladen Tomorad, "Primjena informacijskih tehnologija u nastavi povijesti", Zavičajna povijest u interkulturalnom kontekstu – Opatija 27-29 studenog 2003., Zagreb 2006., 109.-120.

4. Mladen Tomorad, "Web stranice s povijesnim sadržajima i njihova primjena u nastavi povijesti", Povijest u nastavi 5 (2005), 51.-60.

5. Understanding Medieval Primary Sources. Using historical sources to discover medieval Europe, ed. Joel T. Rosenthal, Routledge: London – New York, 2012., poglavlja:

Ralph A. Griffiths, "Royal and secular biography", u:, 9.-23.

Anne T. Thayer, "The medieval sermon: text, performance and insight", 43.-58.

Shona Kelly Wray – Roisin Cossar, "Wills and primary sources", 59.- 71.

Joel T. Rosenthal, "Letters and letter collections", 72.-85.

Bernard S. Bachrach, "Writing military history from narrative sources: Norman battlefield tactics, c. 1000", 86.-97.

Jinty Nelson, "Coronation rituals and related materials", 114.-130.

Philip Slavin, "The sources for manorial and rural history", 131.-148.

Maryanne Kowaleski, "Sources for medieval maritime history", 149.-162.

Caroline M. Barron, "The sources for medieval urban history", 163.-176.

Carole Rawcliffe, "Sources for the study of public health in the medieval city", 177.-195.

Katherine L. French, "Medieval women`s history: sources and issues", 196.-209.

Hannes Kleineke, "Sources for representative institutions", 210.-224.

Sara Lipton, "Images and objects as sources for medieval history", 225.-242.

David A. Hinton, "Medieval archaeology", 243.-253.

Kod i naziv kolegija	46908 POV11 Historiografija				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Doc. dr. sc. Robert Kurelić (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/robert.kurelic)				
Studijski program	Povijest - dvopredmetni studij				
Vrsta kolegija	Obvezatni	Razina kolegija	Prije diplomaska		
Semestar	Ljetni	Godina studija	I.		
Mjesto izvođenja	Predavaonica	Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski		
Broj ECTS bodova	3	Broj sati u semestru	15P – 0V – 15S		
Preduvjeti	Nema				
Korelativnost	Istraživanje povijesti i svi predmeti slične tematike				
Cilj kolegija	Prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz historiografije, kako bi se moglo usporediti postojeće raznovrsnosti.				
Ishodi učenja	1. Prepoznati osnovne historiografske pravce od početka pisanja povijesti do suvremenog doba. 2. Interpretirati i objašnjavati odnos povjesničara i vremena u kojem djeluje 3. Analizirati najvažnije historiografske tekstove.				
Sadržaj kolegija	1. Historiografija - definicije, teme, pravci 2. Antička historiografija 3. Srednjovjekovne kronike 4. Počeci moderne historiografije 5. Suvremena historiografija				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Pohađanje P, S	1-3	22	0,7	0%
	2 kolokvija	1-3	32	1	60 %
	Usmeno izlaganje	1-3	15	0,5	20%
	Pisani rad	1-3	21	0,7	20%
	Ukupno		90	3	100 %
Studentske obveze	Da položi kolokvij student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu. Toleriraju se 4 izostanka. Ako se izostane više od 4 puta treba se izvršiti dodatne zadatke. Ako se izostane više od 7 puta uskratiti će se pravo na potpis, ispit i upis bodova				

	2. Pristupiti pisanju oba kolokvija. Prolaznost na kolokviju ostvaruje se ostvarivanjem 51%+ bodova. 3. Pripremiti i održati usmeno izlaganje 4. Pripremiti i predati pisani rad u obliku prikaza na 2 kartice.
Rokovi ispita i testova	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali se objavljuju na e-učenju
Literatura	<u>Obvezatna:</u> 1. M. Bertoša, <i>Izazovi povijesnog zanata: lokalna povijest i sveopći modeli</i>, Zagreb 2002., str. 115.-125., 135.-146., 283.-307., 313.-336., 351.-357., 359.-393. (108 stranica) 2. M. Gross, <i>Suvremena historiografija: Korijeni, postignuća, traganja</i>, Zagreb 2001., str. 111.-355. (244 stranice) <u>Izborna:</u> 1. F. Adanir, <i>The Ottomans and the Balkans: A Discussion of Historiography</i>, Leiden, 2002. 2. M. Bloch, <i>Apologija historije ili zanat povjesničara</i>, Zagreb 2008. 3. E. Breisach, <i>Historiography: Ancient, Medieval and Modern</i>, Chicago, 1995. 4. P. Burke, <i>Očevid: upotreba slike kao povijesnog dokaza</i>, Zagreb 2003. 5. P. Burke, <i>The French Historical Revolution: the „Annales” School 1929-1989</i>, Polity Press 1990. (ili talijansko izdanje: <i>Una rivoluzione storiografica: La scuola delle “Annales”, 1929-1989</i>, Bari 1992.) 6. R. Darnton, <i>Il grande massacro dei gatti e altri episodi della storia culturale francese</i>, Milano 1988. 7. R. Darnton, <i>Libri proibiti: pornografia, satira e utopia all’origine della Rivoluzione francese</i>, Milano 1997. 8. F. Furet, <i>L’atelier de l’histoire, Paris 1982.</i>; ili talijansko izdanje: <i>“Il laboratorio della storia</i>, Milano 1985., te srpski prijevod: <i>Radionica istorije</i>, Novi Sad 1994. 9. K. Hirschler, <i>Medieval Arabic Historiography: Actors as Authors</i>, New York, 2006. 10. K. Jenkins, <i>Promišljanje historije</i>, Zagreb 2008. 11. O. Luthar, <i>Majstori i muze</i>, Zagreb 2002. 12. J. Marincola, ur., <i>A Companion to Greek and Roman Historiography</i>, Chichester, 2011. 13. D. Roksandić (ur.), <i>Uvod u komparativnu historiju</i>, Zagreb 2004. 14. Lidija Sklevicky, “Pogovor”, u: N. Zemon Davis, <i>Povratak Martina Guerrea</i>, Zagreb 2001., str. 165.-175. 15. A. Tucker, <i>Our Knowledge of the Past. A Philosophy of Historiography</i>, Cambridge, 2004. 16. T. Zeldin, <i>Intimna povijest čovječanstva</i>, Zagreb 2005. 17. N. Zemon Davis, <i>Povratak Martina Guerrea</i>, Zagreb 2001. (DVD: The Return of Martin Guerre; analiza filma), str. 9.-153. 18. Natalie Zemon Davis, “Vladavina žena: simbolička inverzija spolova i političkinemiri u Evropi na početku industrijskog doba”, <i>Gordogan</i>, 8, 1986., str. 85.-120.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	79293; PPTER1 Terenska nastava: prapovijest i stari vijek				
Nastavnica Suradnik	Doc. dr. sc. Marina Zgrablić https://ffpu.unipu.hr/ffpu/marina.zgrablic				
Studijski program	Prijediplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	Obvezan	Razina kolegija	Prijediplomski		
Semestar	Ljetni	Godina studija	I.		
Mjesto izvođenja	Arheološka nalazišta ili izložbe	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski		
Broj ECTS bodova	1	Broj sati u semestru	P 30		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta				
Korelativnost	Uvod u stari vijek, Uvod u prapovijest, Povijest civilizacija Sredozemlja, Prapovijest hrvatskih zemalja, Gospodarska povijest antike, Grčka kolonizacija Jadrana, Dalmacija i Istra u rimsko doba, Ekonomija rimske rustične vile				
Cilj kolegija	Upoznati studente s poviješću nalazišta i njegovom povezanošću s regionalnom i općom poviješću.				
Ishodi učenja	1. Definirati i opisati različite tipove kulturno-povijesne baštine. 2. Upotrijebiti i povezati rezultate i zaključke istraživanja povijesti srodnih disciplina (epigrafija, arheologija, povijest umjetnosti). 3. Analizirati i usporediti različite tipove kulturno-povijesne baštine.				
Sadržaj kolegija	Posjet arheološkim lokalitetima u Istri i široj regiji. Posjet gradovima i njihovim muzejima ili područnim zbirkama.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS- u*	Maksimaln i udio u ocjeni (%)
	terenska nastava i priprema za nastavu	1-3	30	1	100 %
	Ukupno		30	1	100 %
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):				
	Shodno organiziranoj nastavi studenti će biti upućeni na odgovarajuću literaturu i morat će se pripremiti za posjet nalazištima.				
Studenti će na nastavi stjecati znanja i usvajati vještine verbalnim (pripovijedanje, objašnjavanje i razgovor) i vizualnom (demonstracija) metodama.					

Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora • Prisustvovati terenskoj nastavi ili • Samostalno posjetiti tri muzejske izložbe s prapovijesnim i/ili starovjekovnim postavom i o tome napisati kratki prikaz na 3 – 5 kartica teksta (5400 – 9000 znakova)
Rokovi ispita i kolokvija	Nije predviđen ispit niti kolokviji.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Obvezu prisustvovanja na terenskoj nastavi ili izvršavanje zamjenske obveze studenti su dužni izvršiti do kraja prijediplomskog studija.
Literatura	Obvezna i izborna literatura će biti određena s obzirom na određivanje puta, a navedena je kao literatura u obveznim ili izbornim predmetima prve godine studija povijesti s osobitim naglaskom na zavičajnu povijest.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
STUDIJSKI PROGRAM: PRIJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI JEDNOPREDMETNI STUDIJ POVIJESTI					
Kod i naziv kolegija	kod: 189232, 200375 naziv: Uvod u antičku arheologiju				
Nastavnik Suradnik	Prof. dr. sc. Robert Matijašić				
Vrsta kolegija	Obavezni	Razina kolegija	prijediplomska		
Semestar	Zimski	Godina studija	I.		
Mjesto izvođenja	predavaonica	Jezik izvođenja	hrvatski		
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	45 P – 0 V – 0 S 45 – 0 – 0		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta				
Korelativnost	Antička arheologija u Hrvatskoj, Grčka kolonizacija Jadrana, Dalmacija i Istra u rimsko doba				
Cilj kolegija	Upoznati studente s osnovnim pojmovima antičke arheologije u svim segmentima njezinog bavljenja različitim civilizacijskim ostvarenjima grčke i rimske kulture, pružiti studentima sve potrebne činjenice vezane za antičku arheologiju s težištem na Sredozemlje.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti sposobni: 1. opisati temeljne pojmove vezane za antičku arheologiju, 2. objasniti razvoj saznanja o antici, 3. prepoznati artefakte antičke civilizacije, 4. povezati niz predmeta i pojava u cjelinu, 5. ocijeniti važnost istraživanja antičke arheologije.				
Sadržaj kolegija	Kolegij obrađuje osnovne teme antičke arheologije s naglaskom na Sredozemlje, u dvije osnovne cjeline, Grčku i Rim. 1. Zemljopisne odrednice antičke arheologije, Sredozemlje kao okvir, 2. Objašnjenje osnovnih pojmova, 3. Arheologija antičke Grčke: nalazišta, grčko društvo i gospodarstvo, 4. Umjetnost antičke Grčke: arhitektura, skulptura, umjetnički obrt, 5. Arheologija apeninskog poluotoka do punskih ratova, 6. Arheologija antičke Italije: nalazišta, rimsko društvo i gospodarstvo, 7. Arheologija antičkog Rima: arhitektura, skulptura, umjetnički obrt, 8. Arheologija rimskih provincija, 9. Pisani izvori antičke arheologije (epigrafija, tekstovi antičkih autora), 10. Povijest istraživanja antičke arheologije.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze (brisati nepotrebne retke)	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	aktivnost u nastavi	1-3	34,5	1,15	10%
	ispit (usmeni)	1-5	115,5	3,85	90%
	ukupno		150	5	100%

	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): 1. Aktivnost u nastavi: vrednuje se sposobnost studenta u prepoznavanju temeljnih pojmova i povezivanju zbivanja i procesa u cjelinu. 2. Ispit: usmeni ispit provodi se razgovorom na temelju ilustrativnog materijala i teorijskih problema. Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 5 (izvrstan) = 89 – 100% ocjene 4 (vrlo dobar) = 76 – 88,9% ocjene 3 (dobar) = 63 – 75,9% ocjene 2 (dovoljan) = 50 – 62,9% ocjene
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u nastavnome procesu, 2. Savladati propisanu literaturu.
Rokovi ispita	Ispitni rokovi objavljuju se početkom akademske godine za tekuću godinu na mrežnim stranicama Odsjeka za povijest i u ISVU-u.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Nastavni materijali studentima će biti dostupni na internetskoj stranici predmeta. Kontaktiranje s profesorom i asistentom moguće je elektroničkom poštom izvan termina konzultacija prema potrebi. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na sveučilišnim mrežnim stranicama: http://www.unipu.hr/index.php?id=532. Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju, a dostupne su im na sveučilišnim mrežnim stranicama.
Literatura	Obvezna: August Musić, Nacrt grčkih i rimskih starina, Zagreb 2002. (izv. izdanje Zagreb 1910, drugo izdanje Zagreb 1936). (209 str.) German Hafner, Kreta i Helada (Umjetnost u slici), Rijeka 1969. (260 str.) German Hafner, Atena i Rim (Umjetnost u slici), Rijeka 1970. (260 str.) B. Kuntić-Makvić, Pisani izvori u službi arheološkog istraživanja, Scripta et effossiones: nastava, Opuscula Archaeologica, 30, Zagreb, 2008., 225-269. (44 str.) Izborna: Gisela Richter, A Handbook of Greek Art, London 1980. Nigel Jonathan Spivey, Greek Art, London 1997. John Boardman, The Oxford History of Classical Art, Oxford 2001. Horst Woldemar Janson – Anthony F. Janson, Povijest umjetnosti, Varaždin 2003. Paul Zanker, Arte romana, Roma-Bari 2008. ili Paul Zanker, Roman Art, Los Angeles 2010.

	IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA		
Kod i naziv kolegija	Rađanje islamskog svijeta		
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Doc. dr. sc. Marina Zgrablić https://ffpu.unipu.hr/ffpu/marina.zgrablic		
Studijski program	prijediplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	izborni	Razina kolegija	prijediplomski
Semestar	zimski	Godina studija	I.
Mjesto izvođenja		Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski, engleski
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S
Preduvjeti	Nema		
Korelativnost	Sa svim predmetima koji se odnose na antičku i srednjovjekovnu povijest.		
Cilj kolegija	Osnovni cilj kolegija je upoznati studente s relevantnim spoznajama o povijesti nastanka i razvoja islama u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku.		
Ishodi učenja	1. Definirati i opisati zbivanja i procese povezane s pojavom islama i njegovim razvojem na povijesnim prostorima bliskog Istoka, sjeverne Afrike i Europe 2. Pravilno definirati i interpretirati temeljne pojmove povijesti islama 3. Prepoznati, analizirati i interpretirati povijesno-kulturološke i društvene uzročno posljedične veze povijesnog razvoja islama 4. Kritički vrednovati povijesne izvore, zbivanja i procese.		
Sadržaj kolegija	1. Periodizacija i terminologija. Izvori za povijest nastanka islama. 2. Pojava islama i kasna antika. 3. Formativno razdoblje islama u 7. stoljeću i počeci arapskih osvajanja. Arapsko porijeklo nove religije. 4. Arapi i Bizant. Arapi i berberska plemena. 5. Islam u Španjolskoj. 6. Kršćani i Židovi u odnosu na islam.		

	7. Povijest islamskih dinastija do Abasida. 8. Kulturno i vjersko nasljeđe islama na Sredozemlju i bliskom Istoku.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, S	1-4	30	1,1	0%
	priprema za raščlambu	1-4	20	0,8	15%
	aktivnosti (učionične)	1-4	20	0,6	25%
	dva pisana testa	1-4	35	1,5	35%
	završni usmeni ispit	1-4	45	1,5	30%
	Ukupno		150	5	100%
Studentske obveze	1. Aktivno sudjelovati na nastavi i izvršavati domaće zadaće (pročitati dogovorene tekstove) 2. Pisati oba testa 3. Položiti završni usmeni ispit				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi objavljuju se na studomatu početkom akademske godine, a datumi testova na prvom predavanju.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	1. Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, konzultacija (osobno u kabinetu i putem e-maila) i mentorskog rada. Pod aktivnošću u nastavi podrazumijeva se izvršavanje domaćih zadaća, odnosno čitanje dogovorenih tekstova iz dodatne literature. 2. Predavanja su zamišljena kao pregledna izlaganja odabranih tema i ne pokrivaju čitavu ispitnu literaturu, jer se od studenata očekuje i sposobnost samostalnog intelektualnog rada. 3. Kontinuirana provjera znanja: provodi se dva puta u semestru (datumi se obznanjuju na uvodnom predavanju). U posljednjem tjednu nastave održavaju se popravni testovi za obje provjere znanja. 4. Završni ispit: pristupanje uz ostvareni postotak na nastavi od minimalno 25 %. 5. Dan-dva prije svakog izlaska na ispit, studenti su dužni provjeriti datum i sat njegovog održavanja. U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih navedenih obveza. Seminarski se dio nastave odnosi na razgovor i diskusiju sa studentima o pojedinim pitanjima iz sadržaja predmeta. Nema udio u ECTS-u, niti u ocjeni, jer se za njega nije potrebno pripremati. Studenti će na nastavi stjecati znanja i usvajati vještine verbalnim (pripovijedanje, objašnjavanje i razgovor) i vizualnom (demonstracija) metodama. Prema <i>Pravilniku o studiranju</i> konačna se ocjena dobiva na sljedeći				

	način: 5 (izvrstan) = 89 - 100% 4 (vrlo dobar) = 76 - 88,9% 3 (dobar) = 63 - 75,9% 2 (dovoljan) = 50 – 62,9 %
Literatura	Obvezna: 1. Brandt, Miroslav, <i>Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka</i>, Zagreb, 1995., 232-246; 282-324; 452-487. 2. Brown, Peter, <i>The rise of Western Christendom: triumph and diversity, A.D. 200-1000.</i>, Oxford, 2003., 267-320. 3. Holyland, Robert, Early Isalm as a Late Antique Religion, <i>The Oxford Handbook of Late Antiquity</i>, Oxfrord, 2012., 1053-1077. Izborna: 1. Conrad, Lawrence, The Arabs, u: <i>The Cambridge Ancient History</i>, Vol. 14: Late Antiquity: Empire and Successors AD 425–600, ur. Averil Cameron, B. Ward-Perkins, Michael Whitby, Cambridge: Cambridge University Press, 2000., 678-700. 2. Bashear, Suliman, Arabs and Others in Early Islam. Princeton, 1997. 3. Hoyland, Robert G, New Documentary Texts and the Early Islamic State, <i>Bulletin of the School of Oriental and African Studies</i> 69.3, 2006., 395–416. 4. Humphreys, R. Stephen, <i>Islamic History: A Framework for Enquiry</i>. Princeton, 1991. Priručna: 1. <i>Opći religijski leksikon</i>, Leksikografski zavod „Miroslav Krleža”, Zagreb, 2002.

	IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA		
Kod i naziv kolegija	Apeninski poluotok u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku		
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Doc. dr. sc. Marina Zgrablić https://ffpu.unipu.hr/ffpu/marina.zgrablic		
Studijski program	prijediplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	izborni	Razina kolegija	prijediplomski
Semestar	ljetni	Godina studija	I.
Mjesto izvođenja		Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski, engleski
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S
Preduvjeti	Nema		
Korelativnost	Sa svim predmetima koji se odnose na staru i srednjovjekovnu povijest.		
Cilj kolegija	Osnovni cilj kolegija je upoznati studente s povijesnim razvojem na Apeninskom poluotoku u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku.		
Ishodi učenja	1. Pravilno definirati, opisati i usporediti temeljne pojmove vezane za prošlost Apeninskog poluotoka 2. Definirati i koristiti temeljne pojmove vezane uz povijesna zbivanja na Apeninskom poluotoku 3. Prepoznati i interdisciplinarno kritički analizirati bitna obilježja kasnoantičke i ranosrednjovjekovne povijesti Poluotoka 4. Analizirati, interpretirati i kontekstualizirati političke, vojne, društvene, kulturne i vjerske probleme 5. Argumentirano raspravljati o stečenim znanjima u usmenom i pisanom obliku		
Sadržaj kolegija	1. Kasnoantička povijest Apeninskog poluotoka: Zapadno rimsko carstvo od Konstantina Velikoga; uloga Rima, Milana i Ravene. 2. Ostrogoti na Apeninskom poluotoku i bizantsko-gotski rat. 3. Kasnoantička podjela Italije: Bizat i Ostrogoti, Bizant i Langobardi. 4. Uloga kršćanskog Rima u ranom srednjem vijeku. 5. Langobardi u Italiji. 6. Karolinška Italija.		

Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, S	1-5	30	1,1	0%
	priprema za raščlambu	1-5	20	0,8	15%
	aktivnosti (učionične)	1-5	20	0,6	25%
	dva eseja	1-5	35	1,5	35%
	završni usmeni ispit	1-5	45	1,5	30%
	Ukupno		150	5	100%
Studentske obveze	1. Aktivno sudjelovati na nastavi i izvršavati domaće zadaće (pročitati dogovorene tekstove) 2. Pisati oba eseja 3. Položiti završni usmeni ispit				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi objavljuju se na studomatu početkom akademske godine.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	1. Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, konzultacija (osobno u kabinetu i putem e-maila) i mentorskog rada. Pod aktivnošću u nastavi podrazumijeva se izvršavanje domaćih zadaća, odnosno čitanje dogovorenih tekstova iz izborne literature. 2. Predavanja su zamišljena kao pregledna izlaganja odabranih tema i ne pokrivaju čitavu ispitnu literaturu, jer se od studenata očekuje i sposobnost samostalnog intelektualnog rada. 3. Pisani radovi (eseji): dva puta u semestru (datumi se obznajuju na uvodnom predavanju) studenti su dužni predati eseje o odabranim temama iz sadržaja kolegija, te usmeno izložiti svoje radove na seminarskom dijelu nastave. Svaki esej mora biti napisan na najmanje pet kartica teksta (svaka kartica = 1800 znakova). 4. Završni ispit: pristupanje uz ostvareni postotak na nastavi od minimalno 25 % i predane i eseje. 5. Dan-dva prije svakog izlaska na ispit, studenti su dužni provjeriti datum i sat njegovog održavanja.				
Literatura	Obvezna: 1. Brant, Miroslav, <i>Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka</i>, Zagreb, 1995., 60-66., 91-94. 2. <i>The Times. Povijest svijeta</i>, Zagreb, 2002. (dijelovi koji se odnose na Apeninski poluotok od V. do X. Stoljeća) 3. Neil Christie, <i>From Constantine to Charlemagne: An Archaeology of Italy AD 300-800</i>, Aldershot, Ashgate, 2006. Izborna:				

	1. Paolo Cammarosano, <i>Storia dell'Italia medievale – Dal VI all' XI secolo</i>, Roma-Bari, 2008.2. Paolo Cammarosano, <i>Guida allo studio della storia medievale</i>, Roma-Bari, 2008.3. Cristina La Rocca, Mores tuos fabricae loquuntur. Building Activity and the Rethoric of Power in Ostrogothic Italy, <i>The Haskins Society journal</i>, 26, 2014., 1-30.4. <i>Storia d'Italia</i>, vol. 1: <i>I caratteri originali</i>, Torino 1972.; vol. 2: <i>Dalla caduta dell'Impero Romano al secolo XVIII</i>, sv. I-II., Torino 1974.5. Bratož, Rajko, Gotsko zavzetje Rima 410: pomen dogodka za zgodovino poznega rimskega cesarstva in za razvoj Zahodnih Gotov, <i>Studia Historica Slovenica</i>, 2/3, 2011., 829-866.6. Between Ostrogothic and Carolingian Italy Survivals, revivals, ruptures, ur. Fabrizio Oppedisano, <i>Reti Medievali</i>, Firenze 2022.7. Paulus Diaconus, <i>Historia Langobardorum</i> / Pavao Đakon, <i>Povijest Langobarda</i>, kritičko izdanje izvora s prijevodom, preveli Robert Ščerbe i Hrvoje Šugar, komentari i studije Tomislav Galović, Ivo Goldstein i Hrvoje Gračanin, Zagreb 2010.

	IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA				
Kod i naziv kolegija	213 681 Vjerski suživot u kasnoj antici: kršćani, pogani i Židovi				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Doc. dr. sc. Marina Zgrablić https://ffpu.unipu.hr/ffpu/marina.zgrablic				
Studijski program	prijediplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	izborni	Razina kolegija	prijediplomski		
Semestar	zimski	Godina studija	I.		
Mjesto izvođenja		Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski, Engleski		
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S		
Preduvjeti	Nema preduvjeta za upis kolegija.				
Korelativnost	Kolegij je povezan s kolegijima Židovi u srednjem vijeku, Književni izvori za rimsku povijest, Povijest kristijanizacije.				
Cilj kolegija	Osnovni cilj kolegija je upoznati studente s relevantnim povijesno-religijskim studijama o monoteističkim i politeističkim religijama u kasnoj antici, te osposobljavanje za samostalno razumijevanje i analizu temeljnih procesa vezanih uz vjerski suživot u kasnoj antici.				
Ishodi učenja	1. Definirati i opisati vjerski suživot u kasnoj antici 2. Prepoznati i interdisciplinarno kritički analizirati bitna obilježja i manifestacije vjerskoga života u navedenom razdoblju 3. Interpretirati temeljne pojmove kasnoantičkih religija 4. Kritički analizirati i vrednovati rezultate povijesnih istraživanja i povezati ih s rezultatima srodnih znanstvenih disciplina (arheologija, povijest umjetnosti, teologija)				
Sadržaj kolegija	1. Terminologija i metodologija proučavanja vjerskog života u antici i kasnoj antici 2. Odnos između Židova i kršćana 3. Pogansko-kršćanski odnosi: sukobi i tolerancija 4. Intelektualno djelovanje vjerskih zajednica 5. Pojava hereza i raskola u ranokršćanskoj Crkvi 6. „Kršćansko“ Rimsko Carstvo: državne institucije i religije 7. Vjerska središta: Jeruzalem, Rim, Atena i Antiohija				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)

	pohađanje P, S	1-4	30	1,1	0%
	priprema za raščlambu	1-4	20	0,8	15%
	aktivnosti (učionične)	1-4	20	0,6	25%
	dva pisana testa	1-4	35	1,5	35%
	završni usmeni ispit	1-4	45	1,5	30%
	Ukupno		120	4	100%
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u nastavnome procesu. 2. Ostvariti minimalno 30% udjela u ocjeni tijekom nastave. 3. Položiti završni ispit.				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi objavljuju se početkom akademske godine za tekudu godinu na mrežnim stranicama Filozofskog fakulteta i u ISVU-u. Prvi test piše se u 7., a drugi u 14. tjednu nastave.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	1. Pohađanje nastave: student/studentica je dužan pohađati nastavu. Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, konzultacija (osobno u kabinetu i putem e-maila). Pod aktivnošću u nastavi podrazumijeva se čitanje tekstova za seminarski dio nastave. Predavanja se sastoje od preglednih izlaganja odabranih tema i ne pokrivaju čitavu ispitnu literaturu, jer se od studenata očekuje i sposobnost samostalnog intelektualnog rada. 2. Kontinuirana provjera znanja: provodi se dva puta u semestru u obliku testa s po 10 pitanja; svaka provjera znanja nosi najviše 20% udjela u ocjeni, tj. točan odgovor na jedno pitanje po 2 % udjela u ocjeni. Student/studentica koji stekne manje od polovice točnih odgovora, dobiva 0 % udjela u ocjeni. U posljednjem tjednu nastave održavaju se popravni testovi za obje provjere znanja. Popravne testove moгу pisati studenti koji nisu položili neki redoviti test, a moraju ih pisati oni koji iz opravdanog razloga nisu bili na oba redovita testa. Opravdani razlog mora biti pravovremeno i valjano dokumentiran; u suprotnom se nedolazak na test računa kao 0% ocjene. Studenti koji nisu pisali ni redoviti ni popravni test gube pravo pristupa završnom ispitu i trebaju ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini. 3. Završni ispit se sastoji od usmenog ispita, koji se ocjenjuje s najviše 50% udjela u ocjeni. Za pristupanje ispitu potrebno je ostvariti postotak na nastavi od minimalno 30%.				
Literatura	Obvezna: 1. <i>The Cambridge History of Christianity</i>, Vol. 2.: Constantine to c. 600, ur. Augustine Casiday, Frederick W. Norris, Cambridge: Cambridge University Press 2007. (str. 149-314.) 2. H. Jedin, <i>Velika povijest Crkve</i>, sv. I, Zagreb 2001.				

3. H. Jedin, *Velika povijest Crkve*, sv. II, Zagreb 1995.

Izborna:

1. *The Cambridge History of Christianity*, Vol. 1.: Origins to Constantine, ur. Margaret M. Mitchell, Frances M. Young, Cambridge: Cambridge University Press 2006.
2. *Enciklopedijski biblijski priručnik*, ur. Pat Alexander, David Alexander, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2011.
3. M. Marcos, Religious Diversity and Discourses of Toleration in Classical Antiquity, u: *The Critical Analysis of Religious Diversity*, ur. L. Kühle, J. Borup, W. Howerd, International Studies in Religion and Society, vol. 32, 2018, 109-127.
4. Guy G. Stroumsa, On the Roots of Christian intolerance, u: *Dans le laboratoire de l'historien des religions*, ur. F. Prescendi et al., Geneva: Labor et Fides, 2011, 193- 210.

Priručna:

1. *Opći religijski leksikon*, Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, Zagreb 2002.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	133093; PROUČ1 Poučavanje i prenošenje znanja i vještina I.		
Nastavnik Suradnik	Izv. prof. dr. sc. Davor Bulić		
Studijski program	Prijediplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prijediplomski
Semestar	Ljetni	Godina studija	I.
Mjesto izvođenja	Dvorana (Alda Negrija 6)	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta		
Korelativnost	Uvod u stari vijek, Poučavanje i prenošenje znanja i vještina II., Uvod u antičku arheologiju, Izvori za antičku povijest		
Cilj kolegija	Temeljni cilj kolegija je upoznati studente s osnovnim smjernicama razvoja poučavanja i prenošenja znanja i vještina tijekom starog vijeka te razvoja znanosti u društvima starog vijeka.		
Ishodi učenja	1. Definirati i opisati procese razvoja poučavanja i prenošenja znanja i vještina u starom vijeku. 2. Tumačiti osnovnu terminologiju iz područja obrazovanja i znanosti starog vijeka. Objasniti prožimanje kulturnih utjecaja među različitim društvima starog vijeka koji su uvjetovali razvoj odgoja, obrazovanja i znanosti. 3. Implementirati stečena znanja u kontekst političke povijesti starog vijeka. Povezivati povijesne procese u cjelinu. 4. Uspoređivati odgojno obrazovne dosege pojedinih društva i razdoblja starog vijeka. 5. Kritički ocjenjivati povijesna zbivanja i procese.		
Sadržaj kolegija	1. Nastanak i razvoj pisma: Mezopotamija, Egipat, Kina, istočno Sredozemlje i širenje fonetskog alfabeta. 2. Odgoj, obrazovanje i znanstveni dosezi civilizacija Prednje Azije, Egipta i Dalekog istoka: kuće tablica, pisari i svećenici, knjižnice i arhivi, egipatski didaktički književni tekstovi, Konfucije i istočna Azija. 3. Grčko-helenistički svijet. Usmena predaja i didaktička poezija. Raskid s mitom i razvoj znanosti. Filozofske škole i razvoj političke misli: sofisti, stoici, epikurejci, skeptici i hedonisti. Odgoj i poučavanje prema grčkim misliocima: Demokrit, Sokrat, Platon, Aristotel. Helenističke knjižnice kao riznice znanja. 4. Rimsko doba. Obrazovanje u doba Republike i Carstva: roditelji, rođaci, tutori, gramatičke, književne i retoričke škole. Kvintilijanova pedagoška misao. Rimski traktati – prijenosnici znanja o poljoprivredi, vještini ratovanja, zemljomjerstvu i arhitekturi. Retoričke škole u kasnoj antici i kasnoantički crkveni naučitelji.		

Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, S	1—5	33,75	1,1	0 %
	dva kolokvija	1-5	62,25	2,1	2 x 25 = 50 %
	ispit (pismeni)	1-5	54	1,8	50 %
	ukupno		150	5	100 %
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):				
	1. Pohađanje nastave: student/studentica je dužan pohađati nastavu.				
	2. Kontinuirana provjera znanja: tijekom nastave pišu se dvije provjere znanja u obliku testa s po 10 pitanja; svaka provjera znanja nosi najviše 25% udjela u ocjeni, tj. točan odgovor na jedno pitanje po 2,5% udjela u ocjeni. Student/studentica koji stekne manje od polovice točnih odgovora, dobiva 0% udjela u ocjeni. U zadnjem tjednu nastave održavaju se popravni testovi za studente koji ih iz opravdanih razloga nisu prethodno pisali ili nisu na njima ostvarili minimalni postotak bodova. Student/studentica može jednu provjeru znanja popraviti u posljednjem terminu nastave, a drugu može popraviti u jednom od termina završnog ispita u veljači, prije kraja semestra.				
	3. Završni ispit: sastoji se od pisanog testa s 10 pitanja, tj. točnim odgovorom na jedno pitanje student/studentica ostvaruje 5% udjela u ocjeni. Student/studentica koji na završnom ispitu stekne manje od polovice točnih odgovora, dobiva 0% udjela u ocjeni i mora ponoviti završni ispit.				
	U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih navedenih obveza. Seminarski se dio nastave odnosi na razgovor i diskusiju sa studentima o pojedinim pitanjima iz sadržaja predmeta. Studenti će na nastavi stjecati znanja i usvajati vještine verbalnim (pripovijedanje, objašnjavanje i razgovor) i vizualnom (demonstracija) metodama.				

Student/studentica umjesto polaganja završnog ispita može izraditi seminarski rad opsega oko 10 kartica (1800 znakova). Nakon prihvaćenog pisanog oblika seminarskog rada, student/studentica pristupa obrani seminarskog rada koja se sastoji od usmenog izlaganja i odgovaranja na pitanja ograničena na gradivo unutar literature korištene u izradi seminarskog rada. Seminarski rad i njegova obrana ocjenjuje se u rasponu od 0-40% udjela u ocjeni.

U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih navedenih obveza. Seminarski se dio nastave odnosi na razgovor i diskusiju sa studentima o pojedinim pitanjima iz sadržaja predmeta. Nema udio u ECTS-u, niti u ocjeni, jer se za njega nije potrebno pripremati.

Studenti će na nastavi stjecati znanja i usvajati vještine verbalnim (pripovijedanje, objašnjavanje i razgovor) i vizualnom (demonstracija) metodama.

Prema **Pravilniku o ocjenjivanju** konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

5 (izvrstan)	= 89 – 100%
4 (vrlo dobar)	= 76 – 88,9%
3 (dobar)	= 63 – 75,9%

	2 (dovoljan) = 50 – 62,9%
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u nastavnome procesu. 2. Ostvariti minimalno 25% udjela u ocjeni tijekom nastave. 3. Položiti završni ispit ili napisati, usmeno izložiti i obraniti seminarski rad opsega oko 10 kartica (1800 znakova).
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi objavljuju se početkom akademske godine za tekuću godinu na mrežnim stranicama Odsjeka za povijest i u ISVU-u. Prvi kolokvij piše se u 7., a drugi u 14. tjednu nastave.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Uvjet za izlazak na ispit je ostvarenih minimalno 25 % udjela u ocjeni tijekom nastave. Student/studentica koji ne ostvari 25 % do kraja ljetnog ispitnog roka u tekućoj akademskoj godini, mora predmet ponovo upisati sljedeće akademske godine. Nastavni materijali (Power Point prezentacije i dio stručne literature) studentima će biti dostupni putem e-učenja. Kontaktiranje s profesorom moguće je elektroničkom poštom izvan termina konzultacija prema potrebi. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na sveučilišnim mrežnim stranicama. Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju, a dostupne su im na sveučilišnim mrežnim stranicama. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija, - provedbi aktivnosti, metoda tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja, - studentskim obvezama, - dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu podne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Obvezna: 1. WOOLLEY, L., 1966. - <i>Historija čovječanstva. Kulturni i naučni razvoj</i>, sv. 1., knj. 2., <i>Počeci civilizacije</i>, Naprijed, Zagreb, (Jezici i sistemi pisama: obrazovanje, Znanosti), 346-430, 346-386, 389-402, 415-427 (57 str.). 2. PARETI, L., BREZZI, P., PETECH, L., 1967. - <i>Historija čovječanstva. Kulturni i naučni razvoj</i>, sv. 2., knj. 1., <i>Stari svijet. Od 1200. do 500. god. pr. n. e.</i> Naprijed, Zagreb, (Razvoj sistema pisanja, Razvoj znanosti), 111-133, 183-200 (39 str.). 3. PARETI, L., BREZZI, P., PETECH, L., 1967. - <i>Historija čovječanstva. Kulturni i naučni razvoj</i>, sv. 2., knj. 2., <i>Stari svijet. Od 500. god. pr. n. e. do početka nove ere</i>, Naprijed, Zagreb, (Znanost, Vjera i razvoj filozofije: Grčka, Rim – Elekticizam i filozofija, Epikurejstvo) 114-138, 243-250, 262-284, 293-296 (57 str.). 4. PARETI, L., BREZZI, P., PETECH, L., 1967. - <i>Historija čovječanstva. Kulturni i naučni razvoj</i>, sv. 2., knj. 3., <i>Stari svijet. Od početka nove ere do 500. god.</i>, Naprijed, Zagreb, (Znanost: Kina, Rim i mehanika u antici), Grčko-rimska filozofija) 103-113, 120-140, 313-331 (48 str.). 5. ZANINOVIĆ, M., 1985. - <i>Pedagoška Hrestomatija</i>, Školska knjiga, Zagreb, (Antička pedagogija) 7-42 (35 str.). 6. BRUCKHARDT, J., 2003. <i>Povijest grčke kulture</i>, knj. 2, tom 3-4, Prosvjeta, Zagreb, (Homer i Grci, Didaktička poezija, O filozofiji, znanosti i govorništvu) 78-82, 99-106, 225-335 (124 str.)

7. *Povijest 1, Prapovijest i prve civilizacije*, gl. ur. hrvatskog izdanja: Ivo Goldstein, Europapress holding d.o.o., Jutarnji list, Zagreb 2007., 166-167, 256-257, 269-272, 292-295, 314-319, 344-352, 557-561 (27 str.).
8. *Povijest 2, Egipat i antička Grčka*, gl. ur. hrvatskog izdanja: Ivo Goldstein, Europapress holding d.o.o., Jutarnji list, Zagreb 2007., 73-96, 120-128, 158-160, 275-292, 317-321, 400-415, 547-595 (123 str.).
9. *Povijest 3, Helenizam i Rimska Republika*, gl. ur. hrvatskog izdanja: Ivo Goldstein, Europapress holding d.o.o., Jutarnji list, Zagreb 2007., 16, 123-126, 142-151, 273-292 (33 str.).
10. *Povijest 5, Kasno Rimsko Carstvo i rani srednji vijek*, gl. ur. hrvatskog izdanja: Ivo Goldstein, Europapress holding d.o.o., Jutarnji list, Zagreb 2007., 217-227; 230-237; 253-260 (27 str.).
11. OSTERMAN, J., 2012. – [Škole \(E2-DUB-BA-A2\) u ranoj povijesti Sumera](#), *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, 44, Zagreb, 93-118 (26 str.)
12. CAMERON, A., 2008. – Education and Literary Culture, u: *Cambridge Ancient History*, sv. 13, The Late Empire, A.D. 337-425, poglavlje 22, 665-707. (43 str.)

(ukupno 639 str.)

Izborna:

1. BONNER, S. F., 2012. [1977.] - *Education in Ancient Rome. From the elder Cato to the younger Pliny*, Routledge, New York.
2. COMRIE, B., MATTHEWS, S., POLINSKY, M., (ur.), 2003. - *Atlas jezika*, poglavlje: Sustav zapisivanja jezika, Stanek d.o.o., Varaždin, (str. 162-207).
3. CASSON, L., 2001. - *Libraries in the Ancient World*, Yale Univerity Press, New Haven – London.
4. CICERON, M. T., 2002 - *O govorniku*, Matica hrvatska, Zagreb.
5. CRIBIORE, R., 2001. - *Gymnastics of the Mind. Greek Education in Hellenistic and Roman Egypt*, Princeton Univerity Press, New Jersey.
6. CRIBIORE, R., 2007. - *The School of Libanius in Late Antique Antioch*, Princeton Univerity Press, New Jersey.
7. *Education in Greek and Roman antiquity*, 2001., - Yun Lee Too (ur.), Brill, Leiden.
8. FOSTER, J. L., 2001. - *Ancient Egyptian Literature. An Antology*, University of Texas Press, Austin, 186-225.
10. KALE, E., 1991. - *Povijest civilizacija*, Školska knjiga, Zagreb, (str. 29-31, 39-40, 43-44, 56-58).
11. KOZLIČIĆ, M., 1990. - *Historijska geografija istočnog Jadrana u starom vijeku*, Književni krug, Split.
12. PEARCE, L., E., 1995. The Scribes and Scholars of Ancient Mesopotamia, u: *Civilizations of the Ancient Near East*, Jack M. Sasson, (ur.), Simon & Schuster Macmillans, New York, 2265-2278.
13. *Pedagogy and Power. Rhetorics of classical Learning*, 1998., - Yun Lee Too, Niall Livingstone, (ur.), Cambridge University Press, Cambridge.
14. ROBSON, E., 2001., - [The tablet house: a scribal school in Old Babylonian Nippur](#), *Revue d'assyriologie et d'archéologie orientale*, 95, 39-67.
15. RORTY, A. O. (ur.), 2005. – *Philosophers on Education. New Historical Perspectives*, London – New York.
16. *The Cambridge Companion to the Hellenistic World*, 2006. - Glen R. Bugh (ur.), Cambridge University Press, New York, 223-264.

Izdanja izvora:

16. KATON, 1913. - *De agricultura*; VARON, 1913. - *Rerum rusticarum libri tres*, u: *Roman Farm Managment, The Treatises of Cato and Varro*, prev. Virginia Farmer, The Macmillan Company, New York.

	17. VITRUVIJE, 1999. - <i>De architectura libri decem, Deset knjiga o arhitekturi</i>, Golden marketing, Zagreb. 18. FRONTIN, 2004. - <i>Strategemata</i>, prev. Ante Matan, Demetra, Zagreb.
--	---

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	60331 PP1 Uvod u srednji vijek				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica	Doc. dr. sc. Maurizio Levak, http://www.unipu.hr/index.php?id=417				
Studijski program	Prije diplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	Obvezan	Razina kolegija	Prije diplomski		
Semestar	Zimski	Godina studija	2.		
Mjesto izvođenja		Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski		
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	P30 – V0 – S15		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta.				
Korelativnost	Kolegij Uvod u srednji vijek nastavlja se na kolegij Uvod u stari vijek.				
Cilj kolegija	Temeljni cilj kolegija je <i>upoznati</i> studente s bitnim problemima razvoja europskih i bliskoistočnih društava u navedenom razdoblju te kod njih razviti kulturu povijesnoga mišljenja; trebaju <i>usvojiti</i> odgovarajuće znanje o temeljnim pojmovima te srednjovjekovnim događajima, strukturama i procesima, što će ih <i>osposobiti</i> za razumijevanje povijesnoga razvoja uopće.				
Ishodi učenja	1. Pravilno definirati temeljne pojmove srednjovjekovnog doba povijesnog razvitka; 2. samostalno prepoznavati i kritički analizirati kvalitativne, osobito kulturološko-historijske pristupe istraživanju srednjeg vijeka, a temeljem toga i svakom povijesnom istraživanju; 3. razvijati vještine prepoznavanja, analiziranja i interpretiranja političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne i druge problematike srednjovjekovnog doba te ih sintetizirati.				
Sadržaj kolegija	1. Pojam i značajke te kronološke i zemljopisne granice srednjeg vijeka; 2. rani srednji vijek; 3. razvijeni srednji vijek; 4. kasni srednji vijek.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, S	1-3	40	1.5	0
	priprema za raščlambu	1-3	20	0,8	15
	aktivnosti (učionične)	1-3	30	1.5	15
	kolokvij (dva pismena)	1-3	46	1.5	40
	ispit (usmeni)	1-3	44	1.5	30
	ukupno		180	6	100
Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):					
Studentske obveze	Da položi kolegij, student mora:				

	1. Pohađati više od 70 % nastave. Ako student izostane s 30 % – 50 % nastave, trebat će izvršiti dodatne zadatke, odnosno, ako izostane s više od 50 % nastave uskratit će mu se pravo na potpis, ispit i upis bodova. 2. Pisati dva kolokvija. U slučaju izostanka s kojeg kolokvija, dobiva još jedno pitanje na usmenom ispitu iz tematike kolokvija. 3. Položiti usmeni ispit. Na najmanje dva od tri postavljena pitanja odgovor mora biti za pozitivnu ocjenu; u suprotnom se smatra da student nije položio usmeni ispit.
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine. Objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	
Literatura	Obvezna: 1. Goldstein, Ivo – Grgin, Borislav, <i>Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku</i>, Zagreb: Novi Liber, 2006., 2008., 1-482. 2. Brandt, Miroslav, <i>Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka</i>, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 1980.; Školska knjiga, 1995., (stranice izdanja iz 1995.): 117-120, 193-231, 239-247, 284-288, 305-311, 344-355, 428-430, 444-451, 454-456, 470-487. 3. <i>Velika ilustrirana povijest svijeta</i>, ur. Gérard Du Ry van Beest Holle i suradnici, sv. 9 (stupci 3972-3981) i 10 (stupci 4499-4538), Rijeka: Otokar Keršovani, 1977. (Ukupno 615 str.) Izborna: 1. <i>Historija čovječanstva: kulturni i naučni razvoj</i>, treći svezak: Jelisejev, Vadim – Naudou, Jean – Wiet, Gaston – Wolff, Philippe, „Velike civilizacije srednjeg vijeka“ (I-III), Zagreb: Naprijed, 1972. 2. <i>Povijest svijeta</i>, ur. Günther Böing, Zagreb: Naprijed, 1977. (1. izdanje), 1990. (2. izdanje); Split: Slobodna Dalmacija, 2005. (3. izdanje), 272-340, 351-381, 476-477. 3. <i>Povijest</i>, gl. ur. Enrico Cravetto, gl. ur. hrv. izdanja Ivo Goldstein, knj. 4 (596-671), 5, 6, 7 i 8 (1-108, 338-381, 386-418), Zagreb: Europapress holding, 2007.-2008. 4. <i>Velika ilustrirana povijest svijeta</i>, ur. Gérard Du Ry van Beest Holle i suradnici, sv. 7 i 8, Rijeka: Otokar Keršovani, 1976. 5. Bloch, Marc, <i>Feudalno društvo</i>, Zagreb: Golden marketing, 2001. 6. Brandt, Miroslav, <i>Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka</i>, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 1980. (1. izdanje); Školska knjiga, 1995. (2. izdanje). 7. Grekov, Boris Dmitrijevič – Brandt, Miroslav, <i>Povijest Rusije u srednjem vijeku</i>, Zagreb: Naprijed, 1962. 8. Kulischer, Josef, <i>Opća ekonomska povijest srednjega i novoga vijeka</i>, prva knjiga: „Srednji vijek“, Zagreb: Kultura, 1957. 9. Le Goff, Jacques, <i>Civilizacija srednjovjekovnog Zapada</i>, Zagreb: Golden marketing, 1998. 10. Lopez, Roberto, <i>Rođenje Evrope: st. V-XIV</i>, Zagreb: Školska knjiga, 1978. 11. Noël, Jean-François, <i>Sveto Rimsko Carstvo</i>, Zagreb: Barbat, 1998., 1-44. 12. Ostrogorski, Georgije, <i>Povijest Bizanta: 324. – 1453.</i>, 2. dopunjeno izdanje, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2006.

	13. Pirenne, Henri, <i>Povijest Evrope od seobe naroda do XVI. stoljeća</i>, Zagreb: Kultura, 1956. Priručna: 14. Bilješke s predavanja.
--	---

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	60333 PP2 Uvod u hrvatski srednji vijek		
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Doc. dr. sc. Robert Kurelić (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/robert.kurelic)		
Studijski program	redoviti sveučilišni studij povijesti		
Vrsta kolegija	Obvezan	Razina kolegija	Prijediplomski
Semestar	Zimski	Godina studija	II.
Mjesto izvođenja	učionica	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	nema		
Korelativnost	Sa svim edukacijskim modulima studija povijesti te sa studijima srodnim povijesnoj znanosti (arheologija, povijest umjetnosti, etnologija, geografija itd.) s čime je omogućena veća mobilnost i fluktuacija studenata tijekom njihova studija i mogućnost prelazaka s prijediplomskih na druge diplomske studije. Na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli kolegij korespondira s prijediplomskim studijima hrvatskog, talijanskog i latinskog jezika, osobito sa svim kolegijima povijesti jezika i književnosti.		
Cilj kolegija	Temeljni cilj ovog kolegija je upoznati studente sa bitnim problemima razvoja hrvatskog društva u navedenom razdoblju, ali i u širem kontekstu povijesti mediteranskog i srednjoeuropskog prostora. Predmet obuhvaća razdoblje od doseljenja Hrvata na prostore rimske Dalmacije, Istre i Panonije (7. st.) do mohačke bitke 1526. godine. S obzirom na funkcionalni zadatak kolegija, studenti će tijekom nastave i pripreme gradiva za usmeni ispit izoštriti i razviti smisao i osjećaj za ocjenu vrijednosnih sustava srednjovjekovlja, bez kojih je povijest moderne Hrvatske nezamisliva.		
Ishodi učenja	1. pravilno definiranje temeljnih pojmova hrvatskog srednjovjekovlja; 2. prepoznavanje i kritičko analiziranje kvalitativnih, osobito kulturološko-historijskih pristupa istraživanju hrvatskoga srednjeg vijeka; 3. razvijanje vještina interpretiranja političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne problematike srednjovjekovlja hrvatskih zemalja; 4. kritičku ocjenu, ne samo kvantitativnih, već i kvalitativnih podataka relevantnih za uzajamnu usporedbu/komparaciju razvoja srednjovjekovnih hrvatskih i zemalja unutar krune sv. Stjepana sa zemljama srednjoeuropskih srednjovjekovnih i zapadnoeuropskih kraljevstava – osobito zemljama tzv. "brojnog plemstva" (Irska, Škotska, Bretagna, Kastilja, Aragon, Poljska, Češka).		
Sadržaj kolegija	Sadržaj kolegija obuhvaća: 1. Uvod; 2. Od doseljenja do raseljeničke krize; 3. Sazrijevanje društ(a)va; 4. Gospodarski razvoj hrvatskih zemalja;		

	5. Kultura hrvatskog srednjovjekovlja. Detaljan je sadržaj kolegija dijelom Kalendara nastave (pogledajte u nastavku)!				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	ECTS*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje nastave	1 – 4	18	0,6	0%
	aktivnost na te istraživanje i priprema za nastavu	1 – 4	15	0,5	19%
	samostalni zadatci (4 domaća uratka)	1 – 4	30	1	16% (4+4+4+4%)
	3 kolokvija (pismena)	1 – 4	63	2,1	35% (11,7+11,6+11,7%)
	završni ispit (usmeni)	1 – 4	54	1,8	30%
	ukupno		180	6	100%
Studentske obveze	Da položi predmet, student/studentica mora – pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi; – pripremati se za nastavu; – napisati domaće uratke; – uspješno proći tri provjere znanja (tri kolokvija u obliku pisanih testova); – uspješno položiti završni usmeni ispit.				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni se rokovi objavljuju na studomatu početkom akademske godine. Rokovi polaganja kolokvija se dogovaraju sa studentima početkom akademske godine.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	1. Pohađanje je nastave obvezno. Tolerira se 30% izostanaka (dakle, 4 izostanka). Da bi se pristupilo završnome ispitu, potrebno je do kraja redovite nastave iz svakoga segmenta predmeta doseći minimalni broj bodova (veći od 1), odnosno postotaka (viši od 20%) pa je upravo zato i pohađanje nastave u konačnici važno u zbiru bodova/postotaka. 2. Istraživanje i priprema za nastavu izravno su vezana za gradivo koje slijedi u redovitoj nastavi pa je priprema istih obveza. 3. Studentice/studenti su dužni pisati domaće uratke i sve ih predati predmetnom nastavniku do kraja semestra. Domaći uratci su uvjet za izlazak na završni ispit u svim ispitnim rokovima. 4. Tijekom semestra se pišu 3 provjere znanja (kolokviji sredinom studenog, prosinca i siječnja). U zadnjem semestralnom terminu (zadnji termin u siječnju) je dodatni rok za provjeru znanja za one koji nisu pristupili provjerama u redovitim rokovima ili nisu ostvarili minimalni postotak prolaznosti. Primjer kolokvija će studentice/studenti dobiti već na početku predavanja. 5. Po završetku semestra pristupa se završnome ispitu, kojemu se može pristupiti maksimalno 4 puta u točno naznačenim terminima ispitnih rokova već na početku akademske godine samo ako se tijekom semestra ostvarilo preko 20% ocjene. Završni će se ispit obaviti usmenim ispitivanjem u vrijednosti od 30% ocjene. Za taj će se ispit morati pripremiti gradivo (sveukupno ne kraće od 360 stranica) s popisa “Obvezne literature” i jedan ili više naslova po vlastitom odabiru s popisa “Izborne literature” od kojih barem jedan mora biti na stranom jeziku. U konačnu ocjenu ulaze rezultati sviiju navedenih segmenata ocjenjivanja unutar <i>Europskog sustava prijenosa bodova</i> .				
Literatura	<u>Obvezna:</u> 1. Tomislav Raukar, <i>Hrvatsko srednjovjekovlje</i> , Zagreb: ŠK – Zavod za hrvatsku povijest FF-a, 1997. ili				

1. Neven Budak – Tomislav Raukar, *Hrvatska povijest srednjeg vijeka*, Zagreb: ŠK, 2006.

Izborna:

1. Stanko Andrić, *Čudesa svetoga Ivana Kapistrana: povijesna i tekstualna analiza*, Slavonski Brod – Osijek: HIP – MH, 1999.
2. Stjepan Antoljak, *Hrvati u prošlosti*, Split: Književni krug, 1992.
3. Janko Belošević, *Materijalna kultura Hrvata od VII do IX stoljeća*, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 1980., str. 11-140.
4. Miroslav Bertoša, *Povijest*, u: *Knjiga o Istri*, Zagreb: ŠK, 1968., str. 16-25.
5. Ante Birin (ur.), *Stjepan Tomašević (1461.-1463.) – slom srednjovjekovnoga Bosanskog Kraljevstva*, Zagreb – Sarajevo: Hrvatski institut za povijest – Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu, 2013.
6. Neven Budak, *Prva stoljeća Hrvatske*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 1994.
7. ——— (ur.), *Etnogeneza Hrvata - Ethnogeny of the Croats*, Zagreb: Nakladni zavod MH – Zavod za hrvatsku povijest FF-a, 1996.
8. Lovorka Čoralić, *U gradu sv. Marka. Povijest hrvatske zajednice u Mlecima*, Zagreb: Golden marketing, 2001.
9. Zvane Črnja, *Kulturna povijest Hrvatske*, sv. 1-3, Rijeka: Otokar Keršovani, 1978².
10. Žarko Dadić, *Egzaktne znanosti hrvatskoga srednjovjekovlja*, Zagreb: GZH, 1991.
11. Darko Darovec, *Pregled istarske povijesti*, ur. R. Matijašić, prev. G. Filipi, Mala istarska povjesnica, sv. 1, Pula: C.A.S.H., 1996., str. 23-45.
12. Bernardin Frankapan Modruški, *Oratio pro Croatia – Govor za Hrvatsku (1522.)*, prir. Ivan Jurković – Violeta Moretti, Modruš: Katedra Čakavskog sabora Modruše, 2010.
13. Branko Fučić, *Terra incognita*, Zagreb: KS, 1997.
14. Ivo Goldstein, *Bizant na Jadranu*, Zagreb: Latina et Graeca, 1992.
15. ———, *Hrvatski rani srednji vijek*, Zagreb: Novi Liber, 1995.
16. *Govori protiv Turaka*, Splitski književni krug - ser.: Humanisti, knj. 7, ur. i prev. V. Gligo, Split: Logos, 1983.
17. Borislav Grgin, *Počeci rasapa – kralj Matijaš Korvin i srednjovjekovna Hrvatska*, Zagreb: Ibis grafika, 2002.
18. Andela Horvat, *Između gotike i baroka*, Zagreb: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, 1975.
19. Zorislav Horvat, *Burgologija: srednjovjekovni utvrđeni gradovi kontinentalne Hrvatske*, Zagreb: UPI-2M PLUS d.o.o. – Sveučilište u Zagrebu – Arhitektonski fakultet, 2004.
20. *Hrvatska i Europa; kultura, znanost i umjetnost*, ur. Ivan Supićić, sv. I., *Srednji vijek (VII-XII. stoljeće): Rano doba hrvatske kulture*, ur. 1. sv. Josip Bratulić et al., Zagreb: HAZU – AGM, 1997.
21. *Hrvatska i Europa; kultura, znanost i umjetnost*, ur. Ivan Supićić, sv. II., *Srednji vijek (XIII-XVI. stoljeće): Srednji vijek i renesansa*, ur. 2. sv. Eduard Hercigonja et al., Zagreb: HAZU – ŠK, 2000.
22. *Hrvatska književnost srednjega vijeka*, u ser.: *Pet stoljeća hrvatske književnosti*, knj. 1, Zagreb: MH, 1969.
23. *Hrvatski latinisti I*, u ser.: *Pet stoljeća hrvatske književnosti*, knj. 2, Zagreb: MH, 1969.
24. Zdenka Janeković Römer, *Okvir slobode*, Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice 8. Zagreb – Dubrovnik: HAZU, 1999.
25. Dušan Jelovina, *Starohrvatske nekropole na području između rijeke Zrmanje i Cetine*, Split: Čakavski sabor, 1976.
26. Miljenko Jurković – Tugomir Lukšić (ur.), *Starohrvatska spomenička baština – rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža*, Zagreb: Muzejsko galerijski centar – Odsjek za povijest umjetnosti FF-a – Nakladni zavod MH, 1996.

27. Ljubo Karaman, *Iz kolijevke hrvatske prošlosti*, Zagreb: MH, 1930.
28. Marija Karbić (ur.), *Vrijeme sazrijevanja, vrijeme razaranja. Hrvatske zemlje u kasnome srednjem vijeku*, u: Zoran Ladić (ur.), ser. Biblioteka Povijest Hrvata, sv. 3, Zagreb: Matica hrvatska, 2019.
29. Radoslav Katičić, *Uz početke hrvatskih početaka: filološke studije o našem najranijem srednjovjekovlju*, Biblioteka znanstvenih djela - Književni krug, knj. 70, Split: Književni krug, 1993.
30. Luka Kirac, *Crtice iz istarske povijesti*, Zagreb: MH, repr. 1996.
31. Nada Klaić, *Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku*, Zagreb: ŠK, 1976.
32. Nada Klaić – Ivo Petricioli, *Zadar u srednjem vijeku do 1409.*, u ser.: *Prošlost Zadra*, knj. II, Zadar: Filozofski fakultet Zadar, 1976.
33. Danilo Klen, *Šćavunska vesla; galije i galijoti na istočnoj obali Jadrana*, Istra kroz stoljeća, sedmo kolo, knj. 39, Pula – Rijeka: Čakavski sabor i dr., 1986.
34. Luj Margetić, *Srednjovjekovno hrvatsko pravo - stvarna prava*, Zagreb – Rijeka – Čakovec: Pravni fakultet u Zagrebu – Pravni fakultet u Rijeci – RO "Zrinski", 1983.
35. ———, *Rijeka, Vinodol, Istra - Studije*, Biblioteka Dokumenti, sv. 17, Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 1990.
36. Zrinka Nikolić, *Rođaci i bližnji: dalmatinsko gradsko plemstvo u ranom srednjem vijeku*, Zagreb: MH, 2003.
37. Ivo Petricioli, *Od Donata do Radovana*, Biblioteka znanstvenih djela 39, Split: Književni krug, 1990.
38. Tomislav Raukar, *Seljak i plemić hrvatskoga srednjovjekovlja*, Zagreb: FF-press, 2002.
39. ———, *Srednjovjekovne ekonomije i hrvatska društva*, Zagreb: FF-press, 2003.
40. Matko Rojnić, Istra od XII. do XV. stoljeća, u: *Historija naroda Jugoslavije*, knj. I, Zagreb: ŠK, 1953., str. 771-778.
41. Petar Skok, *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima*, vol. I-II, Zagreb: JAZU, 1950.
42. Bernard Stulli, *Povijest Dubrovačke republike*, Dubrovnik – Zagreb: Arhiv Hrvatske – Časopis Dubrovnik, 1989., str. 17-112.
43. Franjo Šanjek, *Crkva i kršćanstvo u Hrvata. Srednji vijek*, Zagreb: KS, 1988.; 1993².
44. ———, *Bosansko-humski krstjani i katarsko-dualistički pokret u srednjem vijeku*, Zagreb: KS, 1975.
45. Ferdo Šišić, *Pregled povijesti hrvatskoga naroda*, ur. J. Šidak, Zagreb: MH, 1962³., str. 1-260.
46. Stanko Josip Škunca, *Prošlost Crkve u Istri*, Posebna izdanja, sv. 31, Pazin: Državni arhiv u Pazinu i dr., 2014.
47. Ante Šonje, *Bizant i crkveno graditeljstvo u Istri*, Biblioteka Dometi, n.s., knj. 6, Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 1981.

Priručna:

Priručnici na otvorenim policama Sveučilišne knjižnice u Puli:

Bibliografije:

1. *Bibliografija rasprava i članaka. Historija općenito, pomoćne historijske nauke, arheologija, dokumenti, građa*, sv. 8-10, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1965.-1973.
2. *Građa za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835-1940*, knj. 1-20, Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1982.-1994.
3. *Popis izdanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1867-1985*, sv. I-II, prir. i sak. Lj. Ciban – V. Krpan, Zagreb: JAZU, 1986.-1988.
4. *Povijesni spomenici Istre. Prilozi za bibliografiju objavljenih izvora za povijest Istre*, sv. I-IV, Zagreb – Rijeka: JAZU, 1977.-1981. – tiskana za internu uporabu JAZU/HAZU.

5. *Ulrich's International Periodicals Directory 1993-94*, vol. 1-5, New Providence [New Jersey]: R. R. Browker, 1993³².

te ostali priručnici s bibliografskim jedinicama pojedinih časopisa (*Buzetski zbornik*, *Vjesnik Histojskog arhiva u Rijeci i Pazinu...*) ili regija (Bibliografija Cres-Lošinj...) itd.

Povijest umjetnosti:

1. James Hall, *Rječnik tema i simbola u umjetnosti*, prev. M. Grčić, Zagreb: August Cesarec, 1991.

te osobito priručnici i rječnici s razjašnjenim pojmovima unutar arhitekture i slikarstva...

Pravo i gospodarstvo:

1. Vladimir Mažuranić, *Prinosi za hrvatski pravno-povijesni rječnik*, 2 sv., Zagreb: JAZU, repr. 1975.

2. Ante Romac, *Rječnik latinskih pravnih izraza: vademecum iuridicum*, Zagreb: Informator, 1992².

i napose priručnici koje treba naručiti:

3. Zlatko Herkov, *Građa za financijsko-pravni rječnik feudalne epohe Hrvatske*, sv. I-II, Djela JAZU, knj. 47-48, Zagreb: JAZU, 1956.

4. —————, *Naše stare mjere i utezi*, Zagreb: JAZU, 1973.

Religija, teologija:

1. *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva*, ur. A. Badurina, Zagreb: KS, 1990.

2. Jeronim Šetka, *Hrvatska kršćanska terminologija*, Split: V. Glibotić urednik lista "Marija", 1990.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	79294 PPTER2 Terenska nastava: srednji vijek				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	doc. dr. sc. Robert Kurelić (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/robert.kurelic)				
Studijski program	Povijest				
Vrsta kolegija	Obvezan	Razina kolegija	Prijediplomski		
Semestar	Ljetni	Godina studija	II.		
Mjesto izvođenja	Vanjske institucije	Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski		
Broj ECTS bodova	1	Broj sati u semestru	0P – 30V – 0S		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta.				
Korelativnost					
Cilj kolegija	Upoznati se s materijalnom baštinom i arhivskom građom				
Ishodi učenja	1. Prepoznati arhivske izvore te materijalne ostatke srednjega vijeka.				
Sadržaj kolegija	1. Uvodno upoznavanje s lokalitetom koji se posjećuje. 2. Posjet i obilazak lokaliteta te važnijih arhivskih, muzejskih i drugih kulturnih i obrazovnih institucija.				
Planirane aktivnosti, metodeučjenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativnostjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Terenska nastava	1	30	1	0%
	Pisanje eseja	1	30	1	0%
	ukupno				
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): Na predmetu se ne daje ocjena, već se ispunjenjem zadanih uvjeta stječe pravo na potpis i ECTS bod.				
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora (što i do kada*): 1. Prisustvovati organiziranoj terenskoj nastavi ILI 1. Napisati esej (5 kartica) o mjestu koje se posjećuje				
Rokovi ispita i kolokvija	Nisu predviđeni				
Ostale važne činjenice vezaneuzkolegij					
Literatura	Obvezna: Nije predviđena Izborna: Ovisi o posjećenom lokalitetu				

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	Uvod u pomoćne povijesne znanosti		
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	prof. dr. sc. Marija Mogorović Crljenko		
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	Obvezni	Razina kolegija	Prijediplomski
Semestar	Ljetni	Godina studija	2.
Mjesto izvođenja	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski
Broj ECTS bodova	4	Broj sati u semestru	30P-0V-15S
Preduvjeti za upis i/ili za svladavanje	Upis u studijsku godinu.		
Korelativnost	Kolegij Uvod u pomoćne povijesne znanosti korespondira i korelira sa svim edukacijskim modulima studija povijesti, te sa studijima srodnim povijesnoj znanosti (demografija, etnologija, arheologija, povijest umjetnosti, povijest medicine, povijest književnosti, filologija, pravo, sociologija, ekonomija, itd.) s čime je omogućena veća mobilnost i fluktuacija studenata tijekom njihova studija i mogućnost prelazaka s prijediplomskih na druge diplomatske studije. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli kolegij korespondira s prijediplomskim studijima hrvatskog i latinskog jezika, osobito s kolegijima povijesti jezika i književnosti srednjeg vijeka.		
Cilj kolegija	Temeljni cilj ovog kolegija je upoznati studente s najvažnijim pomoćnim povijesnim znanostima: paleografijom, diplomatikom, kronologijom, egdotikom, epigrafijom, numizmatikom, heraldikom, sfragistikom, genealogijom i njihovom važnošću pri istraživanju prošlosti. Poseban naglasak biti će na paleografiji i diplomatici kao nezaobilaznim pomoćnim povijesnim znanostima u istraživanju srednjovjekovne povijesti.		
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija u ovom semestru biti osposobljeni za: 1. pravilno definiranje i uporabu temeljnih pojmova vezanih uz pomoćne povijesne znanosti; 2. razvijanje vještina prepoznavanja i čitanja rukopisa, analiziranja strukture isprave; 3. kritičku analizu tekstova, komparaciju i uočavanje razlika između javnih i privatnih isprava.		
Sadržaj kolegija	Kolegij uključuje sljedeće sadržaje: 1. Paleografija: uvod u znanost. Pregled razvoja paleografije u svijetu i u Hrvatskoj. Latinska paleografija. Materijal i oblik rukopisa. Postanak i razvoj latinskog pisma. Srednjovjekovna minuskula. Beneventana. Karolina. Gotica. Humanistika. Kratice. Minijatura. 2. Diplomatika: povijest diplomatike uopće i u Hrvatskoj. Značaj diplomatike za povijesne znanosti i istraživanja. Diplomatička interpretacija. Vrste diplomatskih isprava. Isprave na latinskom jeziku. Vanjske i unutarnje značajke. Protokol. Kontekst ili Tekst. Eshatokol.		

	3. Kronologija: sustavi računanja vremena, posebice u srednjemu vijeku. Osnovni dijelovi datuma, datiranje po svetkovinama. Početak godine. Era. Kontrolni elementi datuma. 4. Egdotika: razvoj egdotike općenito i u Hrvatskoj. Osnovna pravila o izdavanju građe. 5. Epigrafija, numizmatika, heraldika, sfragistika, genealogija: pregled razvoja spomenutih pomoćnih povijesnih znanosti. Natpisi na tvrdim materijalima. Povijest kovanog i papirnog novca. Postanak grbova, pravila za sastavljanje grbova, povijest razvitka grbova. Materija, oblici, dimenzije, tipovi pečata, način pečačenja, tajni pečati. Izučavanje podrijetla, razvoja i grananja obitelji, porodica, plemena. Izrada i vrste rodoslovlja				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, V (lab), S	1-3	30	1	0%
	terenska nastava	1-3	6	0,2	2%
	samostalni zadatci (domaća zadaća, istraživanje, usmeni i pismeni, crtanje, graf, sviranje, pjevanje...)	2-3	9	0,3	14%
	aktivnosti (učionične i izvanučionične, radionica)				
	pismeni radovi (seminarski, esej, prikaz, radni listići...)	1-3	9	0,3	14%
	usmena izlaganja				
	kolokvij (usmeni ili pismeni)	1-3	36	1,2	40%
	ispit (usmeni, pismeni, koncert)	1-3	30	1	30%
	drugo				
	ukupno			4	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):				
Studentske obveze	Studentske obveze su: - pohađanje predavanja - priprema zadanog gradiva - aktivno sudjelovanje na nastavi - iščitavanje zadanog rukopisa i analiza strukture isprave - polaganje 2 kolokvija - polaganje usmenog ispita				
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija, - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja te načinima vrednovanja, - studentskim obvezama, - dostupnoj literaturi. O tome će nositeljica kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.				
Literatura	Obvezna: 1. MATIJAŠIĆ, Robert, Uvod u latinsku epigrafiju, Pula, 2002., 9-57.				

2. MIMICA, B., Numizmatika na povijesnom tlu Hrvatske (IV. St. pr. Krista – 1918.), Rijeka 1994., 7-11, 19-20, 49, 64-65, 78-80, 144-146, 297, 330, 333, 335, 340, 345, 367, 406, 463, 487-488.

3. STIPIŠIĆ, Jakov. Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb, 1991.

4. ZMAJIĆ, Bartol, Heraldika, sfragistika, genealogija, veksilologija, rječnik heraldičkog nazivlja, Zagreb: Golden marketing, 1996.

Izborna literatura:

1. BANAC, I., Grbovi biljezi identiteta, Zagreb, 1991.

2. BARADA, Miho, Dvije naše vladarske isprave. Diplomatično-paleografska studija, Zagreb, 1938.

3. BRAJKOVIĆ, V., Grbovi, grbovnice, rodoslovlja, 1976.

4. BRAJKOVIĆ, V., Pečatnjaci, Zagreb, 1980.

5. BUTURAC, J. – Bačić, S., Iz historije pisanog dokumenta, Zagreb: Izdanje Arhiva Hrvatske u Zagrebu, 1966.

6. CENCETTI, Giorgio, Paleografia latina, Rim: Società editoriale Jouvence, 1978.

7. GRAKALIĆ, M., st., Hrvatski grb. (Grbovi hrvatskih zemalja), Zagreb, 1990.

8. GULIN, Ante, Hrvatska crkvena srednjovjekovna sfragistika, Zagreb: Golden marketing, 1998.

9. GULIN, Ante, Hrvatski srednjovjekovni kaptoli, Zagreb: Golden marketing, 2001.

10. GULIN, Ante, "Prilog poznavanju hrvatske sfragistike", Zbornik Historijskoga zavoda JAZU, 8, 1977.

11. GULIN, Ante, "Srednjovjekovni pečati istarskih biskupa", Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, XXIX, 1987., 215.-226.

12. KULUNDŽIĆ, Zvonimir, Knjiga o knjizi, I, Historija pisma, Zagreb, 1957.

13. Statuti, urbari, notari Istre Rijeke Hrvatskog primorja i otoka, Historijski arhiv u Rijeci, Rijeka 1968.

14. KELLY WRAY, Shona – COSSAR, Roisin, "Wills as primary sources", u: Understanding Medieval Primary Sources. Using historical sources to discover medieval Europe, ed. Joel T. Rosenthal, London-New York: Routledge, 2012, 59-71.

15. KLAJČ, Nada, "Diplomatička analiza isprava iz doba hrvatskih narodnih vladara" I dio, Historijski zbornik, XVIII, 1965, II dio Historijski zbornik, XIX-XX 1966-67.

16. KLAJČ, Nada, "O Trpimirovoj darovnici kao diplomatskom i historijskom dokumentu", Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, LXII, 1960, (Split, 1967).

17. LIPTON, Sara, "Images and objects as sources for medieval history", u: Understanding Medieval Primary Sources. Using historical sources to discover medieval Europe, ed. Joel T. Rosenthal, London-New York: Routledge, 2012, 225-242.

18. MATIJAŠIĆ, Robert, Uvod u latinsku epigrafiju, Pula, 2002. (one stranice koje nisu u obveznoj literaturi)

19. MIMICA, B., Numizmatika na povijesnom tlu Hrvatske (IV. St. pr. Krista – 1918.), Rijeka 1994. (one stranice koje nisu u obveznoj literaturi)

20. NOVAK, Viktor, Latinska paleografija, Beograd, 1952.

21. PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka – STANČIĆ, Nikša, Povijest hrvatskoga grba, Zagreb: Školska knjiga, 2011.

21. SKAČ, M., Grbovi naše obale, Zagreb, 1985.

22. ŠANJEK, F., Latinska paleografija i diplomatika, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Hrvatski studiji, 2004.

	23. ŠIŠIĆ, Ferdo, "Genealoški prilozi o hrvatskoj narodnoj dinastiji", Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, n.s. XIII, Split, 1913-1914. 24. THAYER, Anne T., "The medieval sermon: text, performance and insight", u: Understanding Medieval Primary Sources. Using historical sources to discover medieval Europe, ed. Joel T. Rosenthal, London-New York: Routledge, 2012, 43-58. Priručnici: 1. CAPELLI, Adriano, Cronologia, cronografia e calendario perpetuo, Milano: Hoepli, 1998. 2. CAPELLI, Adriano, Dizionario di abbreviature latine ed italiane, Milano: Hoepli, 1999. 3. ŠANJEK, Franjo, Osnove latinske paleografije hrvatskog srednjovjekovlja, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1996.
--	--

Kod i naziv kolegija	(60342) (PP4) Uvod u novi vijek				
Nastavnik	prof. dr. sc. Slaven Bertoša (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/slaven.bertosa)				
Studijski program	redoviti sveučilišni studij povijesti				
Vrsta kolegija	obvezan	Razina kolegija	prijeđiplomska		
Semestar	ljetni	Godina studija	II.		
Mjesto izvođenja	učionica	Jezik izvođenja	hrvatski		
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S		
Preduvjeti	nema				
Korelativnost	Sa svim predmetima koji se odnose na povijest novoga vijeka				
Cilj kolegija	Prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz svjetske novovjekovne povijesti, kako bi se moglo usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja.				
Ishodi učenja	1. Pravilno definirati, opisati i usporediti temeljne pojmove iz svjetske novovjekovne povijesti 2. Prepoznati i kritički analizirati bitna obilježja navedenog razdoblja 3. Objasniti važnost najpoznatijih ličnosti i događaja 4. Primijeniti stečena znanja i vještine u budućem radu				
Sadržaj kolegija	- Najznačajnije ličnosti novoga vijeka: Karlo V., Sulejman Veličanstveni, Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Friedrich Wilhelm Hohenzollern, Filip V., Marija Terezija, Josip II., Pio VI., Karlo XII., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson, Napoleon Bonaparte, Eugène Beauharnais, Giuseppe Mazzini, Viktor Emanuel II., Giuseppe Garibaldi, Camillo Cavour, Abraham Lincoln i dr. - Ratni sukobi i prijevori: pohod Karla VIII., Rat Cambraiske lige, carsko-francuski sukobi, Ciparski rat, Kandijski rat, ratovi za španjolsku, poljsku i austrijsku baštinu, Napoleonski ratovi, Krimski rat i dr. - Revolucije: francuska, američka, grčka, pariška, 1848. - Mirovni ugovori: Cateau-Cambresis, Westfalijski mir, Nijmegen, Srijemski Karlovc, Rijswijk, Beč, Lunéville, Amiens, Schönbrunn i dr. - Crkvena povijest: reformacija i protureformacija (luteranstvo, kalvinizam, cvinglijanstvo), Tridentinski koncil, crkveni redovi, Papinska Država i dr. - Kolonije i kolonijalna carstva: Španjolske, Portugala, Engleske, Francuske, Nizozemske - Posebni osvrt na Italiju: obitelj Borgia, Monferrato, Vojvodstvo Castro, pobune narodnih masa, habsburški i burbonski apsolutizam, tajna društva, ustavni pokreti te mnoge druge teme.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	seminarski rad	1-4	22	1	10 %
	tri pisana testa	1-4	56	2	30 %
	završni usmeni ispit	1-4	90	3	60 %

	ukupno	168	6	100 %
Studentske obveze	1. Redovito pohađati i pozorno pratiti nastavu 2. Napisati, predstaviti na satu i predati seminarski rad 3. Pisati sva tri testa 4. Položiti završni usmeni ispit			
Rokovi ispita i testova	Ispitni rokovi objavljuju se na studomatu početkom akademske godine, a datumi testova na prvom predavanju.			
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	1. Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, konzultacija (osobno u kabinetu i putem e-maila) i mentorskog rada. Nazočnost na nastavi podrazumijeva se od početka do završetka sata. 2. Predavanja su zamišljena kao pregledna izlaganja odabranih tema i ne pokrivaju čitavu ispitnu literaturu jer se od studenata očekuje i sposobnost samostalnog intelektualnog rada. 3. Za seminarski dio studenti trebaju sastaviti pisani uradak na predloženu temu i predstaviti ga na satu, uz kraću raspravu. Uradak se potom predaje profesoru na ocjenu. U slučaju grešaka, student je pri ispravku rada dužan postupiti prema uputama profesora. Seminarsku su obvezu studenti dužni izvršiti do kraja nastave. Sve odabrane teme kasnije se mogu proširiti u završni rad. 4. Kontinuirana provjera znanja: provodi se tri puta u semestru (datumi se obznanjaju na uvodnom predavanju). Svaki test ima 10 pitanja, a donosi najviše 10 % udjela u ocjeni (1 točan odgovor = 1 % udjela u ocjeni). Student koji nema najmanje 5 točnih odgovora dobiva 0 % udjela u ocjeni. U posljednjem tjednu nastave održavaju se popravni testovi za sve tri provjere znanja. Ako žele, popravne testove moгу pisati studenti koji nisu položili neki redoviti test, a moraju ih pisati oni koji iz opravdanog razloga nisu pisali sva tri redovita testa. Opravdani razlog mora biti pravovremeno i valjano dokumentiran; u suprotnom se nedolazak na test računa kao 0 % ocjene. Konačni rezultat iz testa računa se kao srednja ocjena redovitog i popravnog testa. Studenti koji nisu pisali ni redovite ni popravne testove gube pravo pristupa završnom ispitu i trebaju ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini. 5. Završni ispit: pristupanje uz ostvareni postotak na nastavi od minimalno 25 % (u suprotnom – maksimalna ocjena dovoljan (E) na završnom ispitu) 6. Seminarski uradak (s prezentacijom na satu) ocjenjuje se prema kvaliteti obavljenog rada i prezentacije na satu. Kod kvalitete se u obzir uzimaju ovi elementi: sposobnost sastavljanja suvislog uratka (s naslovnicom, uvodom, razradom teme, zaključkom i popisom literature), jasno razlučivanje bitnih i nebitnih činjenica, količina pravopisnih pogrešaka i izvornost rada (istraživanje i korištenje neobjavljene arhivske građe ili pisanje prema postojećoj literaturi). Kod prezentacije na nastavi ocjenjivat će se i vještina izlaganja (suvislost, jasnoća, preglednost i sl.). 7. Obveza je studenata nazočiti svakom predavanju i svakom seminarskom satu, a valjano opravdanje izostanka u obzir se uzima samo u iznimnim slučajevima (nesreća, bolest i sl.) 8. Dan-dva prije svakog izlaska na ispit, studenti su dužni provjeriti datum i sat njegovog održavanja. 9. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su prethodno položili Uvod u srednji vijek. 10. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metoda tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obvezama			

	- dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Obvezatna: ► Slaven Bertoša, „Svjetska povijest modernoga doba (XVI.-XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok”, Zagreb 2004. (1. test: str. 5.-143.; 2. test: str. 143.-286.; 3. test: str. 286.-427.) (ukupno: 422 stranice) Izborna: - August Franzen, „Pregled povijesti crkve“, Zagreb 1970., str. 192.-291. - Lovorka Čoralić, „Venecija - Kraljica mora s lagunarnih sprudova: povijest Mletačke Republike“, Samobor 2004., str. 75.-163. - Jean-François Noël, „Sveto Rimsko Carstvo“, Zagreb 1998., str. 45.-199. - Dirlmeier – Gestrich – Herrmann – Hinrichs – Klessmann - Reulecke, „Povijest Njemačke“, Zagreb 1999., str. 61.-199., 303.-316. - Erich Zöllner - Therese Schüssel, „Povijest Austrije“, Zagreb 1997., str. 136.-281. - A. J. P. Taylor, „Habsburška Monarhija 1809.-1918.“, Zagreb 1990., str. 9.-192. - Jean Carpentier - François Lebrun, „Povijest Francuske“, Zagreb 1999., str. 114.-224., 318.-322., 330.-332., 353.-360., 369.-386. - Josef Matuz, « Osmansko Carstvo », Zagreb 1992. - Peter Hanak, „Povijest Mađarske“, Zagreb 1995. - Giuliano Procacci, „Povijest Talijana“, Zagreb 1996. - Sellers - May - Mc Millen, „Povijest Sjedinjenih Američkih Država“, Zagreb 1996., str. VI.-247. - Géza Pálfi, „Povijest Mađarske: Ugarska na granici dvaju imperija (1526.-1711.)“, Samobor 2010. - G. M. Trevelyan, „Povijest Engleske“, Zagreb 1956., str. 285.-735. - Asa Briggs, „Socijalna povijest Engleske“, Zagreb 2003., str. 105.-227. - Marjorie Barnard, „A History of Australia“, Sydney 1980. - Fernand Braudel, „Sredozemlje i sredozemni svijet u doba Filipa II.“, sv. 1.-2., Zagreb 1997.-1998. - Maurice Dobb, „Studije o razvoju kapitalizma“, Zagreb 1961. - Eric J. Hobsbawm, „Doba revolucije: Evropa 1789-1848“, Zagreb 1987. - Eric J. Hobsbawm, „Doba kapitala: 1848-1875“, Zagreb 1989. - Drago Roksandić, „Triplex Confinium: ili o granicama i regijama hrvatske povijesti 1500.-1800.“, Zagreb 2003. - Albert Soboul, „Francuska revolucija“, Zagreb 1989. - Alexis de Tocqueville, „Stari režim i revolucija“, Zagreb 1994. - Bartolomé Bennassar, „Storia dell'Inquisizione spagnola dal XV al XIX secolo“, Milano 1980. - Romano Canosa, „Lepanto: Storia della “Lega Santa” contro i Turchi“, Roma 2000. - Mario Caravale – Alberto Caracciolo, „Lo Stato pontificio nell'età moderna“, Torino 1978. - Furio Diaz, „Granducato di Toscana“, Torino 1986. - John H. Elliott, „Richelieu e Olivares“, Torino 1992. - Robert J. W. Evans, „Felix Austria: L'ascesa della Monarchia Asburgica“, Bologna 1981. - Angelo Geatti, „Napoleone Bonaparte e il Trattato di Campoformido del 1797: La verità sul luogo della firma e sul monumento della pace“, Udine 1989. Priručna:

	- Louis Gottschalk – Loren C. MacKinney – Earl H. Pritchard, „Historija čovječanstva”, svezak četiri: „Temelji modernog svijeta”; knjiga prva: Uvod; Politička, ekonomska i društvena pozadina – važniji vjerski događaji 1300-1500; knjiga druga: Važniji vjerski događaji 1500-1775; Politička i društvena misao 1300-1775; knjiga treća: Pismo priopćavanje i lijepa književnost, likovna umjetnost i glazba; Znanost i tehnologija između 1300. i 1530. (otprilike); knjiga četvrta: Znanost i tehnologija; Tehnologija i društvo; Školstvo, Zagreb 1974. - Charles Moraze (i suradnici), „Historija čovječanstva”: svezak peti, „Devetnaesto stoljeće”; knjiga prva: Opći uvod; Znanstvena i industrijska revolucija; knjiga druga: Kulturni uspon u Evropi; knjiga treća: Ekspanzija Zapada; knjiga četvrta: Svjetovi na prekretnici, Zagreb 1974. - „Velika ilustrirana povijest svijeta”, sv. 11.-14., Rijeka 1977.-78. - „Povijest svijeta od početka do danas”, Zagreb 1990., 2. izdanje, str. 422.-594. - Fernand Braudel, “Civilizacije kroz povijest”, Zagreb 1990. - Fernand Braudel, “Materijalna civilizacija, ekonomija i kapitalizam od XV. do XVIII. stoljeća”, vol. 1.-3., Zagreb 1992. - „The Times. Povijest svijeta“, Zagreb, 2002. (ili starije izdanje: „The Times. Atlas svjetske povijesti“, Zagreb, 1986.) - „Hrvatska. Europa. Svijet. Kronologija“ (uredio Ivo Goldstein), Zagreb 2002.

Kod i naziv kolegija	(60343) (PP5) Uvod u hrvatski novi vijek				
Nastavnik	prof. dr. sc. Slaven Bertoša (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/slaven.bertosa)				
Studijski program	redoviti sveučilišni studij povijesti				
Vrsta kolegija	obvezan	Razina kolegija	prijeđiplomska		
Semestar	ljetni	Godina studija	II.		
Mjesto izvođenja	učionica	Jezik izvođenja	hrvatski		
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S		
Preduvjeti	nema				
Korelativnost	Sa svim predmetima koji se odnose na povijest novoga vijeka				
Cilj kolegija	Prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz hrvatske novovjekovne povijesti, kako bi se moglo usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja.				
Ishodi učenja	1. Pravilno definirati, opisati i usporediti temeljne pojmove iz hrvatske novovjekovne povijesti 2. Prepoznati i kritički analizirati bitna obilježja navedenog razdoblja 3. Objasniti važnost najpoznatijih ličnosti i događaja 4. Primijeniti stečena znanja i vještine u budućem radu				
Sadržaj kolegija	- Kronološki pregled hrvatske povijesti od XVI. do konca XIX. stoljeća - Historiografija 16.-19. stoljeća - Hrvatski narodni preporod - 1848. u Hrvatskoj - Gospodarski i društveni razvitak središnje i istočne Hrvatske u novome vijeku - Dalmacija od XVI. do konca XIX. stoljeća - Dubrovačko područje u novome vijeku - Poseban osvrt na Istru od XVI. do konca XIX. stoljeća te mnoge druge teme.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	seminarski rad	1-4	22	1	10 %
	tri pisana testa	1-4	56	2	30 %
	završni usmeni ispit	1-4	90	3	60 %
	ukupno		168	6	100 %
Studentske obveze	1. Redovito pohađati i pozorno pratiti nastavu 2. Napisati, predstaviti na satu i predati seminarski rad 3. Pisati sva tri testa 4. Položiti završni usmeni ispit				
Rokovi ispita i testova	Ispitni rokovi objavljuju se na studomatu početkom akademske godine, a datumi testova na prvom predavanju.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	1. Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, konzultacija (osobno u kabinetu i putem e-maila) i mentorskog rada. Nazočnost na nastavi podrazumijeva se od početka do završetka sata.				

	2. Predavanja su zamišljena kao pregledna izlaganja odabranih tema i ne pokrivaju čitavu ispitnu literaturu jer se od studenata očekuje i sposobnost samostalnog intelektualnog rada. 3. Za seminarski dio studenti trebaju sastaviti pisani uradak na predloženu temu i predstaviti ga na satu, uz kraću raspravu. Uradak se potom predaje profesoru na ocjenu. U slučaju grešaka, student je pri ispravku rada dužan postupiti prema uputama profesora. Seminarsku su obvezu studenti dužni izvršiti do kraja nastave. Sve odabrane teme kasnije se mogu proširiti u završni rad. 4. Kontinuirana provjera znanja: provodi se tri puta u semestru (datumi se obznajuju na uvodnom predavanju). Svaki test ima 10 pitanja, a donosi najviše 10 % udjela u ocjeni (1 točan odgovor = 1 % udjela u ocjeni). Student koji nema najmanje 5 točnih odgovora dobiva 0 % udjela u ocjeni. U posljednjem tjednu nastave održavaju se popravni testovi za sve tri provjere znanja. Ako žele, popravne testove moгу pisati studenti koji nisu položili neki redoviti test, a moraju ih pisati oni koji iz opravdanog razloga nisu pisali sva tri redovita testa. Opravdani razlog mora biti pravovremeno i valjano dokumentiran; u suprotnom se nedolazak na test računa kao 0 % ocjene. Konačni rezultat iz testa računa se kao srednja ocjena redovitog i popravnog testa. Studenti koji nisu pisali ni redovite ni popravne testove gube pravo pristupa završnom ispitu i trebaju ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini. 5. Završni ispit: pristupanje uz ostvareni postotak na nastavi od minimalno 25 % (u suprotnom – maksimalna ocjena dovoljan (E) na završnom ispitu) 6. Seminarski uradak (s prezentacijom na satu) ocjenjuje se prema kvaliteti obavljenog rada i prezentacije na satu. Kod kvalitete se u obzir uzimaju ovi elementi: sposobnost sastavljanja suvislog uratka (s naslovnicom, uvodom, razradom teme, zaključkom i popisom literature), jasno razlučivanje bitnih i nebitnih činjenica, količina pravopisnih pogrešaka i izvornost rada (istraživanje i korištenje neobjavljene arhivske građe ili pisanje prema postojećoj literaturi). Kod prezentacije na nastavi ocjenjivat će se i vještina izlaganja (suvislost, jasnoća, preglednost i sl.). 7. Obveza je studenata nazočiti svakom predavanju i svakom seminarskom satu, a valjano opravdanje izostanka u obzir se uzima samo u iznimnim slučajevima (nesreća, bolest i sl.) 8. Dan-dva prije svakog izlaska na ispit, studenti su dužni provjeriti datum i sat njegovog održavanja. 9. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su prethodno položili Uvod u hrvatski srednji vijek. 10. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metoda tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obvezama - dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Obvezatna: ► Stjepan Antoljak, „Hrvatska historiografija”, Zagreb 2004. (drugo dopunjeno izdanje), historiografi: Matija Vlačić Ilirik (str. 48.-50.), Mauro Orbini (str. 77.-80.), Juraj Rattkay (str. 106.-112.), Ivan Lučić (str. 115.-132.), Pavao Ritter Vitezović (str. 176.-205.), Baltazar Adam Krčelić (str. 221.-238.), Ljudevit Gaj (str. 338.-341.), Ivan Kukuljević Sakcinski (str. 394.-415.), Šime Ljubić (str. 415.-445.), Eugen Kvaternik (str. 446.-450.),

Franjo Rački (str. 456.-514.), Ivan Črnčić (str. 515.-519.), Radoslav Lopašić (str. 528.-541.), Carlo De Franceschi (str. 622.-624.), Jakov Volčić (str. 624.-625.), Josip Antun Batel (str. 625.), Giovanni Kobler (str. 626.-627.) (212 stranica) (**za 1. test**)

► Dragutin Pavličević, „Povijest Hrvatske”, Zagreb 2000., str. 151.-295., 321.-330. (153 – 53 stranica slikovnih priloga = 100 stranica) (**za 1. test**)

► „Društveni razvoj u Hrvatskoj (od 16. do početka 20. stoljeća)”, ured. Mirjana Gross, Zagreb 1981., str. 15.-371. (356 – 50 stranica slikovnih priloga, popisa i praznih listova = 306 stranica) (**za 2. test**)

► Miroslav Bertoša, „Istra: Doba Venecije (XVI.-XVIII. stoljeće)“, Pula 1995., str. 17.-42., 48.-73., 82.-137., 146.-152., 155.-173., 180.-230., 245.-280., 290.-299., 304.-407., 414.-450., 456.-516., 529.-576., 583.-602., 606.-617., 620.-640., 646.-654., 657.-668., 675.-683., 685.-707., 713.-735. (590 – 128 stranica slikovnih priloga = 462 stranice teksta) (**za 3. test**)

(ukupno: 1080 stranica)

Izborna:

- Josip Adamček, „Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII. stoljeća”, Zagreb 1980., str. 17.-48., 227.-795.

- Stjepan Antoljak, „Hrvatska historiografija do 1918.”, knj. 1.-2., Zagreb 1992.

- Miroslav Bertoša, „Zlikovci i prognanici. Socijalno razbojništvo u Istri u XVII. i XVIII. stoljeću”, Pula 1989.

- Miroslav Bertoša, „Istra. Jadran. Sredozemlje: identiteti i imaginariji”, Zagreb 2003.

- Grga Novak, „Prošlost Dalmacije”, Zagreb 2001., str. 143.-334.

- Lovorka Čoralić, „Iz prošlosti Boke: odabrane teme”, Samobor 2007.

- Alexander Buczyński, „Gradovi Vojne krajine”, sv. 1-2, Zagreb 1997.

- Vinko Foretić, „Povijest Dubrovnika do 1808.”, Knjiga druga, Zagreb 1980.

- Mirjana Gross, „Povijest pravaške ideologije”, Zagreb 1973.

- Mirjana Gross, „Počeci moderne Hrvatske: neoapsolutizam u civilnoj hrvatskoj i Slavoniji 1850.-1860.”, Zagreb 1985.

- Slavo Grubišić, „Šibenik kroz stoljeća“, Šibenik 1974., str. 65.-170.

- „Hrvatska 1848. i 1849. (zbornik radova)”, Zagreb 2001.

- „Juraj Dobrila 1812-1882“, Pazin 1985.

- Igor Karaman, „Privreda i društvo Hrvatske u 19. stoljeću“, Zagreb 1972.

- Nada Klaić, „Medvedgrad i njegovi gospodari”, Zagreb 1987., str. 214.-312.

- Vjekoslav Klaić, „Život i djelo Pavla Rittera Vitezovića”, Zagreb 1914.

- Stjepan Krasić, „Ivan Dominik Stratiko”, Split 1991.

- Stjepan Krivošić, „Baltazar Adam Krčelić”, Rad JAZU, sv. 375, Zagreb 1978.

- Milan Kruhek, „Krajiške utvrde i obrana hrvatskog kraljevstva u 16. stoljeću”, Zagreb 1995.

- Miroslav Kurelac, „Ivan Lučić-Lucius. Otac hrvatske historiografije”, Zagreb 1993.

- Ive Mažuran, „Hrvati i Osmansko Carstvo”, Zagreb 1998.

- Vesna Miović Perić, „Na razmeđu: osmansko-dubrovačka granica (1667.-1806.)”, Dubrovnik 1997.

- Josip Vrandečić, „Borba za Jadran u ranom novom vijeku: mletačko-osmanski ratovi u venecijanskoj nuncijaturi“, Split 2013.

- Mijo Mirković, „Matija Vlačić Ilirik”, Zagreb 1960.

- Grga Novak, „Hvar kroz stoljeća”, Zagreb 1972., str. 75.-144., 193.-207.

- Stijepo Obad, „Dalmacija revolucionarne 1848.-49. godine”, Rijeka 1987.
- Vjeko Omašić, „Povijest Kaštela od početka do kraja XVIII stoljeća”, Split 1986.
- Mavro Orbini, „Kraljevstvo Slavena”, Zagreb 1999.
- Šime Peričić, „Dalmacija uoči pada Mletačke Republike”, Zagreb 1980.
- „Povijest Rijeke”, Rijeka 1988., str. 105.-281.
- Tomislav Raukar - Ivo Petricioli - Franjo Švelec - Šime Peričić, „Prošlost Zadra”, Knj. III.: „Zadar pod mletačkom upravom”, Zadar 1987., str. 206.-638.
- Juraj Rattkay, „Spomen na kraljeve i banove Kraljevstava Dalmacije, Hrvatske i Slavonije”, Zagreb 2001.
- Pavao Ritter Vitezović, „Oživljena Hrvatska” (prevela i priredila Zrinka Blažević), Zagreb 1997.
- Drago Roksandić, „Vojna Hrvatska”, sv. 1-2, Zagreb 1988.
- „Sisačka bitka 1593. (zbornik radova)”, Zagreb 1994.
- Sebastijan Slade, „Dubrovačka književna kronika – Fasti litterario-ragusini”, Zagreb 2001.
- Nikša Stančić, „Hrvatska nacionalna ideologija preporodnog pokreta u Dalmaciji: Mihovil Pavlinović i njegov krug do 1869.”, Zagreb 1980.
- Nikša Stančić, „Gajeva «Još Hrvatska ni propala» iz 1832.-33: ideologija Ljudevita Gaja u pripremnom razdoblju hrvatskog narodnog preporoda”, Zagreb 1989.
- Petar i Mirjana Strčić, „Hrvatski istarski trolist: Laginja, Mandić, Spinčić”, Rijeka 1996.
- Jaroslav Šidak, „Studije iz hrvatske povijesti XIX stoljeća”, Zagreb 1973.
- Jaroslav Šidak, „Studije iz hrvatske povijesti za revolucije 1848.-49.”, Zagreb 1979.
- Jaroslav Šidak, „Kroz pet stoljeća hrvatske povijesti”, Zagreb 1981.
- Šidak-Gross-Karaman-Šepić, „Povijest hrvatskog naroda g. 1860.-1914.”, Zagreb 1968., str. 3.-207.
- Šidak-Foretić-Grabovac-Karaman-Strčić-Valentić, „Hrvatski narodni preporod”, Zagreb 1988.
- Franjo Šanjek, „Kršćanstvo na hrvatskom prostoru: pregled religiozne povijesti Hrvata (7.-20. st.)”, Zagreb 1996., str. 287.-430.
- „Tvrđavni spisi Onofrija del Campa: traktati i memorabilije jednoga kondotijera u Dalmaciji u doba Kandijskoga rata”, prir. Miroslav Bertoša, Rijeka 2003.
- Mirko Valentić, „Vojna krajina i pitanje njezina sjedinjenja s Hrvatskom 1848.-1881.”, Zagreb 1981.

Priručna:

- Trpimir Macan, „Povijest hrvatskog naroda”, Zagreb 1992., str. 185.-374.
- Ivo Perić, „Povijest Hrvata”, Zagreb 1997., str. 95.-204.
- Ivo Goldstein, „Hrvatska povijest”, Zagreb 2003., str. 107.-226.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	78068 PPPZIVJ Poučavanje i prenošenje znanja i vještina II		
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Doc. dr. sc. Maurizio Levak, https://ffpu.unipu.hr/ffpu/maurizio.levak		
Studijski program	redoviti sveučilišni studij povijesti		
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prijediplomski
Semestar	Zimski	Godina studija	II.
Mjesto izvođenja	učionica	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	nema		
Korelativnost	Sa svim edukacijskim modulima studija povijesti te sa studijima srodnim povijesnoj znanosti (edukologija, pedagogija, sociologija, antropologija, ekonomija, etnologija, arheologija, povijest umjetnosti itd.) s čime je omogućena veća mobilnost i fluktuacija studenata tijekom njihova studija i mogućnost prelazaka s prijediplomskih na druge diplomatske studije. Na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli kolegij korespondira s prijediplomskim studijima hrvatskog, talijanskog i latinskog jezika, osobito s kolegijima povijesti jezika i književnosti srednjeg vijeka. Predznanja koja se očekuju u skladu su sa srednjoškolskim programima nastave povijesti (s naglaskom na poznavanje crkvene i društvene povijesti).		
Cilj kolegija	Temeljni cilj kolegija je upoznati studente s bitnim problemima razvoja poučavanja i potom prenošenja znanja i vještina tijekom milenijskoga hrvatskog i europskog srednjeg vijeka. Predmet obuhvaća razdoblje od propasti zapadnoga dijela Rimskog Carstva pa do početaka Reformacije. S obzirom na funkcionalni zadatak predmeta, studenti će tijekom nastave i pripreme gradiva za usmeni ispit stvoriti objektivan sud, te razviti smisao za ocjenu uloge pedagoškog djelovanja ne samo u smislu prijenosa znanja, nego i u izgradnji vrijednosnih sustava srednjovjekovlja.		
Ishodi učenja	1. pravilno definiranje i uporaba temeljnih pojmova vezanih uz povijest poučavanja; 2. razvijanje vještina prepoznavanja, analiziranja i interpretiranja vjerske, vojne, gospodarske, političke, intelektualne i kulturne uloge onih ustanova na kojima su se prenosila stečena znanja i vještine tijekom srednjeg vijeka; 3. kreativno povezivanje (sintezu) stečenih znanja i vještina kako bi se vrednovala običajna i kodificirana pravila ponašanja u raznolikim srednjovjekovnim zajednicama (društvima) prilikom osnivanja i kontrole mjesta/ustanova na, i u kojima se poučavalo, te predložili okviri unutar kojih su se takve aktivnosti odvijale;		

	4. kritičku ocjenu, ne samo kvantitativnih, već i kvalitativnih podataka relevantnih za uzajamnu usporedbu/komparaciju uspješnosti obrazovno-odgojnog djelovanja hrvatskih s onima, koji su prenosili i usvajali znanja i vještine u zemljama Srednje i Zapadne Europe.				
Sadržaj kolegija	Sadržaj kolegija obuhvaća: 1. Uvod; 2. Svećenik i/ili umjetnik – uloga Crkve u prenošenju znanja i vještina; <i>Biblia pauperum</i>; 3. Vladar i/ili diplomat – razvoj političkih ideja i umijeće upravljanja; <i>De Principatibus</i>; 4. Vitez i/ili vojnik – razvitak vojnih strategija i taktika, te oružja, ratnih sprava i borbenih vještina; <i>Dell'arte della guerra</i>; 5. Poljodjelac, obrtnik i trgovac – potreba za gospodarskim napretkom; <i>Della mercatvra et del mercante perfetto</i>. Detaljan je sadržaj kolegija dijelom Kalendara nastave (pogledajte u nastavku)!				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	ECTS*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje nastave	1 – 4	30	1	0%
	istraživanje i priprema za te aktivnost na nastavi	1 – 4	15	0,5	20%
	samostalni zadatci (3 domaća uratka)	1 – 4	12	0,4	18% (6+6+6%)
	2 kolokvija (pismena)	1 – 4	48	1,6	32% (16+16%)
	završni ispit (usmeni)	1 – 4	45	1,5	30%
	ukupno		150	5	100%
Studentske obveze	Da položi predmet, student/studentica mora – pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi; – pripremati se za nastavu; – napisati domaće uratke; – uspješno proći dvije provjere znanja (dva kolokvija u obliku pisanih testova); – uspješno položiti završni usmeni ispit.				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni se rokovi objavljuju na studomatu početkom akademske godine. Rokovi polaganja kolokvija se dogovaraju sa studentima početkom akademske godine.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	1. Pohađanje je nastave obvezno. Tolerira se 30% izostanaka (dakle, 4 izostanka). Da bi se pristupilo završnome ispitu, potrebno je do kraja redovite nastave iz svakoga segmenta predmeta doseći minimalni broj bodova (veći od 1), odnosno postotaka (viši od 20%) pa je upravo zato i pohađanje nastave u konačnici važno u zbiru bodova/postotaka. 2. Istraživanje i priprema za nastavu izravno su vezana za rad na seminaru i gradivu koje slijedi u redovitoj nastavi pa je priprema istih obveza. 3. Studentice/studenti su dužni pisati domaće uratke i sve ih predati predmetnom nastavniku do kraja semestra. Domaći uratci su uvjet za izlazak na završni ispit u svim ispitnim rokovima. 4. Tijekom semestra se pišu 2 provjere znanja (kolokviji sredinom studenoga i u prvom terminu siječnja). U zadnjem semestralnom terminu (zadnji termin siječnja) je dodatni rok za provjeru znanja za one koji nisu pristupili provjerama u redovitim rokovima ili nisu ostvarili minimalni postotak prolaznosti. Taj dodatni kolokvij se ocjenjuje kumulativno prema proporcionalnome postotku. Primjer kolokvija će studentice/studenti dobiti već na početku predavanja.				

	5. Po završetku semestra pristupa se završnome ispitu, kojemu se može pristupiti tijekom veljače, lipnja, srpnja i rujna mjeseca, te u izvanrednim ispitnim rokovima (maksimalno 4 puta u točno naznačenim terminima ispitnih rokova već na početku akademske godine) samo ako se tijekom semestra ostvarilo preko 20% ocjene. 6. Ako se preuzme obveza pisanja seminarskog rada, tada taj rad postaje dijelom završnog ispita koji vrijedi 20%, a drugi dio završnog ispita čini usmeno ispitivanje i vrijedi 10%. U takvom je slučaju seminarski rad uvjet za izlazak na usmeni dio završnog ispita u svim ispitnim rokovima. Za usmeni će se ispit u tom slučaju morati pripremiti gradivo s popisa "Obvezne literature". 7. Ako se ne preuzme obveza pisanje seminarskog rada, tada će se završni ispit obaviti usmenim ispitivanjem u vrijednosti od 30% ocjene. Za taj će se ispit morati pripremiti gradivo (sveukupno ne kraće od 300 stranica) s popisa "Obvezne literature" i jedan ili više naslova po vlastitom odabiru s popisa "Izborne literature" od kojih barem jedan mora biti na stranom jeziku. U konačnu ocjenu ulaze rezultati sviju navedenih segmenata ocjenjivanja unutar <i>Europskog sustava prijenosa bodova</i>.
Literatura	<u>Obvezna:</u> 1. <i>Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva</i>, ur. A. Badurina, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1990., str. 13-82 i 145-155. 2. Niccolò Machiavelli, <i>Izabrano djelo</i>, Prvi svezak, Zagreb: Globus, 1995., str. 99-147. 3. Beno Kotruljević, <i>O trgovini i o savršenom trgovcu</i>, prir. R. Radičević – Ž. Muljačić, Zagreb: JAZU, 1985., str. 117-231. <u>Izborna:</u> 1. Philippe Aries, <i>Otrok in družinsko življenje v starem režimu</i>, prev. B. Baskar, Ljubljana: ŠKUC – Filozofska fakulteta, 1991. 2. <i>Arapsko-islamski utjecaj na evropsku renesansu</i>, Sarajevo: Starješinstvo Islamske zajednice BiH, 1987. 3. Gerd Althoff, <i>Spielregeln der Politik im Mittelalter</i>, Darmstadt: Primus, 1997. 4. Ronald G. Asch – Adolf M. Birke (ur.), <i>Princes, Patronage, and the Nobility: The Court at the beginning of the Modern Age c. 1450-1650</i>, Oxford – New York – Toronto: Oxford University Press – The German Historical Institute London, 1991. 5. Robert Bartlett, <i>The Making of Europe</i>, New Jersey: Princeton University Press, 1994. 6. Jacob Burckhardt, <i>Kultura renesanse u Italiji</i>, prev. M. Prelog, Zagreb: Prosvjeta 1997. 7. Peter Burke, <i>Junaci, nitkovi i lude</i>, prev. B. Auguštin – D. Rihtman-Auguštin, Zagreb: ŠK, 1991. 8. Baldassare Castiglione, <i>Dvoranin</i>, prev. Frano Čale, Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost, 1986. 9. Antun Cuvaj, <i>Grada za povijest školstva</i>, sv. 1, Zagreb: Trošak i naklada Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, 1910. 10. Žarko Dadić, <i>Egzaktne znanosti hrvatskoga srednjovjekovlja</i>, Zagreb: Grafički zavod Hrvatske, 1991. 11. Jean Delumeau, <i>Civilizacija renesanse</i>, prev. Z. Stojanović, Novi Sad: Književna zajednica, 1989. 12. Georges Duby, <i>Vitez, žena i svećenik</i>, prev. Đ. Šinko Depieris, Split: Logos, 1987. 13. Dragutin Franković (ur.), <i>Povijest školstva i pedagogije u Hrvatskoj</i>, Zagreb: Pedagoško-književni zbor, 1958. 14. Ivan Luka Garanjin, <i>O odgoju, obazovanju i javnoj nastavi</i>, Split: Hrvatsko-talijanska udruga Dante Alghieri, 2006.

15. Nenad Gattin – Mladen Pejaković, *Starohrvatska sakralna arhitektura*, Zagreb: KS – MH, 1988.
16. Michael Howard, *Rat u europskoj povijesti*, prev. M. Najbar-Agičić, Zagreb: Srednja Europa, 2002.
17. *Hrvatska i Europa; kultura, znanost i umjetnost*, ur. Ivan Supićić, sv. I., *Srednji vijek (VII-XII. stoljeće): Rano doba hrvatske kulture*, ur. 1. sv. Josip Bratulić et al., Zagreb: HAZU - AGM, 1997.
18. *Hrvatska i Europa; kultura, znanost i umjetnost*, ur. Ivan Supićić, sv. II., *Srednji vijek (XIII-XVI. stoljeće): Srednji vijek i renesansa*, ur. 2. sv. Eduard Hercigonja et al., Zagreb: HAZU – ŠK, 2000.
19. *Hrvatska književnost srednjega vijeka*, u ser.: *Pet stoljeća hrvatske književnosti*, knj. 1, Zagreb: MH, 1969.
20. *Hrvatski latinisti I*, u ser.: *Pet stoljeća hrvatske književnosti*, knj. 2, Zagreb: MH, 1969.
21. Johan Huizinga, *Jesen srednjeg vijeka*, prev. D. Perković, Zagreb: Naprijed, 1991.
22. Ernst H. Kantorowicz, *The King's Two Bodies*, Princeton: Princeton University Press, 1981.
23. Radoslav Katičić, *Litterarum studia*, Zagreb: MH, 1998.
24. Konstantin Porfirogenet, *O upravljanju carstvom*, prev. N. pl. Tomašić, Zagreb: Dom i svijet, 2003.
25. Stjepan Krasić, *Dominikanci: Povijest Reda u hrvatskim krajevima*, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 1997.
26. Meri Kunčić, *Od pošasti sačuvaj nas: Utjecaj osmanske opasnosti i kužnih epidemija na ikonografiju zavjetnih slika*, Zagreb: Srednja Europa, 2008.
27. Jacques Le Goff, *Intelektualci u srednjem vijeku*, prev. M. Vekarić, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2009.
28. Marko Marulić, *Versi harvacki*, Split: Čakavski sabor, 1979.
29. Garrett Mattingly, *Renaissance Diplomacy*, New York: Dover Publications, Inc., 1988.
30. Maurizio Imperatore, *Strategikon*, prir. G. Cascarino, Rimini: Il Cerchio Iniziative Editoriali, 2006.
31. Thomas More, *Utopia – Utopija*, prev. i prir. G. Stepanić – D. Grubiša, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2003.
32. Ivan Ostojić, *Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima*, Split: Benediktinski priorat Tkon, 1963.
33. Marko Pranjić i dr. (ur.), *Uloga Katoličke crkve u razvoju hrvatskog školstva*, Zagreb: Hrvatska akademija odgojnih znanosti, 1994.
34. Dragan Roller, *Dubrovački zanati u XV i XVI stoljeću*, Zagreb: JAZU, 1951.
35. ———, *Agrarno-proizvodni odnosi*, Zagreb: JAZU, 1955.
36. Aleksandar Stipčević, *Povijest knjige*, Zagreb: MH, 2006.
37. Franjo Šanjek, *Crkva i kršćanstvo u Hrvata. Srednji vijek*, Zagreb: KS, 1988.; 1993².
38. Ante Šonje, *Bizant i crkveno graditeljstvo u Istri*, Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 1981.
39. Toma Akvinski, *Država*, prev. T. Vereš, Zagreb: Globus, 1990.
40. Walter Ullmann, *Principles of Government in the Middle Ages*, London: Methuen & Co, 1966., str. 1-193.
41. Mate Zaninović, *Opća povijest pedagogije*, Zagreb: ŠK, 1988.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	55645 ZSCK Znakovi, simboli i ceremonijalna komunikacija				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica	Doc. dr. sc. Robert Kurelić (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/robert.kurelic)				
Studijski program	Povijest				
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prije diplomski		
Semestar	Zimski	Godina studija	II.		
Mjesto izvođenja	Predavaonica	Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski		
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta za upis, a za svladavanje je preduvjet mogućnost praćenja literature na engleskom i/ili njemačkom jeziku.				
Korelativnost					
Cilj kolegija	Usvojiti kompetencije za analiziranje simboličke i ritualne komunikacije u srednjem vijeku				
Ishodi učenja	1. Prepoznati simbole i ceremonije u srednjovjekovnim izvorima 2. Usporediti i objasniti primjere kroz vrijeme te utvrditi obrasce ponašanja 3. Primijeniti obrasce ponašanja u drugim povijesnim razdobljima 4. Analizirati sastavne dijelove ceremonija i rituala				
Sadržaj kolegija	1. Historiografija i definicije 2. Simboli, rituali i ceremonije u ranom i razvijenom srednjem vijeku 3. Verbalna i neverbalna komunikacija 4. Materijalna ostavština i artefakti u simboličkoj komunikaciji 5. Ritualni moći (krunidbe, investiture, pogrebi) 6. Viteštvo (odgoj, turniri, mitovi) 7. Studija slučaja (grofovi Celjski)				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativnost jecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Pohađanje P, S	1.-4.	34	1,1	0%
	1. kolokvij	1.-2.	24	0,8	30%
	2. kolokvij	1.-2.	24	0,8	30%
	Završni (usmeni/pismeni) ispit	1.-4.	68	2.3	40%
	Seminarski rad	1.-4.	68	2.3	40%
	Ukupno		150	5	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):				
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu. Toleriraju se 4 izostanka. Ako se izostane više od 4 puta treba se izvršiti dodatne zadatke. Ako se izostane više od 7 puta uskratiti će se pravo na potpis, ispit i upis bodova.				

	2. Pristupiti pisanju oba kolokvija. Može se pisati jedan ispravak. Za prolazak je potrebno barem 51% točnih odgovora. Ukoliko se ne položi ni ispravak kolokvija gube se predviđeni postoci ocjene. 3. Položiti završni usmeni ili pismeni ispit (odluku o vrsti ispita donosi nastavnik). ILI 3. Napisati seminarski rad od 15 kartica koji zamjenjuje završni ispit. Seminarski rad mora biti u skladu s akademskim pravilima. Ukoliko se utvrdi plagijat (kopiranje, parafraziranje bez citiranja i dr.) gubi se pravo na potpis, ispit i upis bodova.
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali se objavljuju na e-učenju.
Literatura	Obvezna: 1. Dušan Zupka, <i>Ritual and Symbolic Communication in Medieval Hungary Under the Árpád Dynasty</i> (1000 - 1301), Leiden 2016 (70-177). 2. Goran Bilogrivić, Kosana Jovanović, Robert Kurelić i Barbara Španjol-Pandelo, <i>Ceremonije i ceremonijalna komunikacija</i>, Rijeka 2019. (str. 15-74; 95-106). Izborna (50 stranica po izboru): 1. Gerd Althoff, <i>Spielregeln der Politik im Mittelalter</i>, Darmstadt, 1997. 2. János M. Bak, ur. <i>Coronations: Medieval and Early Modern Monarchic Ritual</i>, Los Angeles, 1990. 3. ———, <i>Die Macht der Rituale</i>, Darmstadt, 2003. 4. Ronald G. Asch – Adolf M. Birke (ur.), <i>Princes. Patronage, and the Nobility: The Court at the beginning of the Modern Age c. 1450-1650</i>, Oxford – New York – Toronto, 1991. 5. Marianna D. Birnbaum, <i>The Orb and the Pen: Janus Pannonius, Matthias Corvinus, and the Buda Court</i>, Budapest, 1996. 6. Baldassare Castiglione, <i>Dvoranin</i>, prev. Frano Čale, Zagreb, 1986. 7. Patrick J. Geary, ur. <i>Medieval Concepts of the Past</i>, Washington, 2002. 8. Johan Huizinga, <i>Jesen srednjeg vijeka</i>, Zagreb, 2000. 9. Matthew Johnson, <i>Behind the Castle Gate</i>, London, 2002. 10. Howard Kaminsky, Estate, Nobility and the Exhibition of Estate in the Later Middle Ages, <i>Speculum</i> 68/3 (1993.), str. 684-709. 11. Ernst H. Kantorowicz, <i>The King's Two Bodies</i>, Princeton: Princeton University Press, 1981. 12. Martin Rady, <i>Nobility, Land and Service in Medieval Hungary</i>, London: Palgrave, 2000. 13. Susan Reynolds, <i>Fiefs and Vassals: The Medieval Evidence Reinterpreted</i>, Oxford – New York – Toronto: Oxford University Press, 1994. 14. Ferdinand Seibt, <i>Karl IV.</i>, Frankfurt am Main: Fischer, 2003., str. 361-402. 15. Stephen Slater, <i>The History and Meaning of Heraldry</i>, London: Southwater, 2004. 16. John M. Steane, <i>The Archaeology of the Medieval English Monarchy</i>, London, 1993.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	55644 DKP Križarski pohodi				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica	dr. sc. Maurizio Levak, doc. https://ffpu.unipu.hr/ffpu/maurizio.levak				
Studijski program	Prijediplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prijediplomski		
Semestar	Ljetni	Godina studija	2.		
Mjesto izvođenja		Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski		
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	P30 – V – S15		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta.				
Korelativnost	Uvod u srednji vijek				
Cilj kolegija	Temeljni cilj kolegija je <i>upoznati</i> studente s oblicima i značajkama križarskih pohoda; student će <i>usvojiti</i> odgovarajuće znanje o događajima i procesima toga doba što će ga <i>osposobiti</i> za razumijevanje povijesnog razvoja uopće.				
Ishodi učenja	4. Pravilno definirati temeljne pojmove povezane s razdobljem križarskih pohoda; 5. prepoznavati i kritički analizirati kvalitativne, osobito kulturološko-historijske pristupe istraživanju srednjeg vijeka, a temeljem toga i svakom povijesnom istraživanju; 6. razvijati vještine prepoznavanja, analiziranja i interpretiranja političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne i druge problematike srednjovjekovnog doba te njezina sintetiziranja.				
Sadržaj kolegija	5. Preduvjeti križarskih pohoda; 6. Prvi križarski rat; 7. Drugi i Treći križarski rat; 8. Četvrti križarski rat; 9. Posljedice križarskih pohoda; 10. Križarski ratovi protiv heretika, pogana i Osmanlija.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, S	1-3	30	1,1	0
	priprema za raščlambu	1-3	20	0,8	15
	aktivnosti (učionične)	1-3	20	0,6	25
	pismeni radovi (seminarski ili esej)	1-3	35	1,5	30
	ispit (usmeni)	1-3	45	1,5	30
	ukupno		150	5	100
Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):					
Studentske obveze	Da položi kolegij, student mora:				

	1. Pohađati više od 70 % nastave. Ako student izostane s 30 % – 50 % nastave, trebat će izvršiti dodatne zadatke, odnosno, ako izostane s više od 50 % nastave uskratit će mu se pravo na potpis, ispit i upis bodova. 2. Uspješno obaviti samostalan zadatak (esej od 5 do 7 kartica teksta) tijekom akademske godine, koji je uvjet za izlazak na usmeni ispit. 3. Položiti usmeni ispit. Polaganje usmenog ispita može se zamijeniti pisanjem seminarskoga rada i njegovom obranom. Minimalan opseg rada je sedam kartica teksta (bez naslovnice, kazala sadržaja i popisa literature).
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine. Objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	
Literatura	Obvezna: 1. Maalouf, Amin, <i>Kršćanski barbari u Svetoj zemlji: križarski ratovi očima Arapa</i>, Zagreb: Izvori, 2002. 2. Mastnak, Tomaž, <i>Križarski mir</i>, Zagreb: Prometej, 2005. 3. Tyerman, Christopher, <i>Božji rat. Nova povijest križarskih ratova, I-II</i>, Zagreb: TIM press, 2010.-2011. Izborna: 4. Brandt, Miroslav, <i>Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka</i>, drugo izdanje, Zagreb: Školska knjiga, 1995. (na više mjesta). 5. Dobronić, Lelja, <i>Viteški redovi. Templari i ivanovci u Hrvatskoj</i>, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1984. 6. Dobronić, Lelja, <i>Templari i ivanovci u Hrvatskoj</i>, Zagreb: Dom i svijet, 2002. 7. <i>Historija čovječanstva – kulturni i naučni razvoj</i>, svezak treći: Jelisejev, Vadim – Naudou, Jean – Wiet, Gaston – Wolff, Philippe, <i>Velike civilizacije srednjeg vijeka, I</i>, Zagreb: Naprijed, 1972., 298-306. 8. <i>Historijska čitanka za hrvatsku povijest, I</i>, Do ukidanja feudalnih odnosa u Hrvatskoj god. 1848., ur. Jaroslav Šidak, Zagreb: Školska knjiga, 1952., 32-33. 9. <i>Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka</i>, odabrao i uredio Marko Šunjić, prvo izdanje, Sarajevo: Svjetlost, OOUR Zavod za udžbenike, 1980., 107, 168-174. 10. Jedin, Hubert (ur.), <i>Velika povijest Crkve, III/II</i>, s njemačkog preveo Vjekoslav Bajsić, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1993. (na više mjesta). 11. Kandler, Pietro, „Il doge Enrico Dandolo in Trieste“, u: Pietro Kandler, <i>L'Istria 1846-1852</i>, Trieste: Edizioni Italo Svevo, 1983., VI/46-50. 12. Kužić, Krešimir, <i>Hrvati i križari: križarski pohod hrvatsko-ugarskog kralja Andrije II. i austrijskog vojvode Leopolda VI. iz 1217. godine s osvrtom na dodire Hrvata s križarskim pohodima</i>, Zagreb: Hrvatski institut za povijest, 2003. 13. Ostrogorski, Georgije, <i>Povijest Bizanta</i>, Zagreb: Golden marketing, 2002. (na više mjesta). 14. Pirenne, Henri, <i>Povijest Evrope od seobe naroda do XVI stoljeća</i>, Zagreb: Kultura, 1956., 133-138. 15. <i>Povijest</i>, gl. ur. Enrico Cravetto, gl. ur. hrv. izdanja Ivo Goldstein, knj. 7, Zagreb: Europapress holding, 2007., 14-56. 16. <i>Povijest svijeta</i>, ur. Günther Böing, bilo koje izdanje (poglavlje „Križarski ratovi. Susret zapadnoevropskog svijeta s Carigradom i s islamom“ te dijelovi drugih poglavlja koji se odnose na križarske pohode). 17. Riley-Smith, Jonathan, <i>Križarski ratovi</i>, Zagreb: Verbum, 2007.

	18. <i>Velika ilustrirana povijest svijeta</i>, 9, Rijeka: Otokar Keršovani, 1977. (na više mjesta). 19. <i>Velika ilustrirana povijest svijeta</i>, 10, Rijeka: Otokar Keršovani, 1977. (na više mjesta). 20. <i>Vojna enciklopedija</i>, Beograd: Vojnoizdavački zavod, 1970-76. (natuknice koje se odnose na pojmove iz križarskih pohoda). Priručna: 21. Bilješke s predavanja.
--	--

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	133399 UMIRATOV Umijeće ratovanja u kasnoj antici i srednjem vijeku				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Doc. dr. sc. Robert Kurelić (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/robert.kurelic)				
Studijski program	Povijest				
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prije diplomski		
Semestar	Ljetni	Godina studija	II.		
Mjesto izvođenja	Predavaonica	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski		
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P –0 V –15S		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta za upis, a za svladavanje je preduvjet mogućnost praćenja literature na engleskom jeziku.				
Korelativnost	Križarski ratovi				
Cilj kolegija	Usvojiti kompetencije za razumijevanje i vrednovanje uloge rata u povijesti srednjovjekovlja.				
Ishodi učenja	1. Prepoznati ključne trenutke povijesnog razvoja vojne vještine i tehnike u srednjem vijeku. 2. Interpretirati i objašnjavati najvažnije bitke. 3. Analizirati pojedine rodove vojske, vojnu tehnologiju i taktiku.				
Sadržaj kolegija	1. Teorije o umijeću ratovanja 2. Kasno Rimsko Carstvo i njegova propast 3. Rani srednji vijek : Karolinzi, Vikinzi, Hastings 4. Razvijeni srednji vijek : Viteštvo 5. Križarski ratovi 6. Kasni srednji vijek: Osmanski prodori 7. Psihologija ratovanja 8. Organizacija i logistika 9. Tehnologija				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Pohađanje P, S	1.-3.	34	1,1	0%
	Prezentacija	1.-3.	23	0,8	20%
	Završni ispit	1.-3.	27	0,9	30%
	Seminarski rad	1.-3.	66	2,2	50%
	ukupno		150	5	100%
Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):					
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora:				

	1. Pohađati nastavu. Toleriraju se 4 izostanka. Ako se izostane više od 4 puta treba se izvršiti dodatne zadatke. Ako se izostane više od 7 puta uskratiti će se pravo na potpis, ispit i upis bodova 2. Prezentirati svoj rad usmeno. 3. Sudjelovati u seminarskoj nastavi koja uključuje čitanje tekstova u pripremi za seminarski rad na nastavi te pisanje seminarskog rada od 15 kartica Seminarski rad mora biti u skladu s akademskim pravilima. Ukoliko se utvrdi plagijat (kopiranje, parafraziranje bez citiranja i dr.) gubi se pravo na potpis, ispit i upis bodova. 4. Položiti završni usmeni ili pismeni ispit (odluku o vrsti ispita donosi nastavnik).
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali se objavljuju na e-učenju.
Literatura	Obvezna: 1. Maurice Keen, <i>Medieval Warfare</i>. New York: Oxford University Press, 1999. str. 13-35, 59-87, 113-162 (99 stranica). Izborna: 1. Simon Anglim i dr., <i>Fighting techniques of the Ancient World</i>, New York: Thomas Dunne Books, 2002. 2. Christon Archer, <i>Svetska istorija ratovanja. Najsvieobuhvatniji kritički pregled ratovanja od prvih organizovanih sukoba do danas</i>, Beograd: Alexandria press, 2006 3. Andrew Ayton and Sir Phillip Preston Bart, <i>The Battle of Crécy, 1346</i>, Woodbridge: The Boydell Press, 2005. 4. David S. Bachrach, <i>Warfare in Tenth-Century Germany</i>, Woodbridge: The Boydell Press, 2012. 5. Matthew Bennett i dr., <i>Fighting Techniques of the Medieval World: Equipment, Combat Skills and Tactics</i>, New York: Thomas Dunne Books, 2005. 6. Carl von Clausewitz, <i>O ratu</i>, Zagreb: Mozaik knjiga, 2010. 7. Anne Curry, <i>The Battle of Agincourt</i>, Woodbridge: The Boydell Press, 2000. 8. Sergio Boffa, <i>Warfare in Medieval Brabant, 1356-1406</i>, Woodbridge: The Boydell Press, 2004. 9. Gregory Daly, <i>Cannae: the Experience of Battle in the Second Punic War</i>, London: Routledge, 2002. 10. Kelly DeVries, <i>A Cumulative Bibliography of Medieval Military History and Technology</i>, Leiden: Brill, 2001. 11. Kelly DeVries, <i>Infantry Warfare in the Early Fourteenth Century: Discipline, Tactics and Technology</i>, Woodbridge: The Boydell Press, 1996. 12. Kelly Devries, Michael Livingston, ur., <i>Medieval Warfare: a reader</i>, Toronto: University of Toronto Press, 2019. 13. John France, <i>Western Warfare in the age of the Crusades, 1000-1300</i>, London: UCL Press, 2001. 14. Milan Galović, <i>Rat u transformaciji</i>, Zagreb: Jesenski i Turk, 2001.

15. R. **Evart Oakeshott**, *The Archeology of Weapons: Arms and Armour from Prehistory to the Age of Chivalry*, New York: Dover Publications, 1996.
16. Nicholas **Hooper** and Matthew Bennett, *Cambridge Illustrated Atlas of Warfare in the Middle Ages 768-1487*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996.
17. Johan **Huizinga**, *Jesen srednjeg vijeka*, Zagreb: Naprijed, 1991.
18. John **Keegan**, *The Face of Battle*, New York: Penguin Books, 1978.
19. John **Keegan**, *A History of Warfare*, London: Hutchinson, 1993.
20. Maurice **Keen**, *Chivalry*, Yale: Yale University Press, 1984.
21. Maurice **Keen**, *Medieval Warfare*. New York: Oxford University Press, 1999.
22. Hrvoje **Kekez**, „Bernardin Frankapan i Krbavska bitka: jeli spasio sebe i malobrojne ili je pobjegao iz boja,“ u *Modruški zbornik* 3 (2009): 65-101.
23. Edward N. **Luttaw**, *The Grand Strategy of the Byzantine Empire* Cambridge, MA: Harvard University Press, 2009.
24. Simon **MacDowall**, *Adrianople, AD 378: the Goths crush Rome's legions*, Oxford: Osprey 2007
25. Jan **Mahler**, *The Battle of Worringen, 1288. The History and Mythology of a Notable Event*, MA Thesis, University of Edmonton, Alberta, 1993.
26. Frank **McLynn**, *1066: The Year of Three Battles*, London: BCA, 1999,
27. Stephen **Morillo**, *The battle of Hastings*, Woodbridge: The Boydell Press, 1996.
28. Hellen J. **Nicholson**, *Medieval Warfare: Theory and Practice of War in Europe, 300-1500*, New York: Palgrave MacMillan, 2004.
29. David **Nicolle**: *Medieval Warfare Source Book*, London: Brockhampton Press, 1999.
30. David **Nicolle**, *Nicopolis 1396*, Oxford: Osprey, 1999.
31. David **Potter**, *Renaissance France at War: Armies, Culture and Society c. 1480-1560*, Woodbridge: The Boydell Press, 2008.
32. Phillip **Sabin**, Hans **Van Week** i Michael Whitby, ur, *The Cambridge History of Greek and Roman Warfare, Volume II: Rome from the Late Republic to the Late Empire*, Cambridge: Cambridge University Press, 2007.
33. Aldo A. **Settia**, *Rapine, assedi, battaglie*, Rim: Editori Laterza, 2002.
34. P.H. **Sawyer**, *Kings and Vikings. Scandinavia and Europe AD 700-1100*, London: Routledge, 1982.
35. Gerhard **Staghun**, *Knjiga o ratu – zašto ljudi ne mogu živjeti u miru*, Zagreb: Mladinska knjiga, 2007.
36. Frank **Tallet** i D.J.B. **Trimm**, *European Warfare 1370-1750*, Cambridge: Cambridge University Press, 2010.
37. Jan Frans **Verbruggen**, *The Art of Warfare in the Western Europe During the Middle Ages*, Woodbridge: The Boydell Press, 1998
38. Jan Frans **Verbruggen**, *The Battle of the Golden Spurs (Courtrai, 11 July 1302)*, Woodbridge: The Boydell Press, 2002.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	Istarska obitelj na razmeđu srednjeg i ranog novog vijeka		
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Prof. dr. sc. Marija Mogorović Crljenko, https://ffpu.unipu.hr/ffpu/marija.mogorovic_crljenko		
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prijediplomski
Semestar	Zimski	Godina studija	2.
Mjesto izvođenja	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P-0V-15S
Preduvjeti za upis i/ili za svladavanje	Upis u studijsku godinu.		
Korelativnost	Kolegij Istarska obitelj na razmeđu srednjeg i ranog novog vijeka korelira s 2. i 3. edukacijskim modulima studija povijesti, te sa studijima srodnim povijesnoj znanosti (sociologija, antropologija, demografija, etnologija, pravo, ekonomija itd.) s čime je omogućena veća mobilnost i fluktuacija studenata tijekom njihova studija i mogućnost prelazaka s prijediplomskih na druge diplomatske studije.		
Cilj kolegija	Temeljni cilj ovog kolegija je upoznati studente sa strukturom obitelji i njezinom ulogom u istarskim gradskim društvima, te s ulogom obitelji u srednjovjekovnim društvima uopće, uz poseban osvrt na ostala istočnojadranska područja.		
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija u ovom semestru biti osposobljeni za: 1. pravilno definiranje i uporabu temeljnih pojmova vezanih uz povijest obitelji i rodnu povijest; 2. razvijanje vještina prepoznavanja, analiziranja i interpretiranja uloge obitelji u istarskim gradskim društvima na izmaku srednjeg i početkom ranog novog vijeka; 3. kritičku analizu i komparaciju strukture obitelji, njezine uloge i značaja ne samo u istarskim komunalnim društvima, već i u ostalim zapadnoeuropskim, posebice istočnojadranskim komunalnim društvima u razdoblju srednjeg i ranog novog vijeka.		
Sadržaj kolegija	Kolegij uključuje sljedeće sadržaje: 1. <i>Uvod</i> : Obitelj u historiografiji općenito i u hrvatskoj historiografiji. Rodna povijest. 2. <i>Struktura obitelji</i> : istraživanje strukture obitelji. Demografski činitelji. Jednostavna obitelj, višestruka obitelj. 3. <i>Imovinski odnosi u obitelji</i> : brak na istarski način te komparacija s brakom na mletački način i na slavenski način; poslovna sposobnost muža, žene, neemancipirane djece. Nasljeđivanje. 4. <i>Osobni odnosi u obitelji</i> : osobni odnosi u braku; odnos roditelja i djece. Privatni prostor kao čimbenik u oblikovanju osobnih odnosa u obitelji. 5. <i>Položaj djece u obitelji</i> : status i prava nerođene djece. Djetinjstvo (terminologija; trajanje djetinjstva). Položaj muške i ženske djece u obitelji.		

Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, V (lab), S	1-5	36	1,2	10%
	terenska nastava				
	samostalni zadatci (domaća zadaća, istraživanje, usmeni i pismeni, crtanje, graf, sviranje, pjevanje...)	1-5	36	1,2	30%
	aktivnosti (učionične i izvanučionične, radionica)	1-5	12	0,4	10%
	pismeni radovi (seminarski, esej, prikaz, radni listići...)	1-5	18	0,6	20%
	usmena izlaganja				
	kolokvij (usmeni ili pismeni)				
	ispit (usmeni, pismeni, koncert)	1-5	48	1,6	30%
	drugo				
	ukupno			5	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):				
Studentske obveze	- pohađanje predavanja - priprema zadanog gradiva - aktivno sudjelovanje na nastavi - priprema i izlaganje eseja ili izrada i izlaganje seminara - kontinuirana provjera znanja putem rasprava - polaganje završnog ispita				
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija, - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja te načinima vrednovanja, - studentskim obvezama, - dostupnoj literaturi. O tome će nositeljica kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.				
Literatura	Obvezna: 1. Janeković Römer, Zdenka, "Pristup problemu obitelji i roda u stranoj i domaćoj medijevistici", Historijski zbornik, XLII, 1989., 171.-182. 2. Janeković Römer, Zdenka, Rod i grad. Dubrovačka obitelj od 13. do 15. stoljeća, Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 1994., 19-137. 3. Janeković Römer, Zdenka, "Rodbinski odnosi u dalmatinskom društvu XIII. i XIV. stoljeća", Historijski zbornik, XLV, 1992., 179.-194. 4. Karbić, Damir, "Hrvatski plemićki rod i običajno pravo", Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU, 16, 1998., 73.-117. 5. Margetić, Lujo, "Brak na istarski način", VHARIP, XV, 1970., 279.-308.				

6. Margetić, Lujo, Hrvatsko srednjovjekovno obiteljsko i nasljedno pravo, Zagreb: Narodne novine, 1996., 64.-130.

7. Mogorović Crljenko, Marija, Nepoznati svijet istarskih žena, Zagreb: Srednja Europa, 2006., 15-98.

Izborna literatura:

8. Ariès, Philippe, "Love in married life", u: Western Sexuality. Practice and Precept in Past and Present Times, 130.-139.

9. Ariès, Philippe, "Otkriće detinjstva", u: Rađanje moderne porodice, Beograd: 1988., 163.-177.

10. Ariès, Philippe, Otrok in družinsko življenje v starem režimu, Ljubljana: ŠKUC Filozofska fakulteta, 1991.

11. Ariès, Philippe, "St Paul and the flesh", u: Western Sexuality. Practice and Precept in Past and Present Times, 36.-39.

12. Ariès, Philippe, "The indissoluble marriage", u: Western Sexuality. Practice and Precept in Past and Present Times, 140.-157.

13. Barthélemy, Dominique, "La vita privata nelle famiglie aristocratiche della Francia feudale, Parentela", u: La vita privata dal feudalismo al Rinascimento, Roma-Bari: Laterza, 2001., 71.-129.

14. Barthélemy, Dominique, "L'organizzazione dello spazio privato. Secoli XI-XIII", u: La vita privata dal feudalismo al Rinascimento, Roma-Bari, Laterza, 2001., 339.-359.

15. Beattie, Cordelia, "Governing Bodies: Law Courts, Male Householders, and Single Women in Late Medieval England", u: The Medieval Household in Christian Europe, c. 850-c.1550. Managing Power, Wealth, and the Body, Turnhout: Brepols, 2003., 199.-220.

16. Benyovsky, Irena, "Privatni prostori grada Trogira u kasnom srednjem vijeku", Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 29, 1996., 53.-67.

17. Bertoša, Miroslav, "Etnička struktura Pule od 1613. do 1797. s posebnim osvrtom na smjer doseljivanja njezina stanovništva", Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu (dalje: VHARIP), XV, 1970., 51.-130.

18. Bertoša, Miroslav, Istra: Doba Venecije (XVI.-XVIII. stoljeće), Pula: Zavičajna naklada "Žakan Juri", 1995.

19. Bertoša, Miroslav, Izazovi povijesnog zanata. Lokalna povijest i sveopći modeli, Zagreb: Izdanja Antibarbarus, 2002.

20. Bertoša, Miroslav, "Valle d'Istria durante la dominazione veneziana", Atti Centra za povijesna istraživanja Rovinj, III, 1972., 57.-207.

21. Bertoša, Slaven, Život i smrt u Puli, Pazin: Skupština Udruga Matice hrvatske Istarske županije, 2002.

22. Budicin, Marino, "Alcune linee e fattori di sviluppo demografico di Orsera nei secoli XVI-XVIII", Atti 18, Centro di ricerche storiche, Trieste-Rovigno, 1987.-1988., 93.-120.

23. Budicin, Marino, "L'andamento della popolazione a Cittanuova nei secoli XVI-XVIII", Atti 19, Centro di ricerche storiche, Trieste-Rovigno, 1988.-1989., 75.-106.

24. Contamine, Philippe, "L'organizzazione dello spazio privato. Secoli XIV-XV", u: La vita privata dal feudalismo al Rinascimento, Roma-Bari: Laterza, 2001., 360.-425.

25. Dìbie, Pascal, Storia della camera da letto. Il riposo e l'amore nei secoli, Milano: Rusconi, 1988.

26. Duby, Georges, "La vita privata nelle famiglie aristocratiche della Francia feudale, Convivialità", u: La vita privata dal feudalismo al Rinascimento, Roma-Bari: Laterza, 2001., 37.-71.

27. Duby, Georges, *Medioevo maschio. Amore e matrimonio*, Roma-Bari: Laterza, 2002.
28. Duby, Georges, *Vitez, žena i svećenik. Ženidba u feudalnoj Francuskoj*, Split: Logos, 1987.
29. Ferrari, Miranda – Antoniazio Bocchina, Anna, *Case gotico veneziane in Istria*, Trst: Editore stabilimento tipografico nazionale
30. Ferraro, Joanne M., "Honor and the marriage wars of late renaissance Venice", *Acta histriae* IX, 8, 2000., 41.-48.
31. Filii, filiae...: položaj i uloga djece na jadranskom prostoru. Zbornik radova 4. Istarskog povijesnog biennala, ur. Marija Mogorović Crljenko, Poreč: Državni arhiv u Pazinu, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Zavičajni muzej Poreštine, 2011.
32. Flandrin, Jean Louis, *Družina. Sorodstvo, družina in spolnost v Franciji od 16. do 18. stoletja*, Ljubljana: Delavska enotnost, 1986.
33. Fresco, Karen L., "Gendered Household Spaces in Christine de Pizan`s s *Livre des trois vertus*", u: *The Medieval Household in Christian Europe, c. 850-c.1550. Managing Power, Wealth, and the Body*, Turnhout: Brepols, 2003., 187.-197.
34. Hacke, Daniela, "Gendering Men in Early Modern Venice", *Acta histriae* IX, 8, 2000., 49.-68.
35. Ivetić, Egidio, "La popolazione di Parenzo nel settecento: aspetti, problemi ed episodi dal movimento demografico", *Atti 21 Centro di ricerche storiche*, Trieste-Rovigno, 1991., 117.-185.
36. Janeković Römer, Zdenka, *Maruša ili suđenje ljubavi. Bračno-ljubavna priča iz srednjovjekovnog Dubrovnika*. Zagreb: Algoritam, 2007.
37. Janeković Römer, Zdenka, "Na razmeđu ovog i onog svijeta. Prožimanje pojavnog i transcendentnog u dubrovačkim oporukama kasnoga srednjeg vijeka", *Otium*, 2/3-4, 1994., 3.-15.
38. Janeković Römer, Zdenka, "Nasilje zakona: gradska vlast i privatni život u kasnosrednjovjekovnom i ranonovovjekovnom Dubrovniku", *Analiz Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku*, XLI, 2003., 9.-44.
39. Janeković Römer, Zdenka, "Obiteljski odnosi u hrvatskom društvu XI. stoljeća", u: *Zvonimir, kralj hrvatski*, Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1997., 117.-124.
40. Janeković Römer, Zdenka, *Okvir slobode. Dubrovačka vlastela između srednjovjekovlja i humanizma*, Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 1999.
41. Janeković-Römer, Zdenka, "Pro anima mea et predecessorum meorum. Death and the Family in Fifteenth-Century Dubrovnik", *Otium*, 3/1-2, 1995., 25.-34.
42. Janeković Römer, Zdenka, "Sve opsade Dubrovnika: obitelj kao faktor društvene sigurnosti", *Dubrovnik*, 4/2, 1993., 235.-240., citirano prema: www.bib.irb.hr
43. Karbić, Marija, "Prilog poznavanju položaja djece u srednjovjekovnim gradskim naseljima u međurječju Save u Drave", *Scrinia slavonica*, 3, 2003., 57.-69.
44. Klapisch-Zuber, Christiane, "Childhood in Tuscany at the Beginning of the Fifteenth Century", u: *Women, Family and Ritual in Renaissance Italy*, Chicago-London: University of Chicago Press, 1987., 94.-116.
45. Margetić, Lujo, "Bračno imovinsko pravo prema Krčkom statutu na latinskom jeziku", *Krčki zbornik* 2, 1971., 145.-172.
46. Margetić, Lujo, "Brak na istarski način", *Istra* XV, 8-9, 1977, 25-33.
47. Margetić, Lujo, *Hrvatsko srednjovjekovno obiteljsko i nasljedno pravo*, Zagreb: Narodne novine, 1996., izbor iz poglavlja koja nisu uključena u popis obvezne literature
48. Margetić, Lujo, "Neoporučno nasljedno pravo u srednjovjekovnoj Istri", *VHARIP*, XVII, 1972., 157.-176.

49. Mogorović Crljenko, Marija, "Biskupi i svećenici – posrednici u bračnim sporovima", *Acta Histriae*, 2008, sv.2. u tisku
50. Mogorović Crljenko, Marija, Položaj kćeri u istarskoj obitelji u 15. i 16. stoljeću, *Povijesni prilozi* 29, 2005, 59.-77.
51. Mogorović Crljenko, Marija, "Žena u obitelji i društvu - prema odredbama Motovunskog statuta", *Vjesnik istarskog arhiva*, sv. 8-10, Pazin, 2001-2003, 203-212.
52. Nikolić, Zrinka, *Rođaci i bližnji: dalmatinsko gradsko plemstvo u ranom srednjem vijeku*, Zagreb: Matica hrvatska, 2003.
53. Rheubottom, David B., *Age, Marriage and politics in fifteenth-century Ragusa*, Oxford-New York: Oxford University Press, 2000.
54. Rheubottom, David B., "Sisters First: Betrothal Order and Age in Marriage in Fifteenth Century Ragusa", *Journal of Family History*, 13, 4, 1988., 359.-376.
55. de La Roncière, Charles, "La vita privata dei notabili toscani alle soglie del Rinascimento", u: *La vita privata dal feudalismo al Rinascimento*, Roma-Bari: Laterza, 2001., 130.-251.
56. Sabeau, David, "Aspekti rodbinsko-imovinskih odnosa u ruralnoj zapadnoj Evropi do 1800. godine", u: *Rađanje moderne porodice*, Beograd 1988.
57. Stipetić, Vladimir – Vekarić, Nenad, *Povijesna demografija Hrvatske*, Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2004.
58. Vekarić, Nenad – Benyovsky, Irena – Buklijaš, Tatjana – Levak, Maurizio – Lučić, Nikša – Mogorović, Marija – Primorac, Jakša, *Vrijeme ženidbe i ritam poroda. Dubrovnik i njegova okolica od 17. do 19. stoljeća*, Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2000.

PRIRUČNICI:

1. Lonza, Nella – Poropat, Branka, *Buzetski statut – Statuto di Pinguento*, Buzet: Grad Buzet - Kolana od Statuti, 2017.
2. Lonza, Nella – Jelinčić, Jakov, *Novigradski statut – Statuto di Cittanova*, Novigrad: Grad Novigrad – Citta di Novigrad, 2014.
3. Lonza, Nella – Jelinčić, Jakov, *Umaški statut – Statuto di Umago*, Umag: Grad Umag – Citta di Umago, 2019.
4. Jelinčić, Jakov – Lonza, Nella, *Statuta communis Duorum Castrorum. Statut Dvigradske općine*, Pazin-Kanfanar: Državni arhiv u Pazinu, 2007.
5. Lonza, Nella – Jelinčić, Jakov, *Vodnjanski statut - Statuto di Dignano*, Vodnjan: Humaniora d.o.o. i Leykam international d.o.o., 2010.
- Knjiga statuta, zakona i reformacija grada Šibenika*, ur. S. Grubišić, Šibenik: Muzej grada Šibenika, 1982.
6. Kotruljević, Bene, *O trgovini i savršenom trgovcu*, Dubrovnik: DTS, 1989.
7. Margetić, Lujo, *Statut grada Bala*, Rijeka: Adamić, 2007.
8. *Statut grada Dubrovnika*, A. Šoljić, Z. Šundrica, I. Veselić, Dubrovnik: Državni arhiv u Dubrovniku, 2002.
9. *Statut grada Splita*, priredio A. Cvitanić, Split: Književni krug Split, 1998.
10. *Statut grada Trogira*, priredili M. Berket, A. Cvitanić, V. Gligo, Split: Književni krug, 1988.
11. *Statuta Communis Polae. Statut pulske općine*, priredio M. Križman, Pula: Povijesni muzej Istre, 2000.
12. *Statuta Iadertina. Zadarski statut*, priredili J. Kolanović i M. Križman, Zadar: Ogranak Matice hrvatske – Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 1997.
13. Zjačić, Mirko, "Statut buzetske općine", *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, VIII-IX, 1963-1964, 71-137; X, 1965, 118-199. 10. Zjačić, Mirko, "Statut buzetske općine", *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, VIII-IX, 1963-1964, 71-137; X, 1965, 118-199.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	41823, 78060; Uvod u suvremenu povijest				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Doc. dr. sc. Iva Milovan Delić				
Studijski program	Prijediplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	Obvezan	Razina kolegija	Prijediplomski		
Semestar	Zimski	Godina studija	3.		
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski (engleski)		
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Svi studenti treće godine povijesti mogu predmet upisati i slušati, a polagati usmeni ispit mogu studenti koji su položili Uvod u novi vijek.				
Korelativnost	Uvod u novi vijek, Uvod u hrvatsku suvremenu povijesti, Uvod u hrvatski novi vijek.				
Cilj kolegija	Analizirati i pravilno interpretirati važne događaje 20. stoljeća i kritički ih vrednovati u društvenoj, ekonomskoj, političkoj i kulturnoj povijesti.				
Ishodi učenja	1. pravilno definirati pojmove vezane uz povijest 20. stoljeća; 2. prepoznati i povezati važne događaje političke, društvene, kulturne, demografske i ekonomske povijesti; 3. analizirati događajnicu 20. stoljeća; 4. objasniti uzroke, povod, tijek i posljedice žarišnih povijesnih događaja 20. stoljeća; 5. vrednovati utjecaj žarišnih povijesnih događaja 20. stoljeća na povijest „maloga“ čovjeka.				
Sadržaj kolegija	Na kolegiju se obrađuju sljedeće teme: političko, socijalno i kulturno stanje u Europi i svijetu na prijelomu stoljeća, političke krize kao uvod u Prvi svjetski rat, prijelomni događaji Prvoga svjetskog rata, Pariška mirovna konferencija, razvitak totalitarnih režima u Europi, velika svjetska gospodarska kriza, prve ekspanzije totalitarističkih država, Drugi svjetski rat, konferencije pri kraju i nakon rata, stanje i odnosi u svijetu nakon sklapanja mira, počeci blokovske politike i Hladni rat, Kubanska raketna kriza, djelovanje Ujedinjenih naroda, Vijetnamski rat, kulturni pokreti druge polovice 20. stoljeća, Praško proljeće, slom socijalizma u europskim državama, ratovi potkraj 20. stoljeća, europska krajnja desnica i "subkultura mržnje", europska integracija, globalizacija.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	ECTS*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, S	1 - 5	36	1,2	-

(alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	samostalni zadatci (istraživanje i usmeno izlaganje referata)	1 - 5	24	0,8	20%
	aktivnosti	1 - 5	15	0,5	10%
	kolokvij 1 i 2 (pismeni)	1 - 5	60	2	2 X 20%
	ispit (usmeni)	1 - 5	45	1,5	30%
	ukupno		180	6	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):				
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. biti prisutan/prisutna na nastavi najmanje 70%. Ako izostane više od toga, potrebno je izvršiti dodatni zadatak; 2. aktivno sudjelovati u nastavi spremajući zadanu literaturu; 3. napisati i izložiti referat o određenoj temi povijesti 20. stoljeća; 4. pristupiti dvama kolokvijima; 5. pristupiti usmenom ispitu.				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi poznati su početkom akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama sveučilišta i ISVU službe.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Usmeni ispit sprema se prema 360 stranica izborne literature. Ako student do usmenog ispita nije postigao ukupno najmanje 20% udjela u ocjeni, kolegij upisuje i sluša ponovno sljedeće godine.				
Literatura	Obvezna: 1. Dukovski, Darko, <i>Ozrcaljena povijest: Uvod u suvremenu povijest Europe i Europljana</i>, Leykam international, Zagreb 2012., 2. Kardum, Livia, <i>Europska diplomacija i Prvi svjetski rat, I, II</i>, Fakultet političkih znanosti, Zagreb 2000. (odabrana poglavlja), 3. MacMillan, Margaret, <i>Mirotvorci: Šest mjeseci koji su promijenili svijet</i>, Naklada Ljevak, Zagreb 2008. (odabrana poglavlja), 4. Ferro, Marc, <i>Sedmorica zaraćenih 1918.-1945.</i>, Fakultet političkih znanosti, Zagreb 2008. (odabrana poglavlja). 5. Westad, Odd Arne, <i>Globalni Hladni rat: Velike sile i Treći svijet</i>, Golden marketing, Zagreb 2009.(odabrana poglavlja), 6. Calvocoressi, Peter, <i>Svjetska politika nakon 1945.</i>, Globus, Zagreb 2003.(odabrana poglavlja). Izborna: 1. Totman, Conrad, <i>Povijest Japana</i>, Barbat, Zagreb 2003. (poglavlja koja se odnose na 20. stoljeće), 2. Zinn, Howard, <i>Narodna povijest SAD-a, V.B.Z.</i>, Zagreb 2012. (poglavlja koja se odnose na 20. stoljeće), 3. Dukovski, Darko, <i>Povijest Srednje i Jugoistočne Europe 19. i 20. stoljeća, II. dio: 1914.-1999.</i>, Alinea, Zagreb 2005., 4. Mazower, Mark, <i>Mračni kontinent: Europsko dvadeseto stoljeće</i>, Prometej, Zagreb 2004., 5. Geert, Mak, <i>U Europi: Putovanje kroz dvadeseto stoljeće</i>, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb 2010., 6. Holzer, Jerzy, <i>Komunizam u Europi: Povijest pokreta i sustava vlasti</i>, Srednja Europa, Zagreb 2010., 7. Jakovina, Tvrtko, <i>Treća strana Hladnog rata</i>, Fraktura, Zagreb 2011., 8. Overy, Richard, <i>Diktatori: Hitlerova Njemačka i Staljinova Rusija</i>, Naklada Ljevak, Zagreb 2005., 9. Taylor, Frederick, <i>The Berlin Wall: 13 August 1961 – 9 November 1989</i>, Bloomsbury Publishing PLC, London 2009., 10. Wiest, Andy, <i>The Vietnam War 1956 – 1975</i>, Osprey Publishing, Oxford 2002.				

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	78061 Uvod u hrvatsku suvremenu povijest				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	prof. dr. sc. Igor Duda https://ffpu.unipu.hr/ffpu/igor.duda				
Studijski program	prijediplomski sveučilišni studij povijesti				
Vrsta kolegija	obvezan	Razina kolegija	prijediplomski		
Semestar	zimski	Godina studija	III.		
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski engleski		
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	30P – 15S – 0V		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta za upis. Studenti povijesti predmet ne mogu upisati prije treće godine prijediplomskoga studija, a završnom usmenom ispitu ne mogu pristupiti prije nego što polože Uvod u hrvatski novi vijek.				
Korelativnost	Uvod u suvremenu povijest, Socijalistički čovjek: jugoslavenski slučaj				
Cilj kolegija	Steći historiografski utemeljeno znanje o društvenom, političkom, gospodarskom i kulturnom razvitku Hrvatske od početka 20. st. do danas.				
Ishodi učenja	1. definirati odrednice hrvatske suvremene povijesti 2. protumačiti uzročno-posljedični tijek događaja 3. kritički ocijeniti povijesne procese 4. analizirati povijesne izvore 5. argumentirano raspravljati u usmenom i pisanom obliku				
Sadržaj kolegija	1. Uvod u 20. stoljeće 2. Austro-ugarski etničko-politički mozaik 3. Između Austro-Ugarske, Jugoslavije i Italije 4. Kraljevina SHS od ujedinjenja do diktature 5. Kraljevina Jugoslavija od diktature do rata 6. Hrvatska u Drugom svjetskom ratu 7. Uspostava socijalističkoga poretka 8. Samoupravljanje, reforme, nesvrstanost 9. Od Hrvatskog proljeća do Titove smrti 10. Krizne osamdesete i odumiranje socijalizma 11. Neovisnost i Domovinski rat 12. Od tranzicije do Europske unije				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze (brisati nepotrebne retke)	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje nastave	1-5	33	1,1	0 %
	priprema za analizu izvora	2-4	18	0,6	10 %
	aktivno sudjelovanje	1-3, 5	15	0,5	20 %
	pisani rad	1-3, 5	24	0,8	15 %

	pisani kolokvij	1-5	45	1,5	25 %
	usmeni ispit	1-5	45	1,5	30 %
	ukupno		180	6,0	100 %
	<i>Pohađanje nastave:</i> redovitost povećava mogućnost uspješnog ispunjavanja svih obaveza i ostvarivanja svih predviđenih ishoda učenja. <i>Priprema za analizu izvora (10 bodova):</i> izvore (oko 300 stranica, dostupno na e-učenju) je potrebno pročitati, analizirati i pripremiti se za raspravu. <i>Aktivno sudjelovanje (20 bodova):</i> podrazumijeva aktivno uključivanje u nastavu te raspravljanje o analiziranim povijesnim izvorima i problemima izloženima na nastavi. <i>Pisani rad (15 bodova):</i> pisanje rada duljine 3-4 kartice (5.400-7.200 znakova) na dogovorenu temu. <i>Pisani kolokvij (25 bodova):</i> priprema se na temelju predavanja i obavezne literature (Goldstein), obavezno se polaže u drugom dijelu semestra, nije eliminacijski, ostvareni bodovi u zadanom omjeru utječu na konačnu ocjenu. <i>Usmeni ispit (30 bodova):</i> polaže se tijekom ispitnih rokova na temelju obavezne literature (Goldstein), izvora analiziranih na nastavi i izborne literature opsega oko 150 stranica. Završnom usmenom ispitu ne mogu pristupiti studenti koji su iz prethodnih obaveza ukupno ostvarili manje od 20 bodova, a neovisno o ukupnom zbroju bodova najmanji prolazni broj bodova na usmenom ispitu je 15.				
Studentske obveze	Da bi se položio kolegij, potrebno je: 1. aktivno sudjelovati u nastavi 2. pripremiti se za raspravu o povijesnim izvorima 3. napisati rad (3-4 kartice) 4. pristupiti pisanom kolokviju 5. položiti usmeni ispit				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi određuju se početkom akademske godine.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij					
Literatura	OBAVEZNA LITERATURA 1. Goldstein, Ivo, <i>Hrvatska povijest</i> (Biblioteka Jutarnjeg lista, Povijest, 21. knjiga). EPH, Zagreb, 2008., 302-609. 2. Povijesni izvori (e-učenje) NEOBAVEZNI POMOĆNI PRIRUČNICI 1. Dugački, Vlatka, Krešimir Regan, ur., <i>Hrvatski povijesni atlas</i>, LZMK, Zagreb, 2018. 2. Goldstein, Ivo, ur., <i>Kronologija. Hrvatska, Europa, svijet</i>. Novi Liber, Zagreb, 1996., ²2002. 3. Matković, Hrvoje, <i>Na vrelima hrvatske povijesti</i>. Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2006. IZBORNA LITERATURA Odabrati oko 150 stranica. Moguć je dogovor o literaturi koja nije navedena u popisu. 1. Banac, Ivo, <i>Nacionalno pitanje u Jugoslaviji. Porijeklo, povijest, politika</i>, Durieux, Zagreb, 1995. 2. Banac, Ivo, <i>Sa Staljinom protiv Tita</i>. Globus, Zagreb, 1990. 3. Bilandžić, Dušan, <i>Hrvatska moderna povijest</i>, Golden marketing, Zagreb, 1999. 4. Dukovski, Darko, <i>Fašizam u Istri: 1918-1943.</i>, C.A.S.H., Pula, 1998. 5. Dukovski, Darko, <i>Rat i mir istarski. Model povijesne prijelomnice (1943-1955)</i>, C.A.S.H., Pula, 2001.				

6. Dukovski, Darko, *Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. stoljeća (1918.-1947.)*, Leykam, Zagreb, 2011.
7. Goldstein, Ivo, *Holokaust u Zagrebu*, Novi Liber, Židovska općina, Zagreb, 2001.
8. Goldstein, Ivo, *Hrvatska 1990. – 2020. Godine velikih nada i gorkih razočaranja*, Profil, Zagreb, 2021.
9. Jakovina, Tvrtko, *Socijalizam na američkoj pšenici (1948-1963)*, Matica hrvatska, Zagreb, 2002.
10. Jelić, Ivan, *Hrvatska u ratu i revoluciji 1941-1945.*, Školska knjiga, Zagreb, 1978.
11. Jović, Dejan, *Jugoslavija. Država koja je odumrla. Uspon, kriza i pad Kardeljeve Jugoslavije (1974-1990)*, Prometej, Zagreb, 2003.
12. Kisić-Kolanović, Nada, *NDH i Italija. Političke veze i diplomatski odnosi*, Naklada Ljevak, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2001.
13. Klasić, Hrvoje, *Jugoslavija i svijet 1968.*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2012.
14. Krizman, Bogdan, *Hrvatska u Prvom svjetskom ratu i hrvatsko-srpski politički odnosi*, Globus, Zagreb, 1989.
15. Mataušić, Nataša, *Jasenovac 1941.-1945. Logor smrti i radni logor*, JUSP Jasenovac, Jesenski i Turk, Jasenovac i Zagreb, 2003.
16. Maticka, Marijan, *Agrarna reforma i kolonizacija u Hrvatskoj od 1945. do 1948.*, Školska knjiga, Stvarnost, Zagreb, 1990.
17. Matković, Hrvoje, *Povijest Nezavisne Države Hrvatske*, Naklada Pavičić, Zagreb, 1994.
18. Matković, Hrvoje, *Povijest Hrvatske seljačke stranke*, Naklada Pavičić, Zagreb, 1999.
19. Matković, Hrvoje, *Povijest Jugoslavije. Hrvatski pogled*, Naklada Pavičić, Zagreb, 1998., ²2003. (*Povijest Jugoslavije 1918.-1991.-2003.*)
20. Nielsen, Christian Axboe, *Nismo mogli vjerovati... Raspad Jugoslavije 1991-1999.*, Srednja Europa, Zagreb, 2021.
21. Radelić, Zdenko, *Hrvatska u Jugoslaviji 1945.-1991. Od zajedništva do razlaza*, Školska knjiga, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2006.
22. Radelić, Zdenko, Davor Marijan, Nikica Barić, Albert Bing, Dražen Živić, *Stvaranje hrvatske države i Domovinski rat*, Školska knjiga, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2006.
23. Ramet, Sabrina P., *Tri Jugoslavije. Izgradnja države i izazov legitimacije 1918.-2005.*, Golden Marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2009.
24. Spehnjak, Katarina, *Javnost i propaganda. Narodna fronta u politici i kulturi Hrvatske: 1945.-1952.*, Hrvatski institut za povijest, Dom i svijet, Zagreb, 2002.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	79295, PPTER3 Terenska nastava: novi vijek i suvremena povijest				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	prof. dr. sc. Igor Duda, https://ffpu.unipu.hr/ffpu/igor.duda				
Studijski program	prijediplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	Obvezni	Razina kolegija	Prijediplomski		
Semestar	Ljetni	Godina studija	III.		
Mjesto izvođenja	teren, druge ustanove	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski		
Broj ECTS bodova	1	Broj sati u semestru	0P – 30V– 0S		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta za upis.				
Korelativnost	Predmet je u korelaciji s četiri obvezna kolegija: Uvod u novi vijek, Uvod u hrvatski novi vijek, Uvod u suvremenu povijest, Uvod u hrvatsku suvremenu povijest; te sa svim izbornim kolegijima iz Modula 3: Novi vijek i suvremena povijest.				
Cilj kolegija	Steći spoznaje o djelatnosti znanstvenih i kulturnih ustanova te o povijesnim lokalitetima.				
Ishodi učenja	1. opisati i analizirati povijesni lokalitet, ustanovu, izložbu i sl.; 2. primijeniti, upotrijebiti i povezati stečena znanja.				
Sadržaj kolegija	13. Priprema 14. Obilazak odredišta 15. Obilazak ustanova 16. Rasprava				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze (brisati nepotrebne retke)	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje nastave	1-2.	30	1,0	100%
	ukupno		30	1,0	100%
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 6. Prisustvovati terenskoj nastavi. 7. Pripremiti se za sudjelovanje (literatura, internet). U slučaju opravdane spriječenosti i nemogućnosti sudjelovanja na terenskoj nastavi, studentima se određuje zamjenska obveza: samostalni posjet dvjema izložbama iz novovjekovne ili suvremene povijesti te pisanje dvaju prikaza duljine po dvije kartice.				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispita i ocjene nema.				

Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	
Literatura	Literatura o odredištu (ustanovi, lokalitetu, temi izložbe) terenske nastave.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	169005 Povijest srednje i jugoistočne Europe u XIX. st.				
Nastavnik	doc. dr. sc. Mihovil Dabo (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/mihovil.dabo)				
Studijski program	prijediplomski sveučilišni studij Povijest				
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	prijediplomski		
Semestar	zimski	Godina studija	III.		
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski		
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 15S – 0V		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Predmet nije moguće polagati prije Uvoda u srednji vijek i Uvoda u hrvatski srednji vijek.				
Korelativnost					
Cilj kolegija	Spoznati osnovne modernizacijske procese koji obilježavaju povijest srednje i jugoistočne Europe od konca 18. st. do svršetka Prvog svjetskog rata.				
Ishodi učenja	1. definirati osnovne probleme na koje su nailazili pokušaji modernizacije višenacionalnih carstva 2. objasniti dominantne karakteristike pretvorbe feudalnog u građansko društvo 3. uspoređivati sadržaj kolegija sa srodnim kolegijima na studiju povijesti 4. analizirati povezanost gospodarskih, političkih i društvenih čimbenika razvoja				
Sadržaj kolegija	Kolegij se oslanja na kronološki tijek od Svištovskog mira 1791. do konca Prvog svjetskog rata: - Balkanski narodi pod osmanskom vlašću - Habsburška Monarhija od prosvijećenog apsolutizma do raspada - Istočno pitanje - Potraga za učinkovitim državnim uređenjem i modernizacijski procesi u višenacionalnim državama - Urbanizacija i transformacija ruralnih zajednica - Slaveni narodi: panslavizam, austroslavizam, jugoslavizam - Proces nacionalnih integracija - Utjecaj europskih sila - Balkanski ratovi - Raspad višenacionalnih carstava i stvaranje novih država				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	aktivno sudjelovanje na nastavi	1. – 4.	34	1.1	10%
	samostalni zadaci	1. – 4.	18	0.6	20%

	pismeni rad (esej)	1. – 4.	36	1.2	20%
	usmena izlaganja	1. – 4.	17	0.6	20%
	usmeni ispit	1. – 4.	45	1.5	30%
	Ukupno		150	5	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): Pohađanje nastave: Studenti koji izostanu više od 50 % za udio u ECTS-u moraju izvršiti zamjenski zadatak (predati referat na zadanu temu do konca lipnja). Samostalni zadaci: istraživanje povezano s temom usmenog izlaganja Eseji: tijekom semestra piše se esej, povezan s temom usmenog izlaganja Usmena izlaganja: izlaganja uz izradu Powerpoint prezentacija. Teme se dogovaraju/odabiru na početku semestra Usmeni ispit Student/studentica umjesto polaganja završnog ispita može izraditi seminarski rad opsega oko 10 kartica (1800 znakova). Seminarska tema odabire se najkasnije do svršetka nastave. Nakon prihvaćenog pisanog oblika seminarskog rada, student/studentica pristupa obrani seminarskog rada koja se sastoji od usmenog izlaganja i odgovaranja na pitanja ograničena na gradivo unutar literature korištene u izradi seminarskog rada.				
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. aktivno sudjelovati na najmanje 70% nastave 2. obaviti samostalan zadatak prema uputama koje će dobiti na nastavi i predati do zadanog roka 3. položiti usmeni ispit ili napisati, usmeno izložiti i obraniti seminarski rad opsega oko 10 kartica (1800 znakova).				
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se i u ISVU-u.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Kontaktiranje s nastavnikom izvan nastave odvija se u vrijeme konzultacija. Konzultacije mogu biti dogovorene i izvan zadanih termina kada su studenti spriječeni drugim studijskim obvezama. Svakodnevno kontaktiranje omogućuje se elektroničkom poštom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na sveučilišnim mrežnim stranicama.				
Literatura	OBAVEZNA LITERATURA 1) Darko Dukovski, <i>Povijest Srednje i Jugoistočne Europe 19. i 20. stoljeća I.</i> , Zagreb, 2005 2) Isti, <i>Povijest Srednje i Jugoistočne Europe 19. i 20. stoljeća II.</i> , Zagreb, 2005., 11-56. (45 str.) (Ukupno 314 str.) IZBORNA LITERATURA 1) Damir Agičić, <i>Podijeljena Poljska 1772.-1918.</i> , Zagreb, 2004. 2) Marie-Janine Calic, <i>Socijalna istorija Srbije 1815-1941 : usporeni napredak u industrijalizaciji</i> , Beograd, 2004. 3) Sima Ćirković, <i>Srbi među europskim narodima</i> , Zagreb, 2008. 4) Igor Despot, <i>Balkanski ratovi 1912. - 1913. i njihov odjek u Hrvatskoj</i> , Zagreb, 2013. 5) Suraiya Faroghi, <i>Sultanovi podanici : kultura i svakodnevica u Osmanskom Carstvu</i> , Zagreb, 2009. 6) Péter Hanák, <i>Povijest Mađarske</i> , Zagreb, 1995., str. 103-205. (102 str.) 7) Horst Haselsteiner, <i>Ogledi o modernizaciji u Srednjoj Europi</i> , Zagreb, 1997. (odabrana poglavlja) 8) Miroslav Hroch, <i>Društveni preduvjeti nacionalnih preporoda u Europi. Komparativna analiza društvenog sastava patriotskih grupa malih europskih nacija</i> , Srednja Europa, Zagreb, 2006.				

	9) Robert A. Kann, <i>Storia dell'impero Asburgico (1526-1918)</i>, Roma, 1998. 10) László Kontler, <i>Povijest Mađarske. Tisuću godina u Srednjoj Europi</i>, Zagreb, 2007., 199-328. 11) Josef Matuz, <i>Osmansko carstvo</i>, Zagreb, 1992. 12) Mark Mazower, <i>Balkan. Kratka povijest</i>, Zagreb, 2003. 13) Robin Okey, <i>The Habsburg Monarchy, C. 1765-1918: From Enlightenment to Eclipse</i>, New York, 2002. 14) <i>Povijest Češke. Od seobe Slavena do suvremenog doba</i>, Zagreb, 2014., str. 351-503. 15) Jacques Le Rider, <i>Mitteleuropa</i>, Zagreb, 1998. (str. 1-112. i 2 teksta po izboru) 16) Andrew Rossos, <i>Rusija i Balkan. Međubalkanska rivalstva i ruska vanjska politika 1908-1914</i>, Zagreb, 1992. 17) Petr Stehlik, <i>Između hrvatstva i jugoslavenstva : Bosna u hrvatskim nacionalno-integracijskim ideologijama 1832-1878.</i>, Zagreb, 2015. 18) Arnold Suppan, <i>Oblikovanje nacije u građanskoj Hrvatskoj (1835-1918.)</i>, Zagreb, 1999. (odabrana poglavlja) 19) A. J. P. Taylor, <i>Habsburška Monarhija 1809 – 1918</i>, Zagreb, 1990. 20) Piotr S. Wandyz, <i>Cijena slobode. Povijest Srednjoistočne Europe od srednjeg vijeka do danas</i>, Zagreb, 2004., str. 129-247. 21) Erich Zöllner i Therese Schüssel, <i>Povijest Austrije</i>, Zagreb, 1997., str. 200-291.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	Istra u modernoj hrvatskoj povijesti				
Nastavnik	doc. dr. sc. Mihovil Dabo (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/mihovil.dabo) dr. sc. Tina Filipović, viši asistent (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/tina.filipovic)				
Studijski program	prijediplomski sveučilišni studij Povijest				
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	prijediplomski		
Semestar	zimski	Godina studija	III.		
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja	hrvatski		
Broj ECTS-a	5	Broj sati u semestru	30P – 15S – 0V		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema.				
Korelativnost	Sa svim predmetima koji se odnose na povijest dugoga 19. stoljeća.				
Cilj kolegija	Cilj kolegija je upoznati studente s prilikama u Istri u političkom, društvenom, gospodarskom i kulturnom pogledu tijekom modernoga razdoblja odnosno tijekom dugog 19. stoljeća, od posljednjeg desetljeća 18. stoljeća do kraja Prvoga svjetskoga rata.				
Ishodi učenja	1. Prepoznati osnovne procese u političkom, vojnom, društvenom, gospodarskom, kulturnom i upravno-administrativnom pogledu u Istri tijekom dugog 19. stoljeća, kao i rađanje Pule kao modernog grada, vojnog i industrijskog središta Habsburške Monarhije. 2. objasniti političke i kulturne aktivnosti, promišljanja i programe koji su utjecali na oblikovanje moderne nacionalne svijesti i identiteta istarskih Hrvata. 3. usporediti položaj Istre u kontekstu Habsburške Monarhije, osobito zbivanja u ostvarenju političkog pluralizma i jednakopravnosti među Hrvatima, Slovencima i Talijanima te hrvatske državne ideje. 4. analizirati kulturnu i političku povezanost Istre s banskom Hrvatskom i drugim hrvatskim zemljama u dugom 19. stoljeća.				
Sadržaj kolegija	- Istra nakon propasti Mletačke Republike - Istra za francuske uprave - Istra za austrijske uprave do oblikovanja Markgrofovije 1861. - Pula – rađanje modernog grada - Markgrofovija Istra do raspada Monarhije (1861.-1918.) - Djelovanje biskupa Jurja Dobrile - Demografsko i nacionalno obilježje Istre - Gospodarski rast i modernizacija društva kroz dugo 19. stoljeće - Školstvo Istre tijekom dugoga 19. stoljeća - Počeci turizma i drugih modernizacijskih procesa - Katolički pokret u Istri na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće - Istra i Prvi svjetski rat te raspad Austro-Ugarske				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)

	aktivno sudjelovanje na nastavi	1. – 4.	34	1.1	10%
	samostalni zadaci	1. – 4.	18	0.6	20%
	pismeni rad (esej)	1. – 4.	36	1.2	20%
	usmena izlaganja	1. – 4.	17	0.6	20%
	usmeni ispit	1. – 4.	45	1.5	30%
	ukupno		150	5	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): 6. Pohađanje nastave: Studenti koji izostanu više od 50 % za udio u ECTS-u moraju izvršiti zamjenski zadatak (predati referat na zadanu temu do 15. veljače). 7. Samostalni zadaci: istraživanje povezano s temom usmenog izlaganja 8. Eseji: tijekom semestra piše se esej, povezan s temom usmenog izlaganja 9. Usmena izlaganja: izlaganja uz izradu Powerpoint prezentacija. Teme se dogovaraju/odabiru na početku semestra 10. Usmeni ispit Student/studentica umjesto polaganja završnog ispita može izraditi seminarski rad opsega oko 10 kartica (1800 znakova). Seminarska tema odabire se najkasnije do svršetka nastave. Nakon prihvaćenog pisanog oblika seminarskog rada, student/studentica pristupa obrani seminarskog rada koja se sastoji od usmenog izlaganja i odgovaranja na pitanja ograničena na gradivo unutar literature korištene u izradi seminarskog rada.				
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. prisustvovati nastavi 2. obaviti samostalan zadatak prema uputama koje će dobiti na nastavi i predati do zadanog roka 3. položiti usmeni ispit ili napisati, usmeno izložiti i obraniti seminarski rad opsega oko 10 kartica (1800 znakova).				
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se i u ISVU-u.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Kontaktiranje s nastavnikom izvan nastave odvija se u vrijeme konzultacija. Konzultacije mogu biti dogovorene i izvan zadanih termina kada su studenti spriječeni drugim studijskim obvezama. Svakodnevno kontaktiranje omogućuje se elektroničkom poštom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na sveučilišnim mrežnim stranicama.				
Literatura	Obvezna: 1. Marko Trogrić i Nevio Šetić, Dalmacija i Istra u 19. stoljeću, Leykam international, Zagreb 2015., 135-237. 2. Nevio Šetić, Istra između tradicionalnog i modernog ili o procesu integracije suvremene hrvatske nacije u Istri, Pazin, 1995., 160. Izborna: 1. Miroslav Bertoša, Etos i etnos zavičaja, Pula-Rijeka, 1985. 2. Zbornik Hrvatski narodni preporod u Istri i Dalmaciji, urednik Jakša Ravlić, Zagreb, 1969. 3. Božo Milanović, Hrvatski narodni preporod u Istri, I-II, Pazin, 1967., 1973. 4. Mihovil Dabo, Sve za Boga, vjeru i puk: biskup Juraj Dobrila u svom vremenu, Pazin, 2015. 5. Zbornik U sjeni Velikoga rata. Odras ratnih zbivanja na život istarskoga civilnog stanovništva, uredili Mihovil Dabo i Milan Radošević, Pula, 2019. 6. Mihovil Dabo i Nevio Šetić, Naša sloga 1970.-1915. Novine hrvatskoga preporodnoga i nacionalnointegracijskog procesa u Istri i na kvarnerskim otocima. Izbor iz građe, Pula, 2020.				

	7 Dragovan Šepić, Hrvatski pokret u Istri u XIX. stoljeću i na početku XX. stoljeća, Buzet (Račice), 2004. 8. Nevio Šetić, O povezanosti Istre s ostalim hrvatskim zemljama. Naša sloga 1870.-1915., Zagreb, 2005. 9. Nevio Šetić, Staleška društva i časopisi hrvatskog učiteljstva u Istri 1891.-1914., Zagreb, 2010. 10. Mirjana Strčić, Doba 'Naše Sloge' u hrvatskoj preporodnoj književnosti u Istri (1870.-1900.), <i>Histria historica</i> 2/1981., 7-65. 11. Matko Rojnić, Kulturne i književne veze Istre i Hrvatske u prošlosti, Zagreb, 1931. 12. Mirjana Strčić, Istarske beseda i pobuna, sv. I i II, Pula, 1984. 13. Petar Strčić, Na velikoj prekretnici. Prvi hrvatski tabor Istre i Kvarnerskih otoka, Pula, 1989. 14. Darko Darovec, Pregled istarske povijesti, Pula, 1996. 15. Nevio Šetić, Istra za Napoleona, Pula, 1989. 16. Istra kroz vrijeme. Pregled povijesti Istre sa osvrtom na grad Rijeku, urednik Egidio Ivetic, Rovinj, 2009. 17. Bernard Stulli, Istarsko okružje 1825.-1860., Pazin-Rijeka, 1984. 18. Ivan Beuc, Istarske studije: osnovni nacionalni problemi istarskih Hrvata i Slovenaca u drugoj polovici XIX. i početkom XX. stoljeća, Zagreb, 1975. 19. Ivan Blažević, Povijest turizma Istre i Hrvatskog primorja, Opatija, 1987. 20. Ante Cukrov, Između obrazovanja i denacionalizacije, Pula, 2001. 21. Antoni Cetnarowicz, Narodni preporod u Istri (1860-1907), Zagreb, 2014. 22. Andrej Bader, Zaboravljeni egzodus 1915.-1918., Pula 2011. 23. Stipan Trogrlić, Katolička crkva u Istri. Nacionalno-političke i idejne podjele (1880.-1914.), Pula, 2006. 24. Marino Manin, Julijska krajina i pitanje talijanske istočne granice od 1861. do 1975. god., <i>Časopis za suvremenu povijest</i> 1/1994., 99-108. 25. Hodimir Sirotković, Državopravni položaj hrvatskih zemalja u XIX. stoljeću, Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, sv. 4, Zagreb 2009., 25-30. 26. Attilio Krizmanić, Prostorni razvitak austrijske Istre, u: Pula. Tri tisućljeća mita i stvarnosti, urednik Miroslav Bertoša, Pula, 2005., 113-192. 27. Nikša Stančić, Hrvatska u Europi – između srednje, sredozemne i jugoistočne Europe, Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, sv. 4, Zagreb 2009., 31-48. 28. Knjiga o Istri, urednici Zvane Črnja i Miroslav Bertoša, Zagreb, 1968. 29. Istria. Storia di una regione di frontiera, urednik Fulvio Salimbeni, Brescia, 1994. Priručna: 1. Povijest Hrvata, Druga knjiga, Od kraja 15. st. do kraja Prvoga svjetskoga rata, Zagreb 2005., 343-615. 2. Trpimir Macan i Željko Holjevac, Povijest hrvatskoga naroda, IV. Izmijenjeno izdanje, Zagreb, 2013.
--	---

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	41857, 55653; Totalitarizmi u XX. stoljeću		
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	doc. dr. sc. Iva Milovan Delić (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/iva.milovan.delic) dr. sc. Tina Filipović, viši asistent (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/tina.filipovic)		
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prijediplomski
Semestar	Ljetni	Godina studija	3.
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski (engleski)
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 0V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nakon što su u zimskom semestru odslušali predmet Uvod u suvremenu povijest, studenti u ljetnom mogu upisati modulski predmet Totalitarizmi u 20. stoljeću.		
Korelativnost	Uvod u suvremenu povijest, Uvod u hrvatsku suvremenu povijest		
Cilj kolegija	Argumentirano analizirati i interpretirati važne političke događaje i procese 20. stoljeća kroz prizmu totalitarističkih sustava, kritički ih vrednovati u političkoj društvenoj, ekonomskoj i kulturnoj povijesti.		
Ishodi učenja	1. Definirati pojam totalitarizma prepoznajući osobitosti različitih totalitarističkih sustava između dva svjetska rata; 2. Tumačiti i interpretirati nastanak totalitarističkih sustava u Europi i svijetu u 20. stoljeću; 3. Prepoznavati i uspoređivati totalitarističke elemente u sustavima odabranih europskih i svjetskih zemalja; 4. Kritički ocijeniti utjecaj totalitarističkog sustava na politički, vojni, gospodarski, intelektualni, kulturni i vjerski život u određenom društvu.		
Sadržaj kolegija	- politički, socijalni, povijesni, filozofski temelji totalitarističkih sustava dvadesetoga stoljeća; - uzroci nastanka totalitarističkih sustava u Europi između dva svjetska rata (fašizma, nacizma, staljinizma), uzimajući u obzir teme iredentizma, Sovjetske revolucije, „etničkog čišćenja”, genocida, rasizma, antisemitizma, položaja žene u totalitarističkim sustavima, povezanosti totalitarizma i umjetnosti, neonacizma, totalitarizma vjere; - elementi totalitarizma u drugim europskim državama; - mogućnosti totalitarizma danas; - europski populizam, antiglobalizam, nacionalizam na kraju 20. stoljeća; - totalitarizam i globalizacija.		

	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	ECTS*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	pohađanje P, S	1 - 4	15	0,5	-
	samostalni zadatci (istraživanje i usmeno izlaganje eseja)	1 - 4	22,5	0,75	20%
	aktivnosti	1 - 4	30	1	20%
	kolokvij (pismeni)	1 - 4	37,5	1,25	30%
	ispit (usmeni)	1 - 4	45	1,5	30%
	ukupno		150	5	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):				
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 6. biti prisutan/prisutna na nastavi najmanje 70%; ako izostane više od toga, potrebno je izvršiti dodatni zadatak; 7. aktivno sudjelovati u nastavi spremajući zadanu literaturu; 8. napisati i izložiti esej o odabranoj temi; 9. pristupiti kolokviju; 10. pristupiti usmenom ispitu.				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi poznati su početkom akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i ISVU službe.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Ako student do usmenog ispita nije postigao ukupno najmanje 20% udjela u ocjeni, kolegij upisuje i sluša ponovno sljedeće godine.				
Literatura	Obvezna: 1. Švob, Tvrtko, <i>Milenijski mitovi mržnje</i>, Biološka kritika rasizma, Zagreb 1995., 2. Arendt, Hannah, <i>Izvori totalitarizma, Disput</i>, Zagreb 2015. (odlomci), 3. Overy, James R., <i>Diktatori: Hitlerova Njemačka i Staljinova Rusija</i>, Zagreb 2005. (odlomci), 4. <i>Globalizacija i demokracija</i>, Prpić, Ivan (ur.), Fakultet političkih znanosti, Zagreb 2004 (odlomci), 5. Paxton, Robert O., <i>Anatomija fašizma</i>, Tim press, Zagreb 2012. (odlomci). Izborna: 1. Totman, Conrad, <i>Povijest Japana</i>, Barbat, Zagreb 2003. (poglavlja koja se odnose na 20. stoljeće), 2. Taylor, Frederick, <i>The Berlin Wall: 13 August 1961 – 9 November 1989</i>, Bloomsbury Publishing PLC, London 2009., 3. Arendt, Hannah, <i>Eichmann u Jeruzalemu</i>, Politička kultura, Zagreb 2002., 4. Eberle, Henrik, Uhl, Mathias, <i>Knjiga o Hitleru</i>, I. P. D., Rijeka 2005., 5. Cipek, Tihomir, „Trijumf volje kao trijumf nacizma. Propaganda u filmu Leni Reifensthal“, <i>Međunarodne studije</i>, god. 9 (2009.), 1, str. 94-109., 6. Blažević, Robert, Alijagić, Amina, „Antižidovstvo i rasno zakonodavstvo u fašističkoj Italiji, nacističkoj Njemačkoj i ustaškoj NDH“, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Vol.31 No.2 prosinac 2010., str. 879-916., 7. D. M. Smith, <i>Mussolinijevo Rimsko Carstvo</i>, Zagreb 1980., 8. C. S. Capogreco, <i>Mussolinijevi logori, Internacija civila u fašističkoj Italiji (1940.-1943.)</i>, Zagreb 2006., 9. Fitzpatrick, Sheila, <i>Everyday Stalinism: Ordinary Life in Extraordinary times: Soviet Russia in 1930s</i>, Oxford University Press, Oxford 1999., 10. Montefiore, Simon Sebag, <i>Staljin: na dvoru crvenog cara</i>, Profil International, Zagreb 2009.				

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	Moć, poredak i raspad: povijesna analiza društvenih sustava		
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica	Doc. dr. sc. Robert Kurelić (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/robert.kurelic)		
Studijski program	Prijeđiplomski studij povijesti		
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prijeđiplomski
Semestar	Zimski	Godina studija	3.
Mjesto izvođenja	Dvorana	Jezik izvođenja (drugi jezici)	Hrvatski
Broj ECTS bodova	4	Broj sati u semestru	15P – 0V –30S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta za upis, a za svladavanje je preduvjet mogućnost praćenja literature na engleskom jeziku.		
Korelativnost	Predmet korelira sa studijem povijesti, a kao izborni predmet otvoren je i polaznicima drugih prijeđiplomskih i diplomskih studija		
Cilj kolegija	Cilj kolegija je razviti sposobnost primjene povijesne analize na razumijevanje moći, poretka, sukoba i raspada društvenih sustava u različitim povijesnim razdobljima.		
Ishodi učenja	Nakon odslušanoga kolegija student će moći: 1. objasniti temeljne koncepte primijenjene povijesti i komparativne povijesne analize 2. usporediti načine uspostave poretka i upravljanja sukobom u različitim povijesnim razdobljima 3. analizirati procese institucionalne erozije i raspada povijesnih sustava 4. vrednovati ulogu legitimnosti, ideologije i vjerovanja u održavanju političkih i društvenih poredaka 5. primijeniti komparativnu povijesnu analizu na odabrani problem izvan izvornoga povijesnoga konteksta		
Sadržaj kolegija	1. Primijenjena povijest kao metoda: pojam, razvoj i ograničenja; problem analogija i prezentizma. 2. Povijesni sustavi i analitički problemi: poredak, sigurnost, legitimnost i sukob. 3. Anarhija i poredak u antičkome svijetu: međudržavni odnosi i eskalacija sukoba. 4. Institucionalna stabilnost i normativna erozija: unutarnji razlozi raspada poredaka. 5. Raspad, transformacija i prilagodba sustava: kontinuiteti i diskontinuiteti. 6. Autoritet i legitimnost izvan moderne države: srednjovjekovni oblici vlasti. 7. Vjerovanje, ideologija i društvena kohezija: legitimacija i isključenje. 8. Sistemski rat i rani moderni poredci: multipolarnost i dugotrajni sukobi. 9. Ideologija i masovna politika u modernome dobu.		

	10. Egzogeni šokovi: klima, epidemije i otpornost sustava. 11. Dugoročni razvoj institucija i komparativna analiza. 12. Primjena povijesne analize izvan povijesnoga konteksta.				
Planirane aktivnosti, metodeučjenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Aktivno sudjelovanje na nastavi (P, S)	1.-5.	33,75	1,125	40%
	Priprema literature i priprema za rasprave	1.-4.	45	1,5	
	Kratki pisani osvrti	2.-4.	25	0,83	30%
	Završni analitički rad	3.-5.	16,25	0,54	30%
	Ukupno		120	4	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): Toleriraju se do 3 izostanka. Studenti koji izostanu više od 3 puta za udio u ECTS-u moraju izvršiti zamjenski zadatak. Studenti koji izostanu više od 50% gube pravo polaganja predmeta. Ocjenjivanje na kolegiju temelji se na kontinuiranom radu tijekom semestra. Aktivno sudjelovanje na nastavi vrednuje se prema pročitanoj literaturi, kvaliteti doprinosa raspravama, sposobnosti argumentiranoga izlaganja, povezivanja različitih povijesnih razdoblja te primjene analitičkih pojmova i koncepata obrađenih na kolegiju. Kratki pisani osvrti ocjenjuju se prema jasno definiranim kriterijima koji uključuju: razumijevanje zadane teme, analitičku jasnoću, pravilnu primjenu povijesnih koncepata, sposobnost usporedbe i ograničavanja analogija te jasnoću i koherentnost pisanja. Pišu se tri kratka osvrta tijekom semestra, a za svaki se može dobiti između 1 i 10% ocjene. Završni analitički rad ocjenjuje se prema kriterijima: struktura i jasnoća rada, dubina analize, kvaliteta usporedne povijesne argumentacije, kritičko korištenje literature te sposobnost primjene povijesnih uvida na odabrani problem. Rad se ocjenjuje ocjenom koja se konvertira u postotak prema sljedećem modelu 1 = 0%, 2 = 15%, 3 = 20%, 4 = 25% i 5 = 30%. Za pozitivnu ocjenu na kolegiju potrebno je ostvariti najmanje 50 % ukupnih bodova. Završni ispit, ako se polaže, služi isključivo za poboljšanje ocjene i ne može zamijeniti obvezne aktivnosti tijekom semestra.				
Studentske obveze	Da bi položio kolegij, student mora: 1. redovito sudjelovati u seminarskoj nastavi i raspravama 2. predati kratke pisane osvrte u zadanome roku 3. izraditi i predati završni analitički rad 4. ostvariti najmanje 50 % ukupnih bodova				
Rokovi ispita i kolokvija	Rokovi predaje obveza i termini eventualnoga završnog ispita određuju se na početku akademske godine i objavljuju se u ISVU-u i sustavu e-učenja.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali za nastavu objavljuju se u sustavu e-učenja. Od studenata se očekuje redovita priprema literature i aktivno sudjelovanje u raspravama. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u mjestu izvođenja kolegija, provedbi aktivnosti, metodama učenja i poučavanja, načinima vrednovanja, studentskim obvezama i dostupnoj literaturi. Obavijest o tome bit će dostupna kada se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.				

Literatura	Obvezna (odabrana poglavlja prema temama kolegija; na e-učenju) 1. Diamond, Jared. <i>Stom: kako društva biraju propast ili uspjeh</i>. Zagreb: Školska knjiga, 2008. 2. Eckstein, Arthur M. <i>Mediterranean Anarchy, Interstate War, and the Rise of Rome</i>. Berkeley: University of California Press, 2006. 3. Freedman, Lawrence. <i>War and Chance: Assessing Uncertainty in War</i>. Oxford: Oxford University Press, 2023. 4. Fukuyama, Francis. <i>The Origins of Political Order: From Prehuman Times to the French Revolution</i>. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2011. 5. Harper, Kyle. <i>The Fate of Rome: Climate, Disease, and the End of an Empire</i>. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2017. 6. Hobsbawm, Eric. <i>Doba revolucije 1789.–1848</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1987. 7. Moore, R. I. <i>The Formation of a Persecuting Society: Authority and Deviance in Western Europe 950–1250</i>. Oxford: Blackwell, 2007. 8. Tukidid. <i>Povijest Peloponeskog rata</i>. Zagreb: Matica hrvatska 2009. 9. Watts, Edward. <i>Republika na samrti</i>. Zagreb: Sandorf, 2020. 10. Wickham, Chris. <i>The Inheritance of Rome: Illuminating the Dark Ages, 400–1000</i>. London: Penguin Books, 2010. 11. Wilson, Peter H. <i>The Thirty Years War: Europe's Tragedy</i>. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2009. Izborna literatura: 1. Acemoglu, Daron, and James A. Robinson. <i>Why Nations Fail: The Origins of Power, Prosperity, and Poverty</i>. New York: Crown Publishers, 2012. 2. Harari, Yuval Noah. <i>Sapiens: kratka povijest čovječanstva</i>. Zagreb: Fokus komunikacije, 2015. 3. Machiavelli, Niccolò. <i>Izabrano djelo</i>. Zagreb: Globus, 1985. 4. Mearsheimer, John J. <i>The Tragedy of Great Power Politics</i>. New York: W. W. Norton, 2001. 5. Neustadt, Richard E., and Ernest R. May. <i>Thinking in Time: The Uses of History for Decision Makers</i>. New York: Free Press, 1986. 6. North, Douglass C. <i>Institutions, Institutional Change and Economic Performance</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1990. 7. Ostrom, Elinor. <i>Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1990. 8. Scott, James C. <i>Seeing Like a State: How Certain Schemes to Improve the Human Condition Have Failed</i>. New Haven, CT: Yale University Press, 1998. 9. Tilly, Charles. <i>Coercion, Capital, and European States, AD 990–1992</i>. Cambridge, MA: Blackwell, 1992. 10. Tocqueville, Alexis de. <i>Demokracija u Americi</i>. Zagreb: Jesenski i Turk, 2022. 11. Scheidel, Walter. <i>The Great Leveler: Violence and the History of Inequality from the Stone Age to the Twenty-First Century</i>. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2017.
------------	--

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	Granice i život uz granicu u Europi u XX. stoljeću				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	prof. dr. sc. Igor Duda https://ffpu.unipu.hr/ffpu/igor.duda dr. sc. Tina Filipović, v. asist. https://ffpu.unipu.hr/ffpu/tina.filipovic				
Studijski program	prijediplomski sveučilišni studij povijesti				
Vrsta kolegija	izborni	Razina kolegija	prijediplomski		
Semestar	ljetni	Godina studija	III.		
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski		
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P – 15S – 0V		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta za upis. Studenti povijesti predmet ne mogu upisati prije treće godine prijediplomskoga studija.				
Korelativnost	Uvod u suvremenu povijest, Uvod u hrvatsku suvremenu povijest, Totalitarizmi u XX. st., Socijalistički čovjek: jugoslavenski slučaj.				
Cilj kolegija	Objasniti i kritički vrednovati procese uspostavljanja, održavanja i mijenjanja granica u Europi tijekom XX. stoljeća.				
Ishodi učenja	1. definirati ključne procese oblikovanja granica u Europi 2. tumačiti granice kao povijesno promjenjive i društveno konstruirane kategorije 3. uspoređivati različite granične režime i pogranične regije 4. analizirati povijesne izvore i literaturu 5. argumentirano raspravljati u usmenom i pisanom obliku				
Sadržaj kolegija	1. Studije granica 2. Dezintegracija carstava i uspostava granica nakon Prvog svjetskog rata 3. Međuratni revizionizam granica 4. Drugi svjetski rat i preslagivanje granica 5. Hladnoratovski pogranični režimi 6. Jadransko pitanje 7. Pad berlinskog zida 8. Raspad Jugoslavije i utvrđivanje hrvatskih granica 9. Europske integracije i slabljenje granica 10. Zamrznuta, neriješena i osporavana granična pitanja 11. Život uz granicu 12. Prekogranična suradnja				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze (brisati nepotrebne retke)	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje nastave	1-5	33	1,1	0 %
	priprema za analizu	1-5	25	0,8	15 %
	aktivno sudjelovanje	1-5	17	0,6	35 %
	A. esej ili prikaz	1-5	30	1,0	20 %
	A. usmeni ispit	1-5	45	1,5	30 %

	B. seminarski rad	1-5	75	2,5	50 %
	ukupno		150	5,0	100 %
	Redovito pohađanje nastave povećava mogućnost uspješnog ispunjavanja svih obaveza i ostvarivanja svih predviđenih ishoda učenja. Ako je prisutnost na nastavi opravdano manja od 50 posto, može se uvesti zamjenska obaveza. Aktivno sudjelovanje podrazumijeva uključivanje u raspravu komentiranjem literature i izvora dostupnih na e-učenju ili komentiranjem materijala predstavljenog na nastavi. Postoje dvije mogućnosti ispunjavanja preostalih obaveza: a) pisanje eseja ili prikaza (oko 4 kartice ili 7.200 znakova, na temelju proučene literature) i priprema usmenog ispita (po literaturi opsega oko 300 stranica); b) pisanje i obrana seminarskog rada (oko 10 kartica, 18.000 znakova) uz prethodno proučavanje pripadajuće literature i moguće istraživanje manjeg segmenta izvorne građe.				
Studentske obveze	Da bi se položio kolegij, potrebno je: 1. proučavati zadanu literaturu i izvore 2. aktivno sudjelovati u nastavi 3. a) napisati esej (oko 4 kartice, 7.200 znakova) i pripremiti usmeni ispit, ili b) napisati seminarski rad (oko 10 kartica, 18.000 znakova) i obraniti ga na ispitu				
Rokovi ispita i kolokvija	Ispitni rokovi određuju se početkom akademske godine.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij					
Literatura	Naslovi među kojima se u zadanom obimu bira ispitna literatura, literatura za eseje i seminarske radove te naslovi čiji će dijelovi biti podloga za raspravu na nastavi (dostupno na e-učenju). 1. Ajlec, Kornelija, Petar Mikša, Matija Zorn, „Zapadna jugoslavenska granica u današnjoj Sloveniji od kraja Prvoga do kraja Drugoga svjetskog rata“, <i>Historijski zbornik</i>, 72, br. 1, 2019., 91-110. 2. Ballinger, Pamela, <i>History in exile, Memory and identity at the borders of the Balkans</i>, Princeton University Press, Princeton, 2004. 3. Ballinger, Pamela, „New Neighbors' Land: Istria and the Complexities of Solidarity“, u <i>No Neighbors' Lands in Postwar Europe. Vanishing Others</i>, ur. Anna Wylegała, Sabine Rutar, Małgorzata Łukianow, Palgrave Macmillan, Cham, 2023., 75-100. 4. Bartov, Omer, Eric D. Weitz, <i>Shatterzone of Empires: Coexistence and Violence in the German, Habsburg, Russian, and Ottoman Borderlands</i>, Indiana University Press, Bloomington, 2013. 5. Baud, Michiel, Willem Van Schendel, „Toward a Comparative History of Borderlands“, <i>Journal of World History</i>, 8, br. 2, 1997., 211–242. 6. Bechmann Pedersen, Sune, Christian Noack, ur., <i>Tourism and Travel during the Cold War. Negotiating Tourist Experiences across the Iron Curtain</i>, Routledge, London & New York, 2019. 7. Bencsik, Péter, <i>Border Regimes in Twentieth Century Europe</i>, Routledge, London, 2023. 8. Berend, Ivan T., <i>From the Soviet Bloc to the European Union: The Economic and Social Transformations of Central and Eastern Europe since 1987</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2009. 9. Boban, Ljubo, <i>Hrvatske granice od 1918. do 1992. godine, II. Izdanje</i>, Školska knjiga; HAZU, Zagreb, 1992. 10. Cvetković, Vladimir Lj., „Dvovlasnički režim i stanje na jugoslovensko-rumunskoj granici 1945-1948.“, <i>Istorija 20. veka</i>, 39, br. 1, 2021., 99-114.				

11. Cvrtila, Vlatko, Marta Zorko, Maja Banovac, „Koncept pograničnih zajednica i manjinski odnosi“, *Međunarodne studije*, god. 10, br. 3-4, 2010., 18-39.
12. De Vita, Lorena, Jaroslav Ira, Thomas Serrier, Andrew Tompkins, „Borders in Contemporary History (ca. 1900-2000)“, u *The European Experience. A Multi-Perspective History of Modern Europe, 1500-2000*, ur. Jan Hansen et al., Open Book Publishers, Cambridge, 2023., str. 53-61.
13. Diener, Alexander C., Joshua Hagen, *Borders. A Very Short Introduction*, Oxford University Press, Oxford, 2012., str. 1-124.
14. Downs, Laura L., „When social provision became a bordering practice: The association ‘Assistance to Redeemed Italy’ and children’s welfare in Italy’s northeastern borderlands, 1919-1939“, *Childhood*, 32, br. 1, 2025., 20-37.
15. Domini, Mirjana, ur., *Manjine i prekogranična suradnja u alpsko-jadranskom prostoru*, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 2022.
16. Dukovski, Darko, „Dva egzodusa: hrvatski (1919.-1941.) i talijanski (1943.-1955.)“, *Adrias*, br. 15, 2008., 129-165.
17. Dukovski, Vedran, „Problemi opskrbe i trgovine na području Zone B Julijske krajine u Istri 1945. – 1947. godine“, *Časopis za suvremenu povijest*, 46, br. 2, 2014, 277-294.
18. Grubiša, Damir, *Povijest europskog ujedinjenja*, Srednja Europa, Zagreb, 2023.
19. Gruzziel, Dominika, „Vanishing points and moving targets: Child welfare recipients in the Polish-Ukrainian borderlands at the dawn of communist Poland (1944-1949)“, *Childhood*, 32, br. 1, 2025., 56-78.
20. Hurd, Madeline, *Borderland Identities: Territory and Belonging in Central, North and East Europe*, Gondolin, Eslöv, 2006.
21. Kümmerling-Meibauer, Bettina, Jörg Meibauer, „Divided Berlin and Divided Germany in Young Adult Literature: Crossing Borders from the East to the West and Vice Versa“, *International Journal of Young Adult Literature*, 3, br. 1., 2022., 1-19.
22. Laine, Jussi P., The shifting significance of the Finnish–Russian borderland“ u *Routledge Handbook of European Borderlands*, ur. James W. Scott, Thomas M. Wilson, Routledge, London, 2025.,
23. Mesić, Milan, „Harmonizacija europske migracijske politike: neuspjeh politika imigracijske kontrole sedamdesetih i osamdesetih godina 20. stoljeća“, *Migracijske i etničke teme*, 19, br. 4, 2003., 343-361.
24. Mikša, Peter, Matija Zorn, „Granica između Njemačkog Reicha i NDH (1941. – 1945.). Slučaj rijeke Sotle“, *Historijski zbornik*, 77, br. 1., 2024., 51-81.
25. Mlinarić, Dubravka, Gregurović, Snježana, „Prilog promišljanju oblikovanja hrvatskih granica u povijesnoj i suvremenoj perspektivi“, *Geoadria*, 23, br. 2, 2018., 153-175.
26. Orlić, Mila, *Identità di confine : storia dell'Istria e degli istriani dal 1943 a oggi*, Viella, Rim, 2023.
27. Orlić, Mila, „Poslijeratna tranzicija na sjevernojadranskom pograničnom prostoru (1945–1954)“, *Prispevki za novejšo zgodovino*, LXIV, br. 3, 2024., 215-236.
28. Rolandi, Francesca, „Heading towards the West. Yugoslav asylum seekers in Italy (1955–1968)“, *Acta Histriae*, 23, br. 3, 2015., 555-574.
29. Rudolf, Davorin, „Granice s Italijom u mirovnim ugovorima nakon Prvoga i Drugog svjetskog rata“, *Adrias*, br. 15, 2008., 61-80.
30. Scott, James W., „Introduction to A Research Agenda for Border Studies“, u *A Research Agenda for Border Studies*, ur. James W. Scott, Edward Elgar Publishing, Cheltenham; Northampton, 2020., 1-12.
31. Schack, Michael, „Regional Identity in Border Regions: The Difference Borders Make“, *Journal of Borderlands Studies*, 16, br. 2., 2011., 99-114.

	32. Summa, Renata, <i>Everyday Boundaries, Borders and Post Conflict Societies</i>, Palgrave Macmillan, Cham, 2021. 33. Tenca Montini, Federico, „Trst ne damo!“ <i>Jugoslavija i Tršćansko pitanje 1945-1954.</i>, Srednja Europa, Zagreb, 2021. 34. Verginella, Marta, <i>Granica drugih. Pitanje Julijske krajine i slovensko pamćenje</i>, Srednja Europa, Zagreb, 2011. 35. Yuval-Davis, Nira, Georgie Wemyss, Kathriyn Cassidy, <i>Bordering</i> 36. Wastl-Walter, Doris, <i>The Ashgate research companion to border studies</i>, Ashgate Publishing Ltd., Farnham – Burlington, 2011. 37. Zorko, Marta, Ivan Šulc, Marko Kovačić, „Pogranične zajednice u Republici Hrvatskoj: istraživanje lokalnoga identiteta u pograničnom području Gorskoga kotara“, <i>Sociologija i prostor</i>, 50, br. 2, 2012., 165-181.
--	--

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	85001 Poučavanje i prenošenje znanja i vještina III				
Nastavnik	doc. dr. sc. Mihovil Dabo (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/mihovil.dabo)				
Studijski program	prijediplomski sveučilišni studij Povijest				
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	prijediplomski		
Semestar	ljetni	Godina studija	III.		
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja	hrvatski		
Broj ECTS-a	5	Broj sati u semestru	30P – 15S – 0V		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Predmet nije moguće polagati prije Uvoda u srednji vijek i Uvoda u hrvatski srednji vijek.				
Korelativnost	Poučavanje i prenošenje znanja i vještina I., Poučavanje i prenošenje znanja i vještina II.				
Cilj kolegija	Upoznati studente s bitnim problemima razvoja poučavanja te prenošenja znanja i vještina tijekom novovjekovnog i suvremenog razdoblja.				
Ishodi učenja	5. prepoznati osnovne probleme poučavanja i prenošenja znanja i vještina tijekom novovjekovlja i u novije doba 6. objasniti povezanost gospodarskih, političkih i društvenih čimbenika razvoja 7. uspoređivati sadržaj kolegija s korelativnima na studiju povijesti te sa studijima srodnim povijesnoj znanosti 8. analizirati dosege hrvatskih primjera obrazovno-odgojnog djelovanja u odnosu na prenošenje i usvajanje znanja i vještina u zemljama srednje i zapadne Europe.				
Sadržaj kolegija	1. Uvod 2. Rano novovjekovlje 3. XVIII. st. 4. XIX. st. 5. XX. st.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	aktivno sudjelovanje na nastavi	1. – 4.	34	1.1	10%
	samostalni zadaci	1. – 4.	18	0.6	20%
	pismeni rad (esej)	1. – 4.	36	1.2	20%
	usmena izlaganja	1. – 4.	17	0.6	20%
	usmeni ispit	1. – 4.	45	1.5	30%
	ukupno		150	5	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): 11. Pohađanje nastave: Studenti koji izostanu više od 50 % za udio u ECTS-u moraju izvršiti zamjenski zadatak (predati referat na zadanu temu do konca lipnja).				

	12. Samostalni zadaci: istraživanje povezano s temom usmenog izlaganja 13. Eseji: tijekom semestra piše se esej, povezan s temom usmenog izlaganja 14. Usmena izlaganja: izlaganja uz izradu Powerpoint prezentacija. Teme se dogovaraju/odabiru na početku semestra 15. Usmeni ispit Student/studentica umjesto polaganja završnog ispita može izraditi seminarski rad opsega oko 10 kartica (1800 znakova). Seminarska tema odabire se najkasnije do svršetka nastave. Nakon prihvaćenog pisanog oblika seminarskog rada, student/studentica pristupa obrani seminarskog rada koja se sastoji od usmenog izlaganja i odgovaranja na pitanja ograničena na gradivo unutar literature korištene u izradi seminarskog rada.
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. prisustvovati nastavi 2. obaviti samostalan zadatak prema uputama koje će dobiti na nastavi i predati do zadanog roka 3. položiti usmeni ispit ili napisati, usmeno izložiti i obraniti seminarski rad opsega oko 10 kartica (1800 znakova).
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se i u ISVU-u.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Kontaktiranje s nastavnikom izvan nastave odvija se u vrijeme konzultacija. Konzultacije mogu biti dogovorene i izvan zadanih termina kada su studenti spriječeni drugim studijskim obvezama. Svakodnevno kontaktiranje omogućuje se elektroničkom poštom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na sveučilišnim mrežnim stranicama.
Literatura	Obvezna: 1. <i>Hrvatska i Europa; kultura, znanost i umjetnost, Barok i prosvjetiteljstvo (XVII-XVIII. stoljeće)</i>, ur. 3. sv. Ivan Golub, Zagreb: HAZU - ŠK, 2003., 117-296. (179 str.) 2. <i>Hrvatska i Europa; kultura, znanost i umjetnost, Moderna hrvatska kultura (XIX. stoljeće)</i>: ur. 4. sv. Mislav Ježić, Zagreb: HAZU – ŠK, 2009., 131-363. (232 str.) (ukupno 411 str.) Izborna: 1. Jacques Barzun, <i>Od osvita do dekadencije: 500 godina zapadne kulture: Od 1500. godine do danas</i>, Zagreb, 2003. 2. Daniel J. Boorstin, <i>Otkrivači: Povijest čovjekove potrage za spoznajom svijeta i samoga sebe</i>, Zagreb, 2008. 3. Isti, <i>Tragači: Povijest čovjekove potrage za razumijevanjem vlastita svijeta</i>, Zagreb, 2009. 4. Isti, <i>Stvaraoci: povijest heroja mašte</i>, Zagreb, 2009. 5. Josip Bratulić i Stjepan Damjanović, <i>Hrvatska pisana kultura: izbor djela pisanih latinicom, glagoljicom i ćirilicom od VIII. do XXI. stoljeća</i>, sv. 1, VIII. – XVII. stoljeće, Križevci, 2005., 266-328. 6. Isti, <i>Hrvatska pisana kultura: izbor djela pisanih latinicom, glagoljicom i ćirilicom od VIII. do XXI. stoljeća</i>, sv. 2, XVIII. – XIX. stoljeće, Križevci, 2007. 7. Isti, <i>Hrvatska pisana kultura: izbor djela pisanih latinicom, glagoljicom i ćirilicom od VIII. do XXI. stoljeća</i>, sv. 3, XX. – XXI. stoljeće, Križevci, 2008. 8. <i>Bolonjska deklaracija</i>, dostupna na internetskim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (http://public.mzos.hr) 9. Ante Cukrov, <i>Između obrazovanja i denacionalizacije: Lega Nazionale i njezine škole u Istri krajem 19. i početkom 20. stoljeća</i>, Pula, 2001.

10. Žarko Dadić, *Egzaktne znanosti u Hrvata u doba prosvjetiteljstva*, Zagreb, 2004.
11. Mate Demarin, *Hrvatsko školstvo u Istri između dva svjetska rata*, Zagreb, 1972.
12. Isti, *Hrvatsko školstvo u Istri. Pregled razvoja 1818-1918.*, Zagreb, 1978.
13. Isti, *Egzaktne znanosti u Hrvatskoj u ozračju politike i ideologije (1900-1960)*, Zagreb, 2010.
14. L. Gottschalk i dr., *Historija čovječanstva: Kulturni i naučni razvoj*, sv. 4, *Temelji modernog svijeta 1300-1775*, knj. 4, Zagreb, 1974.
15. Alojz Jembrih, "Najstarije hrvatske početnice", u: *Istra*, br. 3-4. 1980., 69-77.
16. Konrad Paul Liessman, *Teorija neobrazovanosti - Zablude društva znanja*, Zagreb, 2008.
17. Charles Moraze, *Historija čovječanstva: Kulturni i naučni razvoj*, sv. 5, *Devetnaesto stoljeće 1775-1905*, knj. 1 i 2, Zagreb, 1976.
18. Emerik Munjiza, *Povijest hrvatskog školstva i pedagogije*, Osijek, 2009.
19. Milan Pelc, *Pismo – knjiga – slika: Uvod u povijest informacijske kulture*, Zagreb, 2002., 113-290.
20. *Povijest školstva i pedagogije u Hrvatskoj*, ur. D. Franković, Zagreb, 1958.
21. Marko Pranjić i dr. (ur.), *Uloga Katoličke crkve u razvoju hrvatskog školstva*, Zagreb, 1994.
22. Josip Stipanov, *Knjižnice i društvo - od potrebe do mogućnosti*, Zagreb, 2010., 176-271.
23. Aleksandar Stipčević, *Socijalna povijest knjige u Hrvata*, knj. II., *Od glagoljskog prvotiska (1483) do hrvatskoga narodnog preporoda (1835)*, Zagreb, 2005.
24. Isti, *Socijalna povijest knjige u Hrvata*, knj. III., *Od početka hrvatskoga narodnog preporoda (1835.) do danas*, Zagreb, 2008.
25. Nevio Šetić, *Staleška društva i časopisi hrvatskog učiteljstva u Istri 1891. – 1914.*, Zagreb, 2010.
26. Jaroslav Šidak, "Regia scientiarum Academia", u: *Kroz pet stoljeća hrvatske povijesti*, Zagreb, 1981., 171-188.
27. Isti, "Jedno stoljeće u razvoju školstva u hrvatskim zemljama od 1773. do 1874.", u: *Kroz pet stoljeća hrvatske povijesti*, Zagreb, 1981., 189-199.
28. Caroline F. Ware, *Historija čovječanstva: Kulturni i naučni razvoj*, sv. 6, *Dvadeseto stoljeće*, knj. 1 i 3, Zagreb, 1969.
29. Mate Zaninović, *Opća povijest pedagogije*, Zagreb, 1988.

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	63339; Latinski jezik I. (morfologija) (POVLAT1)				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Izv. prof. dr.sc. Ante Matan Izv. prof. dr. sc. Gorana Stepanić, https://ffpu.unipu.hr/ffpu/gorana.stepanic				
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	obvezni	Razina kolegija	prijediplomska		
Semestar	zimski	Godina studija	I.		
Mjesto izvođenja	Dvorana Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli (Negrijeva 6)	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski		
Broj ECTS bodova	2	Broj sati u semestru	0P – 15V – 15S		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta.				
Korelativnost	Korelacija s kolegijima vezanima za povijest i arheologiju antičkog Rima te srednjega vijeka				
Cilj kolegija	Cilj kolegija je upoznati studente s osnovama latinske gramatike, posebice one koji nisu učili latinski u srednjoj školi.				
Ishodi učenja	- Definirati osnovne gramatičke oblike u latinskom jeziku. - Analizirati osnovne gramatičke elemente na primjeru jednostavnih rečenica. - Protumačiti kraće latinske tekstove. - Povezati i usporediti osnovne pojmove povijesnog, kulturnog i jezičnog konteksta starog Rima.				
Sadržaj kolegija	- Imenice i pridjevi (I-IV deklinacija; komparacija pridjeva: pozitiv, komparativ i superlativ) - Prilozi (tvorba i komparacija) - Zamjenice (lične, posvojne, pokazne, odnosne, upitne) - Brojevi; izražavanje vremena - Glagoli (osnovne konjugacije i vremena) - Čitanje jednostavnih natpisa				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze (brisati nepotrebne retke)	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	ECTS*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, V	1-4	22,5	0,75	0 %
	aktivnosti (učionične)	1-4	15	0,5	30%
	Kolokvij 1 i 2	1-4	12,5	0,5	45%
	ispit (pismeni)	1-4	10	0,25	25%
	Ukupno		60	2	100%
Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):					

Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu i aktivno sudjelovati i nastavnome procesu. 2. Položiti oba kolokvija i završni ispit.
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine i objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: -mjestu izvođenja kolegija, -provedbi aktivnosti, metoda učenja i poučavanja i načinima, vrednovanja -studentskim obavezama, -dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati.
Literatura	Obvezna literatura: • Gortan, V., Gorski, O., Pauš, P. <i>Latinska gramatika</i>, Školska knjiga, Zagreb • Demo, Š., Knezović, P. <i>Latinski jezik 1-2</i>, Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji, Zagreb, 2015. Dodatna literatura: • Milanović, Z. <i>Hereditas linguae Latinae</i>, VBZ, Zagreb • Wheelock, F. M. <i>Wheelock's Latin</i>, HarperCollins, New York • Divković, M. <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Školska knjiga, Zagreb • Marević, J. <i>Hrvatsko-latinski rječnik</i>, Školska knjiga, Zagreb

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	63341; Latinski jezik II. (sintaksa) (POVLATII)				
Nastavnik/nastavnica Suradnik/suradnica (s poveznicom na mrežnu str.)	Izv. prof. dr.sc. Ante Matan Izv. prof. dr. sc. Gorana Stepanić, https://ffpu.unipu.hr/ffpu/gorana.stepanic				
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij povijesti				
Vrsta kolegija	obvezni	Razina kolegija	prijediplomska		
Semestar	ljetni	Godina studija	I.		
Mjesto izvođenja	Dvorana Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli (Negrijeva 6)	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski		
Broj ECTS bodova	2	Broj sati u semestru	0P – 15V – 15S		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta.				
Korelativnost	Korelacija s kolegijima vezanima za povijest i arheologiju antičkog Rima te srednjega vijeka				
Cilj kolegija	Cilj kolegija je upoznati studente s osnovama latinske gramatike, posebice one koji nisu učili latinski u srednjoj školi.				
Ishodi učenja	5. Definirati osnovne gramatičke oblike u latinskom jeziku. 6. Analizirati osnovne gramatičke elemente na primjeru jednostavnih rečenica. 7. Protumačiti kraće latinske tekstove. 8. Povezati i usporediti osnovne pojmove povijesnog, kulturnog i jezičnog konteksta starog Rima.				
Sadržaj kolegija	- Imenice i pridjevi (I-IV deklinacija; komparacija pridjeva: pozitiv, komparativ i superlativ) - Prilozi (tvorba i komparacija) - Zamjenice (lične, posvojne, pokazne, odnosne, upitne) - Brojevi; izražavanje vremena - Glagoli (osnovne konjugacije i vremena) - Čitanje jednostavnih natpisa				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja (alternativno stjecanje navesti u studentskim obvezama)	Obveze (brisati nepotrebne retke)	Ishodi (navodi se redni broj)	Sati	ECTS*	Maksimaln i udio u ocjeni (%)
	pohađanje P, V	1-4	22,5	0,75	0 %
	aktivnosti (učionične)	1-4	15	0,5	30%
	Kolokvij 1 i 2	1-4	12,5	0,5	45%
	ispit (pismeni)	1-4	10	0,25	25%

	Ukupno	60	2	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):			
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 3. Pohađati nastavu i aktivno sudjelovati i nastavnome procesu. 4. Položiti oba kolokvija i završni ispit.			
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine i objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.			
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: -mjestu izvođenja kolegija, -provedbi aktivnosti, metoda učenja i poučavanja i načinima, vrednovanja -studentskim obavezama, -dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati.			
Literatura	Obvezna literatura: • Gortan, V., Gorski, O., Pauš, P. <i>Latinska gramatika</i>, Školska knjiga, Zagreb • Demo, Š., Knezović, P. <i>Latinski jezik 1-2</i>, Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji, Zagreb, 2015. Dodatna literatura: • Milanović, Z. <i>Hereditas linguae Latinae</i>, VBZ, Zagreb • Wheelock, F. M. <i>Wheelock's Latin</i>, HarperCollins, New York • Divković, M. <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Školska knjiga, Zagreb • Marević, J. <i>Hrvatsko-latinski rječnik</i>, Školska knjiga, Zagreb			

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
STUDIJSKI PROGRAM: PRIJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ POVIJESTI			
Kod i naziv kolegija	kod: 274681 naziv: Izvori za antičku povijest		
Nastavnica	Izv. prof. dr. sc. Gorana Stepanić, https://ffpu.unipu.hr/ffpu/gorana.stepanic		
Studijski program	Jednopredmetni prijediplomski sveučilišni studij povijesti; Dvopredmetni prijediplomski sveučilišni studij povijesti		
Vrsta kolegija	Izborni	Razina kolegija	Prijediplomski
Semestar	Ljetni	Godina studija	1.
Mjesto izvođenja	FFPU	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	5	Broj sati u semestru	30P-0V-15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Upis u studijsku godinu.		
Korelativnost	Program korelira s programima kolegija Svjetska književnost 1, Uvod u stari vijek, Uvod u staru povijest hrvatskih zemalja, Antičke starine, Historiografija i Uvod u antičku arheologiju, koji se izvode na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli.		
Cilj kolegija	Razvijati kompetencije potrebne za kritičko tumačenje književnih djela antičkih autora kao izvora za povijest.		
Ishodi učenja	1. pravilno definirati razdoblja, vrste i žanrove antičke književnosti 2. kritički analizirati odabrana djela antičkih autora 3. primijeniti stečena znanja i vještine u samostalnom predstavljanju povijesnih sadržaja u zapisima antičkih autora 4. interpretirati pojedine aspekte antičke civilizacije i kulture, uključujući umjetnost i arhitekturu, mitologiju i religiju, svakodnevni život, obrazovanje, znanost, političko i vojno uređenje 5. kritički vrednovati zapise antičkih autora koji tematiziraju povijesne događaje, osobe te civilizacijske sadržaje		
Sadržaj kolegija	1. Uvod u književne izvore za antičku povijest 2. Temeljne značajke rimske civilizacije (uključuje kratak rezime periodizacije rimske povijesti, prikaz i tumačenja najznačajnijih elemenata kulture, umjetnosti i arhitekture, obradu mitoloških i religijskih sadržaja u književnom i povijesnom kontekstu, uvod u svakodnevni život Rimljana, informacije o jeziku, obrazovanju, znanosti, govorništvu, političkom i vojnom uređenju) 3. Prijevodni tekstovi služe kao interpretativna baza i polazište kritičkom pristupu pojedinim znamenitijim događajima i procesima u antičkoj povijesti (npr. mitološki počeci Rima)		

	4. Priprema seminarskih radova i njihova prezentacija za cilj imaju dublje upoznavanje studenata s pojedinim temama te diseminaciju vlastitih rezultata kroz izlaganje pred kolegama 5. Kolegij uključuje i kratak uvod u recepciju pojedinih aspekata rimske civilizacije u književnosti i na filmu.																		
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimaln i udio u ocjeni (%)														
	Aktivno sudjelovanje na nastavi (učioničnoj i izvanučioničnoj)	1-2, 4-5	50	2	35 %														
	pisani rad i usmeno izlaganje	1- 5	60	2	35 %														
	ispit (pisani)	1-2, 4-5	40	1	30 %														
	Ukupno		150	5	100 %														
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):																		
	Pohađanje nastave je obavezno. Dozvoljena su 3 izostanka za koja se student ne treba posebno opravdati, no četvrti i svaki daljnji izostanak znači dodatno opterećenje studenta novim zadacima koji predstavljaju kompenzaciju njegova zalaganja na satu, u obliku dodatnih istraživanja i pisanih radova, i to po formuli: svaki dodatni izostanak nosi sa sobom pisanje triju stranica dodatnog pismenog zadatka.																		
	Aktivnosti se ocjenjuju na sljedeći način: 0% = Ne dolazi na nastavu. 3% = Prisustvuje nastavi, no ne sudjeluje u radu, tj. nije pročitao zadane tekstove ili pogledao zadani videomaterijal više od 4 puta. 7% = Redovito je pripremljen/-na, priprema je korektna, dobrovoljno sudjeluje u nastavnome procesu. 10% = Student/studentica pokazuje visok stupanj zainteresiranosti za kolegij, uvijek je pripremljen/-na; postavlja pitanja i problematizira sadržaje.																		
	Seminarski rad donosi max. 20% ocjene. Prezentacija toga rada donosi maksimalno 10% ocjene.																		
	Završni ispit donosi maksimalno 50% ocjene. Uključuje gradivo cijelog kolegija.																		
Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:																			
<table><tr><td>A = 90 – 100%</td><td>5 (izvrstan)</td><td>= 89 – 100% ocjene</td></tr><tr><td>B = 80 – 89,9%</td><td>4 (vrlo dobar)</td><td>= 76 – 88,9% ocjene</td></tr><tr><td>C = 70 – 79,9%</td><td>3 (dobar)</td><td>= 63 – 75,9% ocjene</td></tr><tr><td>D = 60 – 69,9%</td><td>2 (dovoljan)</td><td>= 50 – 62,9% ocjene</td></tr><tr><td>E = 50 – 59,9%</td><td></td><td></td></tr></table>					A = 90 – 100%	5 (izvrstan)	= 89 – 100% ocjene	B = 80 – 89,9%	4 (vrlo dobar)	= 76 – 88,9% ocjene	C = 70 – 79,9%	3 (dobar)	= 63 – 75,9% ocjene	D = 60 – 69,9%	2 (dovoljan)	= 50 – 62,9% ocjene	E = 50 – 59,9%		
A = 90 – 100%	5 (izvrstan)	= 89 – 100% ocjene																	
B = 80 – 89,9%	4 (vrlo dobar)	= 76 – 88,9% ocjene																	
C = 70 – 79,9%	3 (dobar)	= 63 – 75,9% ocjene																	
D = 60 – 69,9%	2 (dovoljan)	= 50 – 62,9% ocjene																	
E = 50 – 59,9%																			
Studentske obveze	Da položi kolegij, student mora: 1. Pohađati više od 70% nastave. Ako izostane od 30 do 50 % nastave, trebat će izvršiti dodatne zadatke, a ako izostane više od 50 %, gubi pravo na upis bodova. 2. Samostalno i redovito provoditi istraživanja i ispunjavati zadatke vezane uz aktivnosti na nastavi.																		

	3. Napisati seminarski rad te ga predstaviti kroz 15-minutnu prezentaciju. 4. Položiti završni ispit.
Rokovi ispita	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali za predavanja i seminare objavljuju se na e-učenju. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: • mjestu izvođenja kolegija • provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja • studentskim obvezama • dostupnoj literaturi. Obavijest o tome bit će dostupna kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	<u>Obvezatna:</u> Vratović, V., "Rimska književnost", u Povijest svjetske književnosti, II, Liber, Zagreb 1974. (obrađivani autori; 50-ak stranica) - materijali koji se dijele na satu (prijevodni tekstovi; 50-ak stranica) <u>Izborna:</u> (studenti biraju 20-ak stranica literature na stranom ili 40-ak stranica literature na hrvatskom jeziku) Ariès, Philippe – Duby Georges (ur), A History of Private Life: From Pagan Rome to Byzantium, Belknap Press, Harvard University Press; bilo koje izdanje Cunliffe, B., Rimsko carstvo: narodi i civilizacija, Vuk Karadžić, Beograd 1980. Dumezil, G., Drevna rimska religija, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci – Novi Sad 1997, ili bilo koje izdanje Farell, J. Latin language and latin culture – from ancient to modern times, Cambridge University Press, Cambridge, 2001 i dalje Goldstein, I. (ur.), Povijest 3, 4, 5, Jutarnji list, Zagreb, 2007. Herodot, Povijest, preveo i priredio Dubravko Škiljan, Matica hrvatska, Zagreb 2000. Ivić, Nenad. Textvs: istraživanja o Amijanu Marcelinu, Matica hrvatska, Zagreb 2001. Križman, Mate, Antička svjedočanstva o Istri, Čakavski sabor, Pula 1979. Lesky, A., Povijest grčke književnosti, Golden marketing, Zagreb 2001. Wheeler, M. Roman Art And Architecture, Thames & Hudson, London 1985. Matasović Maja, Rimska svakodnevnica: život i vjerovanja u antičkom Rimu, Latina et Graeca, Zagreb 2022. Pavlović Tara, Kratak prikaz povijesti od osnutka Grada (knjiga I), dostupno na https://hrcak.srce.hr/305429.

	Tukidid, <i>Povijest Peleponeskog rata</i>, preveo Stjepan Stelar, priredio Damir Salopek, Matica hrvatska, Zagreb 2009. <u>Priručna:</u> Škiljan, D. (prir.), <i>Leksikon antičkih termina</i>, Latina et Graeca, Zagreb 2003. (obrađivani autori) Škiljan, D. (prir.), <i>Leksikon antičkih autora</i>, Latina et Graeca, Zagreb 1996.
--	---

IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA					
Kod i naziv kolegija	(118635) (VJKURZ) Vježbe iz kurzivne humanistike				
Nastavnik	prof. dr. sc. Slaven Bertoša (https://ffpu.unipu.hr/ffpu/slaven.bertosa)				
Studijski program	redoviti sveučilišni studij povijesti				
Vrsta kolegija	izborni	Razina kolegija	prijediplomska i diplomatska		
Semestar	ljetni	Godina studija	sve		
Mjesto izvođenja	učionica	Jezik izvođenja (drugi jezici)	hrvatski (talijanski)		
Broj ECTS bodova	2	Broj sati u semestru	0P – 15V – 0S		
Preduvjeti	Budući da je pohađanje vježbi obvezatno, predmet mogu upisati samo redoviti studenti.				
Korelativnost	Sa svim predmetima koji se odnose na povijest novoga vijeka				
Cilj kolegija	Prepoznati, argumentirano opisati i kritično protumačiti najvažnija obilježja novovjekovne kurzivne humanistike, kako bi se moglo usporediti postojeće raznovrsnosti i razlike.				
Ishodi učenja	1. Pravilno opisati i usporediti najvažnija obilježja novovjekovne kurzivne humanistike 2. Primijeniti stečena znanja i vještine u budućem radu				
Sadržaj kolegija	- paleografska, diplomatička i kronologijska zapažanja na primjeru arhivskih vrela - čitanje starih tekstova				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	aktivnost u nastavi	1-2	56	2	100 %
	ukupno		56	2	100 %
Studentske obveze	1. Redovito pohađati nastavu 2. Pozorno pratiti vježbe i aktivno sudjelovati u njima (čitanje i razumijevanje (prijevod) tekstova uz pomoć profesora)				
Rokovi ispita	Objavljuju se na studomatu početkom akademske godine.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	1. Nastava se izvodi u obliku vježbi čitanja arhivskih vrela, odnosno starih dokumenata. Preporučuje se poznavati barem osnove paleografije, diplomatike i kronologije, iako to nije uvjet za praćenje kolegija. Studenti će imati (neobvezatnu) mogućnost samostalno otići u arhiv, pronaći neki dokument i kratko ga predstaviti na satu. Nazočnost na nastavi podrazumijeva se od početka do završetka sata. 2. Pohađanje vježbi je obvezatno , a ispita nema . Studenti koji su redovito nazočili vježbama (nije dopušten niti jedan izostanak , a valjano opravdanje izostanka u obzir se uzima samo u iznimnim slučajevima - nesreća, bolest i sl.), pozorno ih pratili i u njima aktivno sudjelovali , prijavljuju ispit preko studomata te dolaze u indeks upisati 2 ECTS boda.				

	3. Ukoliko student prijavi ispit za određeni rok, a ne dođe upisati ocjenu, dužan je ispit ponovno prijaviti za drugi rok. 4. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metoda tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obvezama - dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Priručna: - Jakov Stipišić, „Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi”, Zagreb 1972. - Franjo Šanjek, „Latinska paleografija i diplomatika”, Zagreb 2004. - Adriano Cappelli, „Dizionario di abbreviature latine ed italiane“, Milano 1967. - Slaven Bertoša, „Život i smrt u Puli. Starosjeditelji i doseljenici od XVII. do početka XIX. stoljeća”, Pazin 2002.